

OBSAH

1	FUNKCE A POSLÁNÍ DIVADELNÍHO ÚSTAVU	4
2	ORGANIZAČNÍ STRUKTURA	5
3	UDÁLOST ROKU: ČESKÁ HUDBA 2004.....	6
4	PŘEHLED ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ.....	9
4.1	ŘEDITELSTVÍ	10
	ÚSEK FONDŮ A SLUŽEB	12
4.2	KNIHOVNA.....	13
4.3	INFORMAČNĚ DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ.....	15
4.3.1	STUDOVNY.....	15
4.3.2	VIDEOTÉKA.....	17
4.4	BIBLIOGRAFIE	19
4.5	ODDĚLENÍ MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ (OMV).....	20
4.5.1	KOORDINAČNĚ-ADMINISTRATIVNÍ ÚSEK	20
4.5.2	VÝSTAVY	21
4.5.3	ÚSEK MEZINÁRODNÍCH PROJEKTŮ	22
4.6	KABINET PRO STUDIUM ČESKÉHO DIVADLA	24
4.7	EDIČNÍ ODDĚLENÍ	26
4.8	ODDĚLENÍ DISTRIBUCE PUBLIKACÍ	28
4.9	KNIHKUPECTVÍ PROSPERO.....	29
5	PŘÍLOHY	30
5.1	ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ.....	31
5.2	PŘEHLED VYSLANÝCH A PŘIJATÝCH OSOB DO A ZE ZAHRANIČÍ	33
5.3	PŘEHLED VYDANÝCH PUBLIKACÍ	37
5.4	TVŮRČÍ REZIDENČNÍ POBYTY	40
5.5	PRAŽSKÉ QUADRIENNALE	41
5.6	ČESKÝ DIVADELNÍ PODZIM - 2 V SANKT PETĚRBURGU.....	42
5.7	SVĚTOVÝ DEN DIVADLA PRO DĚTI A MLÁDEŽ	43
5.8	ZPRÁVY O ČINNOSTI ČESKÝCH STŘEDISEK MEZINÁRODNÍCH NEVLÁDNÍCH DIVADELNÍCH ORGANIZACÍ	44
5.8.1	ITI / IIT	44
5.8.2	FIRT / IFRT	45
5.8.3	OISTAT / IOSTAT.....	45
5.8.4	AICT / IATC.....	46
5.8.5	ASSITEJ	46
5.8.6	UNIMA	47
5.8.7	SIBMAS	48
5.8.8	CIM / IMC.....	49
5.9	ZPRÁVA ČESKÉ KANCELÁŘE CULTURE 2000	51
5.10	ZPRÁVA ČESKÉ POBOČKY KYLIÁNOVY VIDEOTÉKY	55
5.11	KALENDÁRIUM	56
6	KONTAKTNÍ SPOJENÍ	62

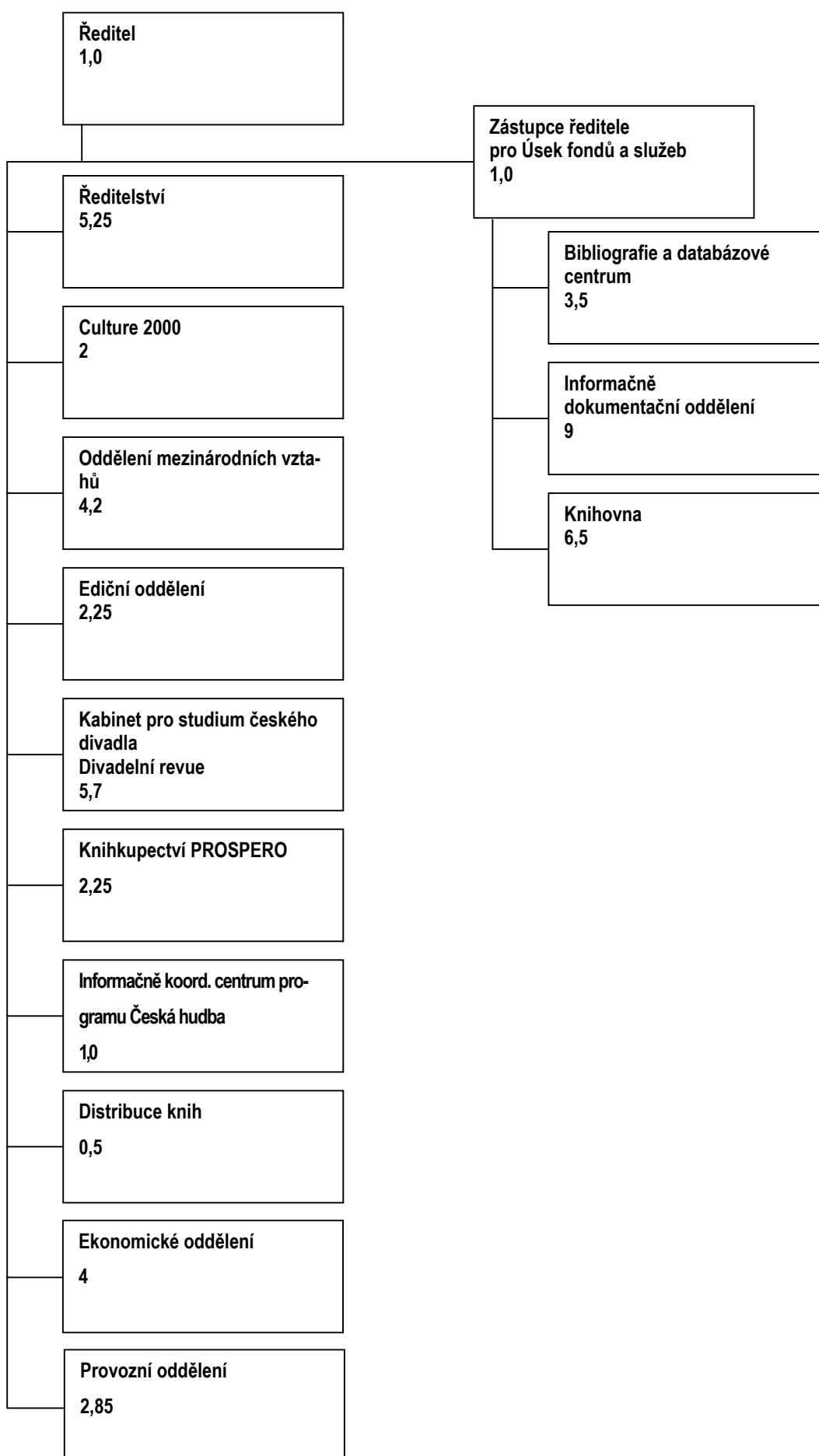
1 FUNKCE A POSLÁNÍ DIVADELNÍHO ÚSTAVU

Divadelní ústav byl založen v roce 1959, je příspěvkovou organizací Ministerstva kultury ČR a od poloviny 70.let 20. století sídlí v barokním Manhartsském paláci v Celetné ulici 17.

■ DIVADELNÍ ÚSTAV

- je moderní informační a vědecká instituce, jejímž hlavním posláním je poskytovat české i zahraniční veřejnosti komplexní informační služby z oblasti divadla, resp. performing arts, tedy včetně opery, baletu, tance, loutkového divadla a dalších divadelních forem;
- rozvíjí program vědeckého výzkumu historie českého divadla, jemuž v současnosti dominuje projekt *České divadelní encyklopedie*;
- disponuje jednou z největších divadelních knihoven v Evropě, videotékou, fotoarchivem, bohatými dokumentačními a bibliografickými fondy a několika informačními on-line databázemi (www.divadelni-ustav.cz, <http://institute.theatre.cz/>);
- je největším nakladatelstvím divadelní literatury v ČR – ročně vydává cca 15 titulů (včetně divadelních her); pravidelně vychází ročenka *Divadlo v České republice*, která sumarizuje data příslušné divadelní sezóny a referuje rovněž o českém divadle v zahraničí; dalšími pravidelnými výstupy jsou odborné divadelní časopisy *Divadelní revue* a *Czech Theatre*, určený k propagaci českého divadla v zahraničí;
- poskytuje aktuální informace o divadle v ČR a v zahraničí prostřednictvím tištěného *Informačního servisu*, a zejm. prostřednictvím Informačního centra českého divadla po internetu, které má českou a anglickou mutaci (www.divadlo.cz, www.theatre.cz/);
- zpracovává analytické studie z oblasti českého divadla pro potřeby odborné veřejnosti a orgánů veřejné správy;
- propaguje českou divadelní kulturu v zahraničí a významně se angažuje v oblasti mezinárodní kulturní výměny formou výstav, symposií, seminářů a divadelních prezentací;
- na poli mezinárodních projektů je nejvýznamnějším úkolem DÚ organizace mezinárodní výstavy scénografie a divadelní architektury *Pražské Quadriennale*, pořádané od roku 1967;
- v DÚ sídlí sekretariáty národních středisek mezinárodních nevládních divadelních organizací (MNDO), z nichž nejvýznamnější je Mezinárodní divadelní ústav /International Theatre Institute/;
- Ministerstvo kultury ČR umístilo do DÚ Českou kancelář programu Evropské unie Culture 2000, který je určen na podporu mezinárodních projektů v oblasti kultury a umění (kulturní dědictví, výtvarné umění, performing arts, literární projekty vč. překladů) a Informačně-koordinační centrum programu Česká hudba 2004;
- v rámci DÚ působí Kyliánova videotéka;
- součástí DÚ je specializované divadelní knihkupectví PROSPERO.

2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

3 UDÁLOST ROKU: ČESKÁ HUDBA 2004

Roky zakončené čtyřkou jsou v České republice i ve světě tradičně vnímány jako roky české hudby. V r. 2004 se navíc sešla (mimo řady dalších výročí) zaokrouhlená jubilea dvou ve světě nejnámějších a nejhranějších českých skladatelů Antonína Dvořáka (stoleté výročí úmrtí) a Leoše Janáčka (stopadesátileté výročí narození). Datum výročí A. Dvořáka se nad to shodovalo i s datem vstupu České republiky do Evropské unie (1. května).

Spontánní zájem hudební veřejnosti o tvorbu jubilatů a možnost využít „Roku české hudby“ jako přirozeného nástroje propagace České republiky v zahraničí v roce jejího vstupu do Unie motivoval vládu a Ministerstvo kultury k vyhlášení programu Česká hudba 2004, nedílná součást evropské kultury. Výročí A. Dvořáka a L. Janáčka byla zahrnuta do seznamu výročí UNESCO.

Program **Česká hudba 2004** byl určen pro finanční, propagační a koordinační podporu projektů s významným dramaturgickým zastoupením české hudby v r. 2004. Přípravou a realizací bylo pověřeno **Informačně-koordinační centrum** (dále IKC) zřízené pro tento účel v Divadelním ústavu. Koordinátorkou programu byla Lenka Dohnalová.

Od r. 2002 pracovala v Divadelním ústavu odborná skupina, která monitorovala přípravy „Roku české hudby“ a diskutovala tento záměr. V únoru 2003 byl ustaven oficiální poradní orgán programu Česká hudba 2004 – pracovní komise, složený ze zástupců hudebních interpretů, veřejnoprávních médií, předpokládaných realizačních a propagačních subjektů. V květnu 2003 jmenoval ministr kultury Pavel Dostál čestný výbor a patrony programu. Záštitu nad programem převzali prezident republiky Václav Klaus a komisařka EU pro vzdělávání a kulturu Viviane Reding.

Informačně-koordinační centrum (dále IKC) připravilo ve spolupráci s poradním orgánem koncepci programu. **Slavnostní zahájení** za účasti prezidenta Václava Klause se konalo 7. ledna v Rudolfinu koncertem **České filharmonie** se symbolickým programem **Janáčkovy Symfoniety a Dvořákovy 8. symfonie**. Významným projektem byl i díky zvolenému datu cyklus koncertů věnovaný dílu A. Dvořáka **Pocta A. Dvořákovi** (projekt BVA International), který se konal 1. - 2. května v Praze ve spolupráci s významnými orchestrálními tělesy. Oficiálním ukončením a mimořádnou událostí programu se staly **Řecké pašije B. Martinů** v Národním divadle v Brně ve spolupráci s Royal Opera House Covent Garden 16. (18. a 20.) ledna 2005. IKC bylo koproducentem všech těchto událostí.

Jádrem programu byly projekty, které obdržely účelovou dotaci MK ČR, a to jak projekty příspěvkových organizací minis-

terstva – zejména **Národního divadla (Česká hudba, nedílná součást evropské kultury)**, **Státní opery Praha (premiéra Dvořákova Dimitrije)**, **České filharmonie (Pocta české hudbě a jejím tvůrcům)**, **Národního muzea (otevření nové budovy a expozice Českého muzea hudby a řada tematických výstav)**, tak projekty přihlášené **do mimořádného grantového řízení MK ČR a vlastní projekty IKC**. Účelem bylo podpořit dramaturgicky výjimečné a umělecky kvalitní nekomerční projekty orientované na českou hudbu (nejen hudbu jubilatů) ve všech žánrech, a to za obvyklých podmínek, tj. s možností účasti všech druhů pořadatelů a s požadavkem vícezdrojového financování. České téma akcentovalo i následné běžné grantové řízení. Ve speciálním grantovém řízení bylo podpořeno celkem 183 projektů z OUK, ZO a ORNK v úhrnné částce 25 mil. Kč. Celkově uvolnilo MK ČR pro tento program 105 mil. Kč. Nejvýznamnějším investičním projektem byla rekonstrukce a otevření nové budovy Českého muzea hudby v Karmelitské ulici s expozicí hudební nástrojů v listopadu 2004.

Zvýšení efektu vložených státních prostředků do programu bylo, kromě finanční podpory regionů a sponzorů, umožněno jednak volbou široké báze významných partnerů programu prostřednictvím DÚ-ICK (Odbor kulturních a krajských vztahů MZV, Správa českých center, Czech Tourism, Národní informační a poradenské středisko pro kulturu-ARTAMA, Sdružení historických sídel a měst; médií - ČT, Český rozhlas, kabelové TV MEZ-ZO a UPC; informační služby – zejména Pražská informační služba a Hudební informační středisko, Kam v Brně ad.; odborné časopisy i periodika; Supraphon; směrem do zahraničí také nej-

větší projekt programu České sny), jednak volbou propagační a PR strategie programu.

Centrum nabídlo propagační podporu a spolupráci co nejširšímu okruhu pořadatelů (tj. i mimo grantové projekty), u vybraných projektů poskytovalo také PR podporu – tematické tiskové konference, novinářské dny, zprostředkování rozhovorů u mediálních partnerů. Organizátoři projektů dostali v případě zájmu logo české hudby, které symbolicky spojovalo organizátory společné intence nejen u nás, ale i v zahraničí. Cílem této propagační strategie bylo vytvořit prostředí, ve kterém se zhodnotí úsilí všech jednotlivých pořadatelů a téma české hudby se stane soustředěním a koordinací sil výrazně viditelnějším. Ještě širším záměrem IKC byl aktivní monitoring pokud možno všech zjištěných vyhraněných projektů s českou hudbou. Cílem bylo zjistit dostupnými prostředky míru zájmu o českou hudbu u nás i v cizině a také dramaturgický výběr děl.

Nástrojem dramaturgické profilace programu byla i možnost spolupřátelství IKC, a to **zahajovacího koncertu 7. ledna v Rudolfinu, Pocty A. Dvořáka 2. května a závěru programu Řeckých pašijí B. Martinů 16. ledna 2005 v Brně.** Centrum rovněž uspořádalo **závěrečný koncert souboru Collegium Marianum a společenské setkání v Praze 15. prosince.** Kromě těchto zásadních akcí centrum přispělo na **koncert H. Hegerové 26. března v Národním divadle, koncert k vernisáži nových prostor Českého muzea hudby 11. května a projekci dokumentu M. Zábranského Občan Kryl v prostorách MK ČR 3. března.** Velkou část svých prostředků ovšem věnovalo na produkci projektů trvalejšího charakteru. K takovým patřila **putovní výstava v pěti jazykových mutacích Smetana-Dvořák-Janáček** připravená pro partnery Správu českých center a Odbor krajanových a kulturních vztahů MZV doprovozená kolekcí CD Supraphonu a VHS hudebních dokumentů (kurátor L. Dohnalová). Výstava putovala celoročně po zahraničních centrech, festivalech a koncertech české hudby ve 28 zemích, byla vyhodnocena Správou českých center jako nejlepší hudební projekt roku. 2004 a bude využita i v r. 2005.

Dalším významným projektem byla pětidílná zvuková **Antologie české hudby** s česko-anglickým bukletem připravená ve spolupráci s Hudebním informačním střediskem (red. J. Baj-

gar), která je první antologií tohoto typu, tj. zabývající se klasickou hudbou a autentickým folklórem od raných dějin našich zemí do současnosti. Na dramaturgii a textu bukletu se podíleli odborníci na daná témata. Antologii předcházelo propagační CD **Touch of Czech Music**, vyprodukované hned počátkem roku 2004.

Program Česká hudba 2004 zaznamenal výrazný nedostatek popularizujících syntetických prací o české hudbě, a to zejména v angličtině. Proto IKC nejprve převzalo a aktualizovalo počátkem roku 2004 již existující brožuru **Czech Music** od Czech Tourism, poté v návaznosti na CD Antologii připravilo také obsaženější anglickou publikaci **Czech Music** (red. L. Dohnalová, vyd. 2005), doplňující a rozšiřující texty bukletu o podrobnější verze a další kapitoly o českém hudebním životě. Během roku byly vydány i drobnější tematické brožury (**Kalendárium České hudby, monotematické B. Smetana, K. Kryl, Stezky po krajině J. Suka**).

K významným projektům centra patří také dva filmové dokumenty: záznam koncertu pro děti Pražské komorní filharmonie **A. Dvořák: Nabrousil jsi nože, Tondo?** a dokument **České hudební nebe 2004** režiséra P. Kaňky (s předpremiérou v MAT 23. 2., premiérou v ČT 26. 2.).

Celkem centrum zaregistrovalo na dva tisíce akcí (míněno jednotlivých koncertů, představení, výstav, konferencí, publikací, CD a filmů) s kulminací v květnu/červnu, poté říjnu a listopadu, z toho v ČR cca 1250, v zahraničí cca 750. Partner projektu, Česká centra, spolupracoval na cca 270 akcích ve všech hudebních žánrech. Mimo tento souhrn zůstávají pořady v médiích a jednotlivé drobnější studie.

Česká dramaturgie byla výrazně akceptována u všech profesionálních regionálních orchestrů i divadel (projekty České filharmonie **Pocta české hudbě a jejím tvůrcům, Národního divadla Česká hudba, nedílná součást evropské kultury** apod.), významných periodických mezinárodních hudebních festivalů konaných v ČR (**Pražské jaro, Pražský podzim, Moravský podzim, Janáčkův máj, Smetanova Litomyšl, Concentus Moraviae** a řada dalších), vznikly i festivaly speciální, z nichž nejvýznamnější byly **Janáčkovy Brno 2004** s přehlídkou všech Janáčkových oper, **Pocta Antonínu Dvořákovi** v Praze, **Pražské hudební slavnosti, Smetanův klavír, Nedbaloviny, Pocta E. F. Burianovi, Z(a)tracená hudba** ad.

Z významných premiér to byla především česká premiéra **Její pastorkyně** 16. ledna, která zahajovala festival Janáčkovo Brno, česká premiéra upravené verze **Příhody lišky Bystroušky** v podání irské Opera Theatre Company 26. ledna, **Nagano** Martina Smolky 8. dubna v ND v Praze, **Dimitrij A. Dvořáka** 29. dubna ve Státní opeře Praha, Dvořáková **Vanda** 9.5. v ND v Praze, Smetanovy **Braniboři v Čechách** 17. června ve Smetanově Litomyšli (v podání ND v Brně), Smetanova **Prodaná nevěsta** v ND v Praze 12. listopadu a první verze **Řeckých pašijí** B. Martinů v ND v Brně v koprodukcí s Royal Opera House Covent Garden 16. ledna 2005.

Nejvýznamnějším projektem a partnerem programu Česká hudba 2004 směrem do zahraničí byly **České sny**, konající se od června do prosince 2004, které de facto byly exportem festivalu **Concentus Moraviae**. Řada orchestrů absolvovala významná zahraniční turné s repertoárem české hudby, event. se odehrály mimořádné recitály, čeští umělci vystoupili v zahraničních inscenacích českého repertoáru. Ve stručném přehledu připomeňme nejzajímavější: lednový **festival A. Dvořáka v New Yorku**, **Fórum české hudby v Paříži**, **recitál M. Koženého v New Yorku**. V únoru absolvovala **Pražská komorní filharmonie** turné s **M. Koženou v Japonsku**, **Plzeňská filharmonie** **poprvé úspěšně hostovala v USA**, v USA byla uvedena **Jenůfa se Š. Margitou**. V březnu vyjela na **turné do USA Česká filharmonie**, v dubnu byl zahájen **festival A. Dvořáka v St. Etienne**. V květnu měly těžiště **festivity s českou hudbou v Brightonu**, **Leamingtonu**, v **Paříži** proběhl **Maraton české hudby**, **Česká filharmonie** vyjela na **turné do Rakouska**

s dirigentem Ch. Mackerassem. **V Izraeli** byla premiérována a dvanáctkrát reprízována **Dvořáková Rusalka**. V červnu proběhlo **v Německu několik repríz Dvořákových oper**, **ve Vídni** byla provedena **koncertní verze Vandy**, **v San Francisku Příhody lišky Bystroušky** s D. Peckovou v roli Lišáka. V červenci se odehrály festivaly s výrazným podílem českého repertoáru **Schleswig-Holstein Festival**, **Klangbogen Wien**, **Salzburger Festspiele** a **BBC Proms**. V srpnu ještě přibýly **české festivaly ve Španělsku (Peralada a Santander)**. Byla premiérována **Rusalka v Helsinkách** (s D. Peckovou), **Dalibor ve Vídni** (Dvorský, Urbanová, Mikuláš, Prolát) a řada dalších inscenací Janáčka a Dvořáka. Další kulminace akcí se vztahuje na říjen/listopad, kdy probíhal především **Festival české hudby v Japonsku**, **Pražská komorní filharmonie** absolvovala **turné v USA**, **ve Francii** byl uváděn **Festival pražské židovské tvorby**, **Janáčkova Kát'a Kabanova** s D. Peckovou a **Jenůfa**. **V Irsku** byla premiérována **Foersterova Eva**, **v Německu** opět **několik Janáčkových oper** a **Smetanova Prodaná nevěsta**. V listopadu pokračuje japonský festival s účastí České filharmonie, **Dny české kultury v Drážďanech a Berlíně**, **Dvořákovská série v Londýně**. **V Ženevě** má premiéru opera **Z mrtvého domu** (Bělohlávek, Mikuláš, Margita) **v Chicagu Příhody lišky Bystroušky**. V prosinci dominuje především premiéra **Kát'i Kabanové v Metropolitní opeře v New Yorku** (Bělohlávek, Kožená).

IKC připravuje v závěrečné dokumentační fázi DVD, shrnující materiály programu Česká hudba 2004. Obsáhle informace o strukturách IKC a celého programu Česká hudba je na <http://www.czechmusic.org/>.

4 PŘEHLED ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH ODDĚLENÍ

4.1 ŘEDITELSTVÍ

Kromě mnoha řídicích a koordinačních funkcí se v přímé gesci ředitele, resp. jeho zástupce koncentrovaly:

1/ internetové aktivity

2/ koncepčně-analytická činnost

■ INTERNETOVÉ AKTIVITY:

www.divadlo.cz

- odběratelů novinek 1.605 (nárůst oproti r. 2003 o 237)
- návštěvnost stoupla až na rekordních 85.264 uživatelů/měsíc (listopad 2004), což představuje oproti roku 2003 100% nárůst, průměrně téměř 55.000 návštěv měsíčně. Průměrný počet zobrazených stránek za rok 2004 byl 335.000/měsíc, v listopadu toto číslo dosáhlo téměř 500.000.
- o vzrůstající oblibě serveru svědčí také 666 článků vložených veřejností (oproti 423 v r. 2003)
- webhosting nabízený divadlům zdarma již využívá 118 subjektů.

www.divadelni-ustav.cz

- stránky katalogů knihovny navštívilo v r. 2004 10.647 uživatelů (18.491 vyhledávacích procesů), bibliografickou databázi navštívilo 9.697 uživatelů (6.005 vyhledávacích procesů).

Informační servis

S koncem sezony 2003/2004 bylo ukončeno vydávání tištěného Informačního servisu Divadelního ústavu. Od září 2004 vychází v elektronické podobě a je rozeslán elektronickou poštou na adresy registrovaných uživatelů serveru divadlo.cz. Informace se takto cíleně dostanou k daleko většímu počtu čtenářů než v případě tisku a náklady na výrobu jsou nižší.

Edice BOX

V polovině června DÚ zřídil na adrese www.divadlo.cz/box internetovou platformu nazvanou Edice Box. Ta slouží k prezentování pracovních materiálů týkajících se divadelního provozu, právního uspořádání, způsobů financování apod. Materiály jsou čtenářům k dispozici volně ke stažení.

V současné době má Edice Box tyto rubriky:

- **Správa a řízení**
- **Kulturní politika**

- **K legislativě**
- **Divadelní systémy**
- **Dokumenty**
- **Diskuze**
- **Dotace a granty**
- **Statistika a Reflexe**

V blízké době přibudou materiály z následujících rubrik: **Ekonomika, Glosy**. Záměrem autorského kolektivu, koordinovaného B. Nekolným, je vytvoření platformy, která poskytne odborné veřejnosti přístup k analytickým a koncepčním materiálům (včetně potřebných dokumentů, záznamů diskuzí atd.). Edice Box je otevřená prostřednictvím mailinglistů a diskuzního fóra.

Z materiálů zatím zde publikovaných jsou nejvýznamnější:

Základní informace o možných právních formách

Jedná se o manuál, který je průvodcem hlavně po legislativních a právních podmínkách umělecké činnosti v České republice. Jeho součástí jsou i odkazy na všechny instituce, zákony a předpisy nutné pro provozování této činnosti.

Komparace kulturních systémů 15 zemí Evropské unie

Shrnuje základní principy kulturní politiky zemí Evropské unie, typy jejich exekutiv, legislativu, vztahující se ke kultuře a divadlu

Transformace divadelního systému v ČR

V předkládané části si studie klade za cíl popsat transformační proces v oblasti profesionálního divadla u nás za období 1989 – 2002.

Soupis diplomových a disertačních prací na FF UK týkajících se divadla, nejen z katedry divadelní vědy, ale i z ostatních kateder.

Do budoucna se plánuje přidat i jejich soupisy ze všech divadelních a divadelněvědných pracovišť na území ČR.

Databáze THIS

Divadelní ústav se aktivně zapojil do provozu vznikajícího portálu THIS (theatre information site/service/system/server... www.this.sk), který vzniká z iniciativy festivalu Divadelná Nitra. V roce 2004 byla

úspěšně zprovozněna replikace dat ze serveru divadlo.cz na this.sk. Server This běží zatím ve zkušebním provozu.

– **Theatre.cz Bulletin – Newsletter**

Nový komunikační kanál v angličtině s aktuálními informacemi o českém divadle, vychází od 1.6. 2004 jednou za tři měsíce. Přináší články, novinky a zprávy ze všech oborů performing arts: tance, dramatu, loutkového a experimentálního divadla. (viz kapitola 4.5.3)

– **On-line Czech Theatre Production and Project Catalogue (On-line Katalog českých inscenací a projektů)**

Obsahuje informace o divadelní a taneční produkci (včetně technických informací a recenzí). Souhrn 40ti samostatných produkcí je publikován na internetové adrese www.theatre.cz/catalogue. (viz kapitola 4.5.3)

■ **KONCEPČNĚ - ANALYTICKÁ ČINNOST:**

Na základě Konceptce rozvoje Divadelního ústavu 2004 – 2007 ustavil ředitel DÚ pracovní skupinu **Analyticko koncepčního útvaru** (dále jen **AKU**), který oficiálně zahájil svou činnost 1.7. 2004. Útvar se skládá z pracovní skupiny jedenácti odborných pracovníků DÚ, u nichž byly adekvátně rozšířeny pracovní úvazky (popř. adekvátně zvýšeno osobní ohodnocení), a ze tří externích pracovníků (z toho dvou příslušných odborných pracovníků MK ČR), přičemž další externisté jsou zvaní ad hoc dle charakteru zadání či projektu a jejich odborné kompetence.

Základem analýz, hodnocení, koncepcí, konzultací i metodiky a monitorování divadelní systému jsou statistická data, která jsou pro oblast kultury (včetně divadla) v současné době v kompetenci Národního informačního a poradenského střediska. Pracovní skupina AKU proto připravuje smlouvu o přímé spolupráci mezi DÚ a NIPOS, která by měla být uzavřena prostřednictvím MKČR. Nový útvar se ve své činnosti soustřeďuje především na plnění úkolů zadaných zřizovatelem, a to na základě monitorování a vyhodnocování aktuálního stavu oboru. Současně s ustavením AKU byla založena i internetová Edice Box na serveru divadlo.cz (viz *Internetové aktivity*). AKU je přímo podřízen řediteli DÚ a jeho práci koordinuje Bohumil Nekolný.

Dále uvádíme podstatné analytické a koncepční materiály, včetně dokumentů, kterým se pracovní tým během roku 2004 věnoval.

1. Závěry projektu *Transformace divadelního systému v ČR* (práce na vlastním projektu probíhala většinou během roku 2003 za

podpory Nadace Open Society Fund) jako podklad pro inovaci kulturní politiky státu. Na závěrech spolupracovala i Pro Culture (Otevřená společnost o.p.s.).

2. *Manuál možných právních forem provozování profesionální umělecké činnosti*, který byl vypracován na základě požadavku MK ČR.

3. *Analýza financování divadla z veřejných zdrojů*, která byla provedena (ve spolupráci s NIPOS) ve vztahu ke statistickým údajům.

4. *Srovnání modelů financování divadla se zvláštním zřetelem ke grantovým systémům v evropských metropolích, především v zemích EU*. Tato komparativní studie obsahuje kapitoly: *Evropská města, Země EU a další příklady, Obecné závěry*.

5. Současně byl proveden sběr materiálu ke správě a financování divadel v zahraničí.

6. *Profesionální divadla v zemích EU s podporou veřejných rozpočtů za účasti státu* - pracovní studie, vypracovaná na základě získaných informací.

7. *Věcný záměr zákona o veřejné podpoře kultury* – oponentura vypracovaná jako součást připomínkového řízení.

8. *Srovnání projektů (Archy, Akropolis, Roxy), žádajících o 4letý grant hl. města Prahy*, zpracovaný na základě žádosti radního HMP RNDr. I. Němce.

9. *Stanovisko DÚ k transformaci JČD*, vypracované na základě žádosti Jihočeského divadla v Českých Budějovicích.

Pro činnost DÚ v tomto roce bylo typické, že vedle divadelní politiky státu a divadelních systémů na úrovni zemí, se začal intenzivně věnovat kulturní, grantové a divadelní politice měst (zvláště Prahy).

Nadále pokračovala i intenzivní spolupráce DÚ a MK ČR na koncipování a realizaci Programu podpory profesionálního divadla.

Byly zahájeny přípravné práce pro analýzu podmínek divadla jako veřejné služby včetně možných standardů. Stejně tak byly shromážděny pracovní teze k multiplikačním efektům v oblasti divadla.

Většina dokumentů byly zveřejněna prostřednictvím Edice Box.

ÚSEK FONDŮ A SLUŽEB

V r. 2004 vznikl úsek fondů a služeb, který zahrnuje stávající oddělení DÚ – knihovnu, bibliografické odd. a informačně-dokumentační odd. Do ÚFS bude soustředěna i činnost, která nespadá přímo do žádného z jmenovaných oddělení – tvorba sbírek a archivů jak ji definoval ředitel DÚ v materiálu „Koncepce rozvoje Divadelního ústav v letech 2004-2009“. V zájmu vyššího badatelského komfortu došlo k sjednocení bibliografické studovny s dokumentační a jejich funkčnímu propojení se studovnou časopisů. V 1. patře budovy tak vznikl chráněný prostor s kontrolovaným vstupem (bzučák, komunikátor, kamera), v němž mají badatelé přístup ke všem fondům zmíněných oddělení. Výhodou tohoto řešení je rovněž úspora odborného pracovníka, kdy dva služby konající nahradil jeden. Tuto úsporu umožňuje, kromě prostorového řešení, také dostupnost bibliografické a knihovnické databáze na internetu (informace o využití viz níže). Badatel se tak stal samostatnějším a méně závislým na našem personálním servisu.

4.2 KNIHOVNA

Knihovna DÚ disponuje unikátním fondem české a zahraniční odborné divadelní literatury, dramatických textů, literatury příbuzných oborů, vč. odborných a kulturních periodik a se svými cca 116.000 svazky patří k největším svého druhu v Evropě.

Je členem SIBMAS (Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění) a z titulu svého předsednictví Českého národního střediska SIBMAS koordinuje činnost jeho 15 členů.

■ SLUŽBY VEŘEJNOSTI:

- klasické výpůjční služby (realizované zčásti absenčně, zčásti prezenčně) zajišťovala knihovna na třech dislokovaných pracovištích (studovna s katalogy, půjčovna knih, studovna časopisů) pravidelně 3 dny v týdnu (po, pá 9–16, st 9–18; o prázdninách byl provoz omezen na 1 den);
- roční čtenářský poplatek činil 120 Kč (studenti a senioři), resp. 200 Kč (ostatní) a vztahoval se na všechny standardní služby knihovny, resp. celého DÚ pro veřejnost; za kopírovací služby (všechna pracoviště jsou vybavena xeroxem) jsou vybírány poplatky dle platného ceníku služeb;
- meziknihovní výpůjční služba byla prováděna na základě platných směrnic o poskytování MVS; pro odborné pracovníky DÚ byly zajišťovány též výpůjčky prostřednictvím mezinárodní MVS;
- reprografické služby, tj. pořizování a expedice xerokopií vyžádaných publikací zajišťovala knihovna na základě osobních, telefonických, písemných a e-mailových objednávek (proti vyúčtování);
- **od května 2004 nabízí knihovna DÚ nové služby. Prostřednictvím Internetu si čtenář může na adrese: http://www.divadelni-ustav.cz/kpsys_knihovna.asp rezervovat vypůjčený dokument a zobrazit vlastní čtenářské konto.**

Knihovna Divadelního ústavu se ve spolupráci s knihovnami DAMU, JAMU a Národní knihovnou v roce 2004 účastnila grantového řízení vyhlášeného MŠMT ČR. V rámci veřejné soutěže Informační infrastruktura výzkumu byl předložen projekt na získání licence na oborovou databázi International Index to the Performing Arts Full Text na roky 2004-2008. Projekt byl hodnocen kladně, ale z finančních důvodů nebyl MŠMT ČR podpořen.

■ STATISTIKA KNIHOVNY ZA ROK 2004

Počet evidovaných čtenářů	8 050
Počet registrovaných čtenářů	1 276
Půjčeno svazků (absenčně i prezenčně)	10 362
Vráceno svazků	5 986
MVS půjčených svazků	279
Počet přírůstků	1 500

■ DOPLŇOVÁNÍ FONDU:

Publikace české provenience byly zajišťovány průběžně na základě nakladatelských plánů, bibliografií, údajů v odborných časopisech, skrytých bibliografií i osobních doporučení; nákup zahraničních publikací posuzovala akviziční komise; díky přímé spolupráci knihkupectví Prospero se zahraničními vydavatelskými se nabídka zahraničních titulů rozšířila a zlevnila; jako významný akviziční zdroj se osvědčila rovněž mezinárodní výměna publikací na základě oboustranných dohod mezi knihovnami a ústavy: publikace vydávané DÚ slouží jako dobrá protihodnota; významné přírůstky byly získány z darů; desiderata byla doplňována z antikvariátů.

■ ZPRACOVÁNÍ A ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU:

Vedle klasických lístkových katalogů (autorských) je knihovní fond současně zpracován rovněž v automatizovaném systému. Elektronický katalog knihovny je vystaven na http://www.divadelni-ustav.cz/kpsys_knihovna.asp v síti Internet. **V létě 2004 změnila knihovna automatizovaný knihovnický systém KPSYS na jeho windowsovou verzi KPWIN.**

Přírůstky knihovny DÚ byly během roku zveřejňovány v Informačním servisu DÚ. Takto publikovány byly soupisy:

- Časopisy odebírané v r. 2004;

- Nепublikované texty divadelních her a inscenační verze z r. 2003, uložené v knihovně
- Úplné divadelní texty uveřejněné v r. 2003 v časopisech uložných v knihovně
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2003 – odborná literatura 1. část
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2003 – odborná literatura 2. část
- Přírůstky zahraniční literatury za r. 2003 – divadelní hry

V roce 2004 se prováděly korektury výstupu pro ročenku Divadlo v ČR 2002 - 2003. Soupisy obsahují záznamy odborné divadelní literatury, divadelních her a divadelních periodik.

Dalším soupisem literatury zpracovaným v roce 2004 byl **Soupis překladů her českých autorů** uložených v knihovně Divadelního ústavu. Soupis je k dispozici v knihovně na sg. MB 3926 přír. B078 a v elektronické podobě je dostupný v edici Box na www.divadlo.cz/box.

■ ÚDRŽBA A ADJUSTACE FONDU:

Knihovna DÚ pravidelně odesílá do vazby kompletní ročníky odebíraných časopisů, spolu s nimi jsou odesílány i poškozené knihy. V roce 2004 bylo do vazby odesláno 108 knih a 121 ročníků

časopisů. Méně poškozené svazky jsou průběžně opravovány pomocí dostupné kancelářské techniky. Vzhledem k rozsahu a stavu staršího fondu je však tato péče stále nedostačující.

Prostorové rezervy pro uložení knižního fondu (ve skladištích, půjčovnách i studovně) se rychle vyčerpávají, vzhledem k progresivnímu růstu fondu je nutno aktuálně hledat další kapacity.

■ STUDENTSKÉ PRAXE:

Knihovna DÚ úzce spolupracuje s odbornými školami při zajišťování studentských praxí. Studentka VOŠIS Věra Němečková, jejíž odborná praxe proběhla v knihovně DÚ, zpracovala na základě spolupráce s knihovnami JAMU, DAMU, Divadelního ústavu, Duncan Centra a divadelního odd. Městské knihovny v Praze absolventskou práci na téma: „Analýza a srovnání on-line katalogů s divadelní tematikou“ (sg. CD 106). Vedoucím absolventské práce byla zástupce vedoucí knihovny Divadelního ústavu Mgr. Alena Součková, která se také účastnila její závěrečné obhajoby v květnu 2004.

4.3 INFORMAČNĚ DOKUMENTAČNÍ ODDĚLENÍ

Informačně dokumentační oddělení (IDO) shromažďuje, katalogizuje, aktualizuje a zprostředkovává písemné dokumenty a informace (programy, tiskoviny, výstřižky, faktografické údaje, apod.) a obrazové materiály (fotografie, scénografické návrhy, videozáznamy apod.) o profesionální divadelní činnosti (inscenace, festivaly, projekty, výstavy, ceny a další akce divadelních, resp. kulturních institucí) v ČR po r.1945, v posledním dvacetiletí rovněž o českém profesionálním divadle v zahraničí.

4.3.1 STUDOVNY

■ SLUŽBY VEŘEJNOSTI:

- studovna (pouze k prezenčnímu bádání) byla přístupná 4 dny v týdnu (po, út, pá 9–16, stř 9–18; o prázdninách provoz omezen);
- fotoarchiv a scénografická dokumentace (pouze k prezenčnímu bádání) byly k dispozici dle potřeby průběžně.

Jednotlivé úseky IDO byly po dohodě k dispozici i mimo stanovené hodiny především mimopražským badatelům; nadstandardní služby (především zpracování objednaných temat) byly poskytovány zahraničním i tuzemským badatelům, médiím a kulturním institucím:

- z obrazového materiálu a dokumentačních dat čerpaly redakce (např. Divadelní noviny, Divadelní revue, SAD, Czech Theatre, Time In Praha, Česká televize), česká i zahraniční divadla a divadelní instituce či školy (ve větším rozsahu např. Národní divadlo Praha), autoři odborných publikací (např. Helena Albertová - Josef Svoboda, Věra Ptáčková - PQ 91, Alenka Jensterle Doležalová - Antigona ve střední Evropě (vyd.ve Slovinsku), Vladimír Pistorius - Luboš Pistorius) a autoři výstav (např. výstavy Čechov v Čechách, Petr Lébl - Nejsem výtvarník (Moskva), katalog výstavy Metafora a ironie II. (USA), Folklor ve výtvarném umění - Karel Svoboda);
- pro Českou televizi byly zpracovány podklady pro různé cykly (např. Magazín X aneb X-krát o kultuře a umění; Divadlo žije) a dokumenty (např. Růžena Merunková pro dokument o dabingu, Ester Krumbachová pro dokument režisérky Věry Chytilové);
- všechny úseky IDO poskytovaly průběžně informace na základě telefonických a e-mailových dotazů (i zahraničních) a na požádání prováděly drobnější i rozsáhlé rešerše (např. PAYE

2005 – Ročenka evropského divadla, THIS - středoevropský adresář divadel, divadelních institucí a akcí, podklady pro Cenu Thálie – pro práci komisi Herecké asociace, přehledy premiér a uvádění českých novinek – např. pro grant AV ČR Uvádění disidentské dramatiky po roce 1989, nacionále bývalých členů Moravského divadla Olomouc - pro FF UP Olomouc, kompletní soupis uvedení děl Josefa Topola – včetně dešifrace děl uváděných pod jiným jménem – pro připravovanou knihu Karla Hviždaly), poskytovaly konzultace (např. metodiky, výkazů a adresáře pro statistické šetření v roce 2004 - pro IPOS Praha, možnosti studia scénografie v Čechách a v Evropě - pro několik českých i mimoevropských studentů, proměny scénografie Smetanovy Libuše - pro hudební projekt v Jaroměřicích);

- řada podkladů byla zpracována pro MK ČR: gratulační dopisy jubilantům, Ceny Ministerstva kultury, analýza ohlasů umělecké činnosti činohry ND, připomínkové řízení k novele Zákoníku práce, přehled o systému poskytovaných slev v českých divadlech atd.;
- z podkladů IDO byl pro Magistrát hl. m. Prahy zpracován místní i žánrový přehled o divadelní síti v Praze Divadelní mapa Prahy;
- řada podkladů byla zpracována pro Analyticko-koncepční útvar DÚ – např. o vývoji státního statistického šetření v oblasti divadla v ČR, přehled nejen divadelní činnosti vybraných produkčních center v Praze (Palác Akropolis, Divadlo Archa, ROXY), z různých aspektů tříděný přehled zahraničních výjezdů českých divadel atd.;
- pracovnice IDO se podílela na činnosti přípravného týmu PQ (koncepte, kontakty apod.), na přípravě a hodnocení Symposia ke 100. výročí narození Františka Trösterera, na přípravě Salonu české scénografie 05 a jeho diskuzního fóra (temata

přednášek, seminářů a diskuzí), na výběru a charakteristice kostýmních výtvarníků, kteří by měli vystavovat na výstavě v USA, včetně přípravy prezentace českého kostýmu z dokumentace DÚ;

- za r. 2004 fyzicky využilo služeb cca 1.800 badatelů (což představuje mírné snížení proti předchozímu roku), ale velké množství dotazů bylo zodpovězeno telefonicky a především e-mailem;

■ DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU:

- všichni pracovníci se průběžně podíleli na vlastní výstřižkové službě z českých periodik: ze 13 deníků, 10 týdeníků a 3 měsíčníků. Zároveň systematicky zpracovávali výstřižky, zasláné z Moravské zemské knihovny Brno, z Knihovny města Plzně a z Divadelního ústavu v Bratislavě a další příležitostné tiskoviny, především z divadel;
- plošně byla standardně dokumentována činnost 53 divadel, dotovaných z veřejných rozpočtů (inscenace, umělečtí pracovníci, adresář);
- výběrově byla dokumentována činnost jiných produkcí (agentury, soukromá divadla, sdružení, apod.) vč. adresáře, rovněž tak další aktivity (festivaly, výstavy, zahraniční zájezdy, apod.), mapování absolventů a pedagogové uměleckých (divadelních) a uměnovědných škol; výběrově byla prováděna též fotodokumentace inscenací, obrazová dokumentace scénografie a faktografická dokumentace činnosti scénografů;
- do fondů bylo nově zařazeno cca 800 premiér, 540 akcí (festivaly, zahraničních zájezdy českých divadel, hostování zahraničních souborů v ČR, výstav a další akce, personální změny v 53 divadlech, absolventů 16 uměleckých škol;
- výběrově (vzhledem k časové náročnosti, resp. kapacitě IDO) byly zpracovávány dary jednotlivců i institucí: přednost dostávaly starší dokumenty (období 1945 – 1955), jejichž zpracování umožnilo doplnit řadu údajů v lístkovém katalogu, v soupisech divadel a založit nové obálky k inscenacím;
- do všech částí existující počítačové databáze - Inscenace, Hry, Osobnosti, Akce - byla průběžně vkládána nová data a retrospektivně zpracovávány starší údaje - ovšem v souvislosti s přechodem na zásadně novou verzi databáze bylo v tomto roce vloženo méně záznamů než v letech předchozích;

- průběžně byla systematicky zpracovávána a do databáze vkládána data pro ročenky Divadlo v České republice 2003 - 2004 a 2004 - 2005;
- IDO převzalo do své správy část archivu Václava Havla: jde o druhotné prameny, většinou o kritiky představení, fotografie, plakáty a divadelní programy, které byly Václavu Havlovi zasílány v letech 1990 - 2003; tento archiv je postupně zpracováván jako samostatný fond;
- do fondu fotodokumentace se podařilo získat řadu fotografií i textové dokumentace z počátečního období herecké tvorby Vlastimila Brodského a 40 fotografií z inscenací netradičních souborů z rozmezí let 1966-2000; pokračovala spolupráce s přední českou divadelní fotografkou Věrou Caltovou na dokompletování fotodokumentace starších inscenací a výrazných osobností DJKT Plzeň (200 ks); smlouva na tvorbu inscenačních fotografických kompletů s fotografem Viktorem Kronbauerem umožnila rozšířit fond o 14 předních českých inscenací a 36 portrétů významných osobností.

■ ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU:

IDO má zásadní podíl na zpracování a redakci pravidelných periodických a přehledově faktografických publikací:

- **Informační servis** (vychází 10x ročně – od září 2004 pouze v elektronické podobě): průběžně byly zpracovávány podklady o aktuálním divadelním dění v ČR (zejm. premiéry divadel, programy festivalů aj.);
- **Divadlo v České republice 2002 – 2003**, ročenka: byly zpracovány kapitoly Soubory a premiéry, Festivaly a přehlídky, Hostování českých souborů v zahraničí, **Hostování** zahraničních souborů v ČR, Symposia, kongresy, přednášky, Výstavy a stálé expozice, Ceny a ocenění, Absolventi a pedagogové divadelních a uměnovědných škol, In memoriam, Statistika repertoáru (rozdělena na subjekty veřejnoprávní a soukromoprávní), Jmenný rejstřík, Názvový rejstřík;
- **Divadlo v České republice 2003 – 2004**, ročenka (obsahově viz ročenka 2002 – 2003): byla plněna data do databáze;
- **Divadlo v České republice 2004 – 2005**, ročenka (obsahově viz ročenka 2002 – 2003): byl započat sběr dat pro její přípravu;

- **Kalendář výročí 2005** (divadlo, vážná hudba, populár a jazz), byl zpracován pro potřeby MK ČR; byl dán k dispozici Divadelním novinám;
- **www.divadlo.cz** průběžně byla aktualizovány údaje v Adresáři divadel, festivalů, divadelních škol, odborných časopisů a institucí (adresář obsahuje cca 2.250 kontaktů), vkládány premiéry divadel a programy festivalů, nově byly formou připravovaných premiér vloženy dramatur
- gické plány divadel na celou sezonu 2004-2005, pracovníci IDO se rovněž podíleli na přípravě struktury a vlastním obsahovém naplnění edice BOX.

■ ÚDRŽBA A ADJUSTACE FONDU:

Probíhá nezbytně a průběžně jako jeden z hlavních úkolů IDO. V r. 2004 byly fondy dokumentace částečně dislokovány a díky vhodněji využitému prostorovému řešení se podařilo zkvalitnit jak prostor využívaný veřejností, tak především poskytované služby a jejich návaznost soustředěním katalogů IDO a bibliografie na jedno místo. V rámci této dislokace proběhla revize duplicitních položek ve fondech a část z nich byla předána knihovně Univerzity J.E.Purkyně v Ústí nad Labem.

V září proběhl přechod na novou, zásadně změněnou verzi vlastní databáze Divadlo s nově koncipovaným způsobem propojení všech jejích částí (a tedy i možností komplexního vyhledávání v nich). Tato změna sice umožní zpracovávat a distribuovat dříve tištěnou publikaci Česká divadla 2003-2004 v elektronické podobě a připravit zpřístupnění databáze na www.divadlo.cz, ale až do konce roku 2004 zároveň vyžadovala zkušební provoz s vytypováním problémů a možných kolizí jak na vstupu tak na výstupu. Proto nebylo v tomto roce vloženo do databáze tolik položek jako v letech předchozích.

Byl zpracován projekt digitalizace stávajícího fotografického fondu a nově vznikající fotografické sbírky a zahájena digitalizace fondu, která je pro uchování a ochranu fondu, i pro možnost jeho prezentace na www.divadlo.cz. V této souvislosti bylo v Národním muzeu fotografie v Jindřichově Hradci naskenováno 2700 negativů Viléma Sochúrka.

4.3.2 VIDEOTÉKA

Relativně samostatný, rychle se rozrůstající fond videotéky obsahuje v současnosti více než 2 200 videokazet, 100 DVD a na nich téměř 4 200 titulů.

■ SLUŽBY VEŘEJNOSTI:

- videotéka (pouze k prezenčním projekcím) byla přístupná 3 dny v týdnu (po 9-13, 14-16.30, stř 9-13, 14-18, pá 10-12.30, 13-15; o prázdninách provoz omezen);
- **ve spolupráci s REBEX ČR s.r.o. bylo dokončeno umístění segmentu Video z vlastní databáze Divadlo na internetu a po zkušebním provozu a doladění manuálu zpřístupněno veřejnosti (na adrese <http://www.divadelni-ustav.cz/video.aspx>).**

Z důvodů fyzické ochrany fondu a ochrany autorských práv videotéka nepůjčuje videokazety mimo DÚ. Poskytuje služby prezenčně v podobě individuálních a kolektivních studijních projekcí, kterých se uskutečnilo cca 350 - vzhledem k rozšíření možností projekce mohli sledovat vybrané programy až čtyři badatelé současně.

■ DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU:

Během roku 2004 přibylo do fondu celkem 361 položek na 120 kazetách a 90 DVD nosičích. Z toho je 99 domácích inscenací, 83 inscenací zahraničních, 68 dokumentárních snímků a 26 portrétů – medailonů osobností divadelního života.

- nejvíce bylo titulů natočených z ČT (115), dále titulů natočených ze satelitu (99) a titulů získaných přepisem zapůjčených záznamů (70); 38 titulů jsme dostali darem;
- 39 titulů bylo natočeno ve vlastní produkci DÚ: jedná se především o záznamy představení z festivalů (např. Přelet nad loutkářským hnízdem, fragmenty z Festivalu Slovenského divadla,) a záznam akcí, pořádaných přímo DÚ (např. beseda Pora Eto Izmenit', či konference o Františkovi Trösterovi atd.);
- do databáze byl zařazen i kompletní videozáznam exponátů PQ 2003, které byly podkladem pro informační DVD vzniklé v oddělení mezinárodních vztahů DÚ;
- podstatně ubylo záznamů představení, natočených štábem DÚ v jednotlivých divadlech, neboť divadla sama si již pořizují

záznamy svých inscenací v odpovídající kvalitě a získávání přírůstků do fondu DÚ je spíše věcí produkčně-organizačního vyjednání přístupu k jejich kopiím;

- žánrové dělení přírůstků v číslech vypadá takto: činohra - 172 záznamů, opera - 74 záznamů a tanec - 77 záznamů;
- podle typu záznamu rozšířilo fond 99 domácích inscenací, 87 zahraničních inscenací, 68 dokumentů, věnovaných divadlu a příbuzným tematům a 27 medailonů významných divadelních osobností. (veškeré přírůstky byly zařazeny do databáze);
- postupně byly a jsou doplňovány a precizovány údaje v databázi z počátků videotéky, což usnadňuje vyhledávání i mezi nejstaršími tituly, zvláště v souvislosti s převáděním záznamů do digitální podoby (viz dále)
- v průběhu roku opět pokračovalo rozčlenění fondu Kyliánovy videotéky a vřazování jeho části do fondu videotéky DÚ.

■ ÚDRŽBA A ADJUSTACE FONDU - DIGITALIZACE

Vzhledem k tomu, že magnetický záznam vykazuje pouze omezenou životnost, bylo nutno přistoupit k zásadnímu kroku, totiž začít postupně záznamy převádět na trvanlivější médium, tedy

DVD. Zvolili jsme dvě cesty. U starých, někdy poničených či nepoužitelných záznamů jsme svěřili rekonstrukci odborníkům a získali jsme cca 30 titulů v nové kvalitě (v databázi řazené jako DVD nosiče s dohledatelnou signaturou VHS). Méně problematické tituly kopírujeme z VHS přístrojů na DVD – rekordéry s harddiskem, v nichž je možno záznam editovat a posléze vypálit na disk. Touto cestou se digitalizovalo cca 20 ks, zbytek titulů ve formátu DVD jsou pořady, nahrané z TV.

Koncem roku přibyl do našeho strojového parku druhý DVD rekordér, takže můžeme v digitální podobě zaznamenávat i pořady satelitních televízi, zejména 3Sat, ZDF Theaterkanal a Arte.

■ ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU

Ve spolupráci s Oddělením mezinárodních vztahů jsou připravovány tematické kolekce videozáznamů, které jsou využívány pro reprezentaci českého divadla na nejrůznějších mezinárodních akcích a festivalech v ČR a v zahraničí (např. prezentace českého divadla na *Dnech evropské kultury v Budapešti* (K.Lhotáková, H. Třešňáková – výroba propagačních DVD), *Festival de Amada v Portugalsku* (Divadlo Na zábradlí) ap.

4.4 BIBLIOGRAFIE

Oddělení bibliografie vytváří elektronickou databázi článkové bibliografie. V současnosti čítá cca 120 000 záznamů o českém a světovém divadle z českých a zahraničních periodik. Tato databáze je doplňována i retrospektivně. Ve spojení s lístkovou kartotékou, obsahující záznamy článků o domácím i zahraničním divadle z českého tisku od r. 1851 do r. 1989 (cca 300.000 lístků) jde o unikátní fond, cenný i v kategorii bohemik.

■ SLUŽBY POSKYTOVANÉ VEŘEJNOSTI:

V organizaci poskytování služeb došlo k zásadní změně sloučením studoven bibliografického a dokumentačního oddělení s návazným propojením na studovnu knihovny (společný provoz zahájen v září). V této souvislosti došlo také k rozšíření badatelských hodin (pondělí, úterý, pátek 9-16 hod., středa 9-18 hod.). **Další výraznou změnou ve fungování bibliografického oddělení je přechod z databázového programu KP SYS na jeho moderní progresivní verzi KP WIN.**

■ DOPLŇOVÁNÍ A ZPRACOVÁNÍ FONDU:

Při průběžné excerpci článků vychází bibliografické oddělení v první řadě z periodik, která získává knihovna Divadelního ústavu. U zahraničních periodik je tento zdroj doplňován materiály ze zahraničních cest pracovníků DÚ, případně materiály, získanými výměnou prostřednictvím oddělení mezinárodních vztahů DÚ.

Z tiskovin domácí provenience bibliografické oddělení průběžně excerpuje cca 170 titulů novin a časopisů. Další články a studie excerpuje z divadelněvědních sborníků a divadelních programů. Ze zahraničních odborných časopisů sleduje a excerpuje

bohemika soustavně z 66 titulů (26 anglicky a francouzsky psaných časopisů, 5 v němčině, 35 slovenských periodik). Další tiskoviny zpracovává příležitostně (festivaly, akce, hostování jednotlivců). Celkově registruje cca 135 zahraničních titulů.

Pokračuje spolupráce s bratislavským Divadelním ústavem, pro který jsou kopírovány články o slovenských umělcích či souborech v České republice. Výměnou poskytuje slovenská strana bohemika ze slovenského tisku. S Ústavem pro českou literaturu pokračuje spolupráce na provazování bibliografických odkazů a plných textů článků.

■ ZVEŘEJŇOVÁNÍ FONDU:

Bibliografické oddělení se podílelo na přípravě podkladů (výběrová bibliografie článků ke kapitole Festivaly a přehlídky) k ročenkám Divadlo v České republice 2001/02 a 2002/03. Oddělení také zpracovává podrobné rešerše – mimo jiné spolupracuje s nově zřízeným analyticko-koncepčním útvarům Divadelního ústavu.

Souběžně s touto činností probíhaly práce na instalování nové vyhledávací masky v databázi zveřejněné na internetu

4.5 ODDĚLENÍ MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ (OMV)

Divadelní ústav nejrůznějšími formami propaguje českou divadelní kulturu v zahraničí a funguje jako kompetentní informační a komunikační adresa pro zahraniční partnery.

OMV je pověřeno koncepční, ideovou, dramaturgickou a produkční spoluprací s českými a zahraničními divadelními praktiky a teoretiky při realizaci mezinárodních i tuzemských projektů, festivalů, výstav, seminářů a konferencí, ale zároveň zajišťuje a realizuje i vlastní projekty.

OMV rovněž koordinuje české aktivity mezinárodních nevládních divadelních organizací (MNDO) a rozvíjí oborové vztahy s odborníky a institucemi z celého světa.

Jako celek je OMV řízeno přímo ředitelem DÚ.

4.5.1 KOORDINAČNĚ-ADMINISTRATIVNÍ ÚSEK

Slouží jako s.g. universální „kontaktní centrála“, jako oficiální a (podle okolností) též neformální konzultant a oboustranný prostředník styků mezi českým a zahraničním divadelním světem.

■ DOSAH ZAJIŠŤOVANÝCH KONTAKTŮ:

V kompetenci úseku je zajišťování přímých kontaktů, resp. koordinace spolupráce:

- s domácími nadřízenými a partnerskými kulturními institucemi, prezentujícími české divadlo v zahraničí (*MK ČR – zahraniční odbor a odbor umění, MZV ČR, potažmo Správa Českých center, AV ČR, Czech Tourism, Magistrát HMP, apod.*);
- s představiteli české kultury v zahraničí (*zastupitelské úřady ČR, Česká centra*);
- se zástupci zahraniční divadelní kultury v ČR (*zahraniční zastupitelské úřady a kulturní centra a instituty v ČR: Slovenský institut, Francouzský institut, Goethe Institut, British Council, Rakouské kulturní forum, Polský institut, Italský institut, Maďarské kulturní středisko, Pro Helvetia ad.*);
- se zahraničními partnerskými kulturními, resp. divadelními institucemi pop celém světě: nejtěsnější spolupráci udržuje úsek trvale se *slovenským Divadelným ústavem v Bratislavě*; v souvislosti s navázáním spolupráce mezi partnerskými pracovišti Visegrádské čtyřky (V4) se oživily kontakty s *Divadelními ústavem v Maďarsku a v Polsku (resp. se stávajícím partnerem, tj. Divadelním muzeem a nově s budovaným ústavem)*; řada odborných kontaktů ze zahraničí směřuje z teatrologických pracovišť dalších odborných subjektů - divadelních muzeí, učebních zařízení, vědeckých ústavů (*Státní uměnovědný ústav v Moskvě*).

■ ROZSAH ZAJIŠŤOVANÝCH KONTAKTŮ:

Úroveň, resp. náročnost realizace mezinárodních kontaktů je značně diferencovaná:

- úsek průběžně řeší žádosti o informace, s nimiž se na DÚ obrací zprostředkovaně i osobně domácí i zahraniční jedinci a instituce: poskytuje kontakty na divadelní instituce, školy, festivaly, umělecké soutěže, redakce, odborníky, umělecké osobnosti apod.;
- shromažďuje a poskytuje informace o možnostech zahraničních stáží a stipendií a o mezinárodních uměleckých soutěžích, zajišťuje zahraničním stážistům a badatelům v ČR přístup do knihovných a archivních fondů, apod.;
- poskytuje konzultace zahraničním organizátorům divadelních akcí a pomáhá jim s vytipováním vhodných českých účastníků;

- průběžně zajišťuje a konzultuje podklady pro domácí i zahraniční odborné tiskoviny;
- vystupuje jako koordinátor a garant pracovních kontaktů DÚ a společných akcí na mezinárodní úrovni.

V r. 2004 to byly zejména:

- Spolupráce mezi Divadelními ústavy ČR, Slovenska, Maďarska a Polska v intencích **společného projektu v rámci Visegrádské čtyřky (V4)**: pokračovala příprava druhého svazku společné edice her, byly znovu podány oficiální dopisy, podporující žádost editora 2. svazku o grant Visegradu, při Festivalu v Nitře se uskutečnilo pracovní setkání V4, z nichž vyplynuly náměty na další společné projekty (zejména výměna výstav, pasportizace apod.)
- Podíl na realizaci výstav DÚ v zahraničí: zejm.:
  - zajištění navrácení výstavy česká scénografie z Dillí, resp. Bombaje,
  - spolupráce na výstavě Česko-slovenská divadelní vzájemnost, obzvláště pak na její demontáži a převozu z Českého centra v Bratislavě na výstavu a festival knih v Olomouci a posléze do Divadla v Chebu
  - započeti organizačních příprav na projektu výstavy Josefa Svobody pro Latinskou Ameriku.
- Participace na přípravě divadelních akcí v ČR s mezinárodním přesahem a české reprezentace v zahraničí:
  - účast na festivalu kandidátských zemí EU bEUgro v Budapešti;
  - obvyklá spolupráce na Dnech Frankofonie – projekt Tvůrčí Afrika
  - přijetí hostů na festivalu Divadlo v Plzni a posléze v Praze (D. Monmarte, L.P. Solnceva, ad.)
  - přijetí a zejména organizační zajištění návštěvy (s odbornou prohlídkou a výkladem) několika českých divadel, přednáška v DÚ, spojená s odbornou prohlídkou oddělení a výkladem o organizaci, nevládních střediscích, činnostech i českém divadle, pro skupinu 14 norských divadelních odborníků;
  - pomoc při křtu knihy I. Wollmana, vydané partnerským Slovinským divadelním muzeem;
  - návrh na Cenu MK Artis Bohemiae pro teatroložku Shimako Murai;
  - spolupořadatelství večera k uctění orientalistky D. Kalvodové, atd.

Významnou roli hrála především expertní pomoc (ve spolupráci se specialisty z dalších odd. DÚ) pro dlouhodobé stážisty (L. Peschel, R. Fourmentin), jakož i zajištění odborných konzultací,

materiálů atd. (H. Mahler, M. Kušaj, H. Kagge-Rowohl, J. Lagoo, M. Girard, ad.), prezentace českého divadla a zprostředkování kontaktů, vstupenek apod. (S. York, M. Shron, M. Dollon, F. Lindquist, J. Tuononen). V rámci těchto aktivit je třeba mj. vyzdvihnout redakční pomoc a mediatorské zajištění pro články o českém divadle (podklady, program a domluva rozhovorů pro redaktora P. Botse - nizozemský článek o divadelní situaci v zemích přistupujících do EU - a referát s fotografiemi pro BTR Německo).

V rámci mediatorské činnosti na poli prosazení mladých českých divadelníků se podařilo zprostředkovat zejména účast na prestižní přehlídce Lithuanina Showcase „Sirens“.

Náročnou agendu tvoří **přijímání zahraničních hostů:**

V r. 2004 bylo úsekem přijato – v souvislosti s akcemi – nepočítaně zahraničních hostů: jednalo se o dlouhodobé stážisty, hosty s nadstandardní péčí (zejm. zahraniční teatrologové – bohemisty) i o krátkodobé návštěvy; **přímých hostů DÚ** s hrazenými náklady a kompletním servisem bylo přijato **14**. Divadelní ústav v roce 2004 navštívilo ještě dalších **103** zahraničních odborníků (účastníků symposií, dílen, festivalů) - všem byl poskytnut základní informační servis, kontakty, asistence při výběru a zajištění divadelních vstupenek atd.

V gesci úseku je rovněž administrativně-organizační **vybavování výjezdů českých divadelníků do zahraničí:** servis je poskytován pracovníkům DÚ i dalším divadelníkům, vysílaným českými středisky mezinárodních nevládních divadelních organizací (MNDO), a rovněž kanceláři programu Culture 2000.

V r. 2004 bylo z titulu DÚ realizováno celkem 52 pracovních cest do zahraničí (z nich 28 výjezdů pracovníků DÚ). **Pod hlavičkou českých středisek MNDO a kanceláře Culture 2000 bylo vybaveno dalších 24 výjezdů** (z nich 11 cest pracovníků DÚ).

Úsek zajišťoval rovněž fungování českých středisek MNDO:

ITI	Mezinárodní divadelní ústav
FIRT	Mezinárodní federace pro divadelní výzkum
OISTAT	Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků
AICT	Mezinárodní asociace divadelních kritiků
ASSITEJ	Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež
UNIMA	Mezinárodní loutkářská unie
SIBMAS	Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění
CIM	Mezinárodní hudební rada
IETM	Neformální evropské divadelní setkávání

(viz příloha 5.2)

4.5.2 VÝSTAVY

Ve spolupráci s odbornými pracovníky dalších oddělení těží tento drobný úsek z rozsáhlých fondů DÚ, z fondů partnerských pracovišť i ze soukromých zdrojů. Pro potřeby DÚ a dalších domácích i zahraničních institucí připravuje (samostatně nebo v koprodukcii s jinými subjekty) divadelní výstavy, často tematizované aktuální společenskou objednávkou v souvislosti s výročími a významnými kulturními událostmi.

■ REALIZOVANÉ VÝSTAVY:

výstava **JE NAČASE, ABY SE TO ZMĚNILO**

Výstava byla připravena při příležitosti prezentace antologie moderní české dramatiky Pora ETO zmenit! (Je načase, aby se TO změnilo), kterou vydalo nakladatelství Baltijskije sezóny ve

spolupráci s Divadelním ústavem na podzim 2003. Vernisáž proběhla za osobní účasti všech autorů publikovaných her.

Kurátor: Vlasta Smoláková
Realizace: Helena Albertová
Místo konání: Divadelní ústav – Malý sál
Doba trvání: únor 2004

výstava **DIVADELNÍ FOTOGRAFIE VIKTORA KRONBAUERA**

Kurátor: Viktor Kronbauer
Místo konání: Městské divadlo v Mostě
Doba trvání: 3. května – 30. června 2004

výstava **JOSEF SVOBODA - KOUZELNÍK JEVIŠTNÍHO PROSTORU**

Scénografická výstava zkoncipovaná pro divadelní festival v portugalském městě Almada. Expozice instalovaná v prostorách pořadatelského divadla Teatro Municipal de Almada, prezentovala na velkoplošných černobílých i barevných fotografiích průřez Svobodovým dílem - od jeho prvních prací pro Operu 5.května po poslední výpravu k Verdiho *Síle osudu*, inscenovanou ve veronské aréně v roce 2000. Výstava byla pořizena z výstavních fondů DÚ. Na festivalu se také prezentovalo Divadlo Na zábradlí s inscenací T. Bernharda v režii Juraje Nvoty - *Náměstí hrdinů*.

Kurátor: Helena Albertová
Realizace: Helena Albertová
Místo konání: Almada u Lisabonu, Portugalsko
Doba trvání: 4. – 18. července 2004

výstava **METAPHOR AND IRONY II**

Výstava, která od srpna 2004 putuje po amerických galeriích a museích prezentuje tvorbu arch. Františka Trösterera, od jehož narození v loňském roce uplynulo 100 let, a současných českých scénografů, kteří byli bezprostředními posluchači F. Trösterera na pražské AMU a práce nejmladší české scénografické generace, kterou tito posluchači vychovali. Kromě ukázek Trösterových originálních návrhů, prezentuje výstava nejen originální práce scénické i kostýmní jeho žáků a jejich žáků, ale i fotografie z inscenací a realizované kostýmy. Koncept výstavy navazuje na předchozí stejnojmennou výstavu *Metaphor and Irony I*, která ve Spojených státech proběhla v letech 2000 – 2001 a byla koncipována jako průřez českým jevištním designem 20. století. Výstava bude putovat po amerických galeriích do prosince 2005.

Kurátor: Helena Albertová (Divadelní ústav) a Joe Brandesky (Ohio State University)
Realizace: Helena Albertová
Místo konání: 1) Bowling Green State University's Fine Arts Center Gallery
2) University of Toledo's Studio Theatre Gallery (Ohio)
3) Ohio State University's Hopkins Hall Gallery (Columbus)
Jerome Lawrence and Robert E. Lee Theatre Research Institute
4) Marion Koogler McNay Art Museum's Tobin Gallery and the University of Incarnate Word's Semmes Gallery (San Antonio, Texas)
5) Ohio State University - Lima's (Ohio) Martha W. Farmer Theatre for the Performing Arts Gallery
Doba trvání: srpen 2004 – prosinec 2005

výstava ČECHOV V ČECHÁCH

Výstava zpracovaná ke 100. výročí úmrtí A.P.Čechova byla připravena ve spolupráci s Mezinárodním festivalem DIVADLO, v jehož rámci byla v Plzni prezentována.

Zaměřila se na nejvýznamnější představitele české poválečné divadelní režie (Krejča, Kačer Grossman, Rajmont, Schorm, Lébl, Morávek) a na jejich inscenace Čechovových her, které ve svém souhrnu představují velmi osobitou, i v evropském kontextu významnou inscenační tradici.

Kurátor: Vlasta Smoláková
Realizace: Helena Albertová
Místo konání: Galerie Evropský dům v Plzni
Doba konání: 14. září – 1. října 2004.

Výstava byla znovu prezentována v Praze při příležitosti Vědecké konference „Jak čteme ruské klasiky“, pořádané u příležitosti 100. výročí úmrtí A.P.Čechova. Pořadatelé: Slovanská knihovna při Národní knihovně ČR, Divadelní ústav, Ústav slavistických studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Česká asociace rusistů.

Místo konání: Národní knihovna ČR - Klementinum v Praze
Doba konání: 24. listopadu 2004 – 28. ledna 2005.

výstava PETR LÉBL: „NEJSEM VÝTVARNÍK...“

Výstava věnovaná tvorbě univerzálního divadelníka Petra Lébla byla připravena ve spolupráci s Mezinárodním festivalem DIVADLO, v jehož rámci byla v Plzni prezentována v roce 2003.

V redukované podobě byla znovu prezentována v rámci České divadelní sezóny v Sankt Petěrburgu - pod záštitou Generálního konzulátu ČR. Projekt zahájila beseda se studenty bohemistiky na katedře slovanské filologie Sankt Peterburgské státní univerzity na téma „Současné české divadlo“ (V. Smoláková a T. Froyda - festival Divadlo Plzeň). Na generálním konzulátu se uskutečnil kulatý stůl o českých, ruských a evropských mezinárodních divadelních festivalech, o vzájemné účasti a zkušenostech.

Kurátor: Vlasta Smoláková
Místo konání: Muzeum F.M.Dostojevského v Sankt Peterburgu, Rusko
Doba konání: 30. září – 15. října 2004

Výstava byla prezentována rovněž v rámci Mezinárodního divadelního festivalu NET (Novyj evropejskij teatr) - pod záštitou Českého centra v Moskvě.

Místo konání: Divadelní centrum V.S.Mejercholda, Moskva, Rusko
Doba konání: 3. prosince 2004 – 18. ledna 2005.

výstava SOUČASNÝ NĚMECKÝ DIVADELNÍ PLAKÁT

Výstava byla uspořádaná jako doprovodná akce v rámci Festivalu divadel německého jazyka (zapůjčeno od Svazu něm. scénografů v Berlíně)

výstava v Malém sále DÚ -

Kurátor: Helena Albertová
Realizace: Helena Albertová
Místo konání: Divadelní ústav – Malý sál
Doba konání: říjen – listopad 2004

4.5.3 ÚSEK MEZINÁRODNÍCH PROJEKTŮ

Úsek mezinárodních projektů se zaměřuje na iniciaci, přípravu a realizaci mezinárodních koprodukčních projektů, které různými formami, ve spolupráci s dalšími subjekty, propojují české divadlo s cizími kulturami.

■ REALIZOVANÉ VÝSTUPY:

– **Tvůrčí rezidenční pobyty pro mladé umělce 2004** (viz příloha 5.4)

– **Pražské Quadriennale** (viz příloha 5.5)

– **Český divadelní podzim - 2 v Sankt Petěrburgu** (viz příloha 5.6)

– **Světový den divadla pro děti a mládež** (viz příloha 5.7)

– **„bEUgro – dny Evropské kultury“:**

Ve dnech 15. – 18. ledna se v Budapešti v Maďarsku v Divadle Merlin odehrála „Prezentace českého experimentálního divadla a Srdce Pražského quadriennale“ jako součást projektu „bEUgro – dny Evropské kultury“. V rámci projektu se prezentovaly tyto představení a projekty:

- 15.1. 18.00 Venuše s Rubikovou kostkou (Lhotáková/Soukup)
18.45 Compression/Depressopm Laboratory (H. Třešňáková / I. Mečl)
20.00 Swan (Lhotáková/Soukup)
16.1. otevření foto výstavy Srdce PQ a prezentace projektu a DVD Srdce PQ (ve spolupráci se S. Huszar, P. Štokem a M. Potůčkovou)

– **Dílna profesora Giepa Haghoorta**

Ve dnech 15. a 16. ledna se v malém sále Divadelního ústavu odehrála dílna profesora Giepa Haghoorta (Utrecht School of the Arts, Nizozemí) - Srdce Pražského Quadriennale jako model produkčního systému. Dílny se účastnily mladí divadelní manažeři, studenti a umělci. Ve spolupráci s holandskou ambasádou.

– **Symposium: Téma je téma**

Ve dnech 21 – 24 května se v Praze odehrálo Symposium, dílna, konference: Téma je téma při festivalu 4+4 Dny (setkání uměleckých ředitelů a dramaturgů divadelních festivalů).

Symposia se zúčastnilo 31 ředitelů divadelních festivalů a stagion, dále divadelních agentů z 18 zemí (Německo, Polsko, Francie, Slovinsko, Itálie, Slovensko, Kanada, Nizozemí, Irsko, Belgie, Srbsko a Černá Hora, Maďarsko, Izrael, Irán, Finsko, Rumunsko a Rakousko). Dalších 29 reprezentantů českých divadelních festivalů se zúčastnilo besedy o současném stavu českých divadelních festivalů.

Ve spolupráci: 4 Dny

– **Rezidenční pobyt amerického dramatika - New Dramatists v Divadle Na Zábradlí**

Projekt výměnných pracovních pobytů 3 dramatiků z USA a po 1 z Maďarska, Srbska a České republiky se uskuteční v rozmezí let 2004/2005. Projekt připravují organizace New Dramatists (New York, USA); Divadelní ústav Praha, Divadlo Na zábradlí (ČR); Divadlo DAH (Srbsko); a Národní divadlo Budapešť.

V rámci tohoto projektu se v říjnu 2004 odehrál v Divadle Na Zábradlí pobyt americké dramatičky Ellen Maddow, veřejné čtení její hry „Malovaný had na namalovaném kresle“ 8.10. 2004 a veřejné setkání dramatiček Ellen Maddow, Ruth Margraff a Anne Washburn.

– **Sezóna českého divadla v Latinské Americe 2005**

Tento projekt byl v roce 2004 v přípravné fázi, přičemž hlavní rozsah projektu je vázán na významné divadelní festivaly v Latinské Americe v roce 2005.

Akce uskutečněné v roce 2004:

- Výstava fotografií „Srdce Pražského Quadriennale 2003“ a přednáška o současném českém divadle a tanci (T. Langášková, O. Černý) a - v rámci festivalu Rio Cena Contemporanea (Brazílie, Rio de Janeiro, říjen 2004).
- Výstava fotografií „Srdce Pražského Quadriennale 2003“ - v rámci Festival de Teatro IUDERISTA - ve spolupráci s Českým velvyslanectvím ve Venezuele (Venezuela, Caracas, listopad 2004).
- Množství návštěv latinskoamerických umělců a organizátorů v rámci příprav akcí pro rok 2005.

– **Theatre.cz Bulletin – Newsletter**

Nový komunikační kanál s aktuálními informacemi o českém divadle byl poprvé představen v červnu 2004. Theatre.cz je internetový čtvrtletník, přičemž premiérové číslo obsahovalo články, novinky a zprávy odborníků ze všech oborů performing arts: tance, dramatu, loutkového a experimentálního divadla. První elektronické číslo bylo zasláno 1. června 2004 na 720 elektronických adres

osob i organizací. Newsletter je rovněž volně k dispozici na internetu. Počet návštěvníků se zvyšuje s každým číslem zhruba o 10%. Ohlasy čtenářů byly vesměs velmi pozitivní a převažuje názor, že čtvrtletní distribuce „newsletteru“ o českém divadle je prospěšnější než měsíčník.

– **On-line Czech Theatre Production and Project Catalogue (On-line Katalog českých inscenací a projektů)**

Dalším internetovým počinem DÚ v roce 2004 byl on line Katalog českých inscenací a projektů, který vznikl na základě poptávky zahraničních partnerů z nejrůznějších koutů světa, jejichž častou otázkou na Divadelní ústav bylo: „které ze současných představení české provenience byste doporučili pro náš mezinárodní festival?“. Z tohoto důvodu DÚ vytvořil internetový katalog obsahující všechny relevantní informace o divadelní a taneční produkci (včetně technických informací a recenzí). Souhrn 30ti samostatných produkcí je publikován na internetové adrese www.theatre.cz/catalogue, kde je průběžně aktualizován (v průměru 10 nových produkcí každé 3 měsíce) na základě doporučení a výběru ediční rady Katalogu, která je zároveň i ediční radou elektronického čtvrtletníku Theatre.cz Bulletin - Newsletter.

4.6 KABINET PRO STUDIUM ČESKÉHO DIVADLA

Kabinet pro studium českého divadla (KČD) je vědecké pracoviště, zabývající se historickým výzkumem českého divadla. Jeho hlavním dlouhodobým úkolem je rozsáhlý lexikografický projekt Česká divadelní encyklopedie, jež řadou slovníků postupně obsáhne divadelní kulturu na českém území v celém jejím historickém rozsahu a žánrovém spektru. Vedle práce na tomto projektu je odborným spolugarantem ediční řady Eseje, kritiky, analýzy v edici České divadlo, na níž se v rámci některých svazků podílí editorsky a redakčně.

Jako člen Mezinárodní federace pro divadelní výzkum (FIRT/IFTR) organizuje teatrologické konference a reprezentuje českou teatrologii na mezinárodním fóru.

Publikační platformou KČD je čtvrtletník Divadelní revue.

■ LEXIKOGRAFICKÝ PROJEKT: ČESKÁ DIVADELNÍ ENCYKLOPEDIE

Vědecko-výzkumný úkol, jehož výstupem je série biografických slovníků; vzniká s finanční podporou MK ČR a je rozvržen do mnoha let. V r. 2004 pokračovala práce na následujících svazcích:

Biografický slovník I. (Starší české divadlo)

Redaktor Alena Jakubcová

Svazek byl autorsky definitivně dokončen (doplněn o několik nových hesel, která nebyla v původním hesláři zařazena) a text předložen Grantové agentuře ČR s žádostí o udělení vydavatelského grantu. GA ČR však pro nedostatek finančních prostředků grant neudělila. Pokračovalo v přípravě díla pro tisk, zvl. na kompletní obrazové části.

Biografický slovník II. (Hudební divadlo 19. století)

Redaktor Jitka Ludvová

Pro tento svazek ČDE, autorsky a redakčně dokončený a připravený k tisku se všemi náležitostmi (obrazová část, rejstřík, předmluva atd.) v předchozím roce (2003), se hledaly publikační možnosti. Z jednání s řadou nakladatelských domů vyplynula perspektiva ve spolupráci s nakl. Academia, jehož Ediční komisi bylo dílo předloženo s žádostí o zařazení do edičního plánu a o poskytnutí dotace. Na základě lektorského řízení Ediční komise rozhodnutí v této záležitosti odložila a bude ji projednávat až v roce 2005.

Biografický slovník III. (Činoherní divadlo 19. století) - I. etapa: 1792 - 1862

Redaktor Barbara Topolová, Eva Šormová

V předposledním roce běhu tohoto úkolu (původní termín dokončení byl o rok prodloužen) pokračovala autorská textace hesel; mj. byla vytvořena všechna zbývající hesla kategorie A a B, tj. hesla klíčových osobností českého divadla sledovaného období. Průběžně probíhalo intenzivní redigování hesel včetně revize údajů a dat v soupisových oddílech hesel (soupisy tvorby, prameny a literatura).

Hudební divadlo v českých zemích. Osobnosti 1890-1945

Redaktor Jitka Ludvová

Zahájeny práce na svazku, chronologicky navazujícím na Biografický slovník II. (Hudební divadlo 19. století). Byl vytvořen heslář a na jeho základě započala textace hesel. Paralelně byly shromažďovány materiálové a pramenné podklady, bibliografie apod.

■ VYDANÉ TITULY: (viz příloha 5.3)

Divadelní revue

V XV. ročníku historicko-teoretického čtvrtletníku vyšla čtyři řádná čísla.

■ TITULY V TISKU:

Sergej Machonin: Výbor statí

Editor Barbara Topolová

Edice České divadlo, 4. svazek ediční řady Eseje, kritiky, analýzy.

■ ROZPRACOVANÉ TITULY:

ČDE - Biografický slovník III. (Činoherní divadlo 19. století) -

I. etapa: 1792 – 1862.

Redaktor: Eva Šormová, Barbara Topolová

ČDE - Hudební divadlo v českých zemích. Osobnosti 1890-1945

Redaktor Jitka Ludvová

Ferdinand Břetislav Mikovec: Výbor kritik

Editor Helena Šťovíčková, redaktor Barbara Topolová

Edice České divadlo, řada Eseje, kritiky, analýzy

Václav Tille: Kouzelná moc divadla (výbor statí)

Editor František Knopp, redaktor Eva Šormová

Edice České divadlo, řada Eseje, kritiky, analýzy

■ DALŠÍ AKTIVITY:

Pracovníci KČD se účastnili mezinárodních a domácích vědeckých konferencí a sympozií:

- **konference Mezinárodní federace pro divadelní výzkum (FIRT/IFTR) Režisér v divadelním světě** (Sankt Petěrburg, Rusko 21.- 27. 5. 2004)
referát: Věra Velemanová: *The Director Petr Lébl and Designer William Nowák - Two Men in One.*

- **mezinárodní konference Obraz Bedřicha Smetany v proměnách času 1824 – 1884 - 2004** (Litomyšl červen 2004)
referát: Jitka Ludvová: *Kdo byl Jan Nepomuk Maýr?*
- **mezinárodní konference Kultura jako prostředek a oponent politických záměrů.** Německo-česko-slovenské kontakty od druhé poloviny 19. století do současnosti. (Praha září 2004)
referát: Jitka Ludvová: *Das Theater im Kampf um die politische Hegemonie.*
- **konference „Jeden jazyk naše heslo bud’!“** (Radnice 22.- 24.9. 2004, spolupřadatelství Eva Šormová za Divadelní ústav)
referát: Alena Jakubcová: *Dramaturgie Vlastenského divadla - projekt soupisu repertoáru.*; Eva Šormová: *Divadelní rok 1849*
- **symposium Eduard Hanslik 1825 – 1904** (Viedeň, Rakousko, říjen 2004)
referát: Jitka Ludvová: *Einige Prager Realien zum Thema Hanslick.*

4.7 EDIČNÍ ODDĚLENÍ

Ediční oddělení (EO) tvoří páteř nakladatelských aktivit DÚ. Vydává původní i přeložené práce z oblasti divadelní historie, teorie a kritiky v edičních řadách České divadlo (její součástí je i řada Eseje, kritiky, analýzy) a Světové divadlo i mimo ně. Dále vydává tři edice dramatických textů: Divadelní hry (výbory z klasických dramatických textů), Současná hra (překlady nových zahraničních her) a New Czech Plays (hry současných českých autorů přeložené do angličtiny). EO redakčně připravuje periodikum Czech Theatre, určené zahraničním zájemcům o české divadlo, a činoherní část internetového časopisu Theatre.cz Bulletin.

■ VYDANÉ TITULY:

(*soupis s anotacemi viz kap. 5.3*)

– edice České divadlo, řada Eseje, kritiky, analýzy

Editor řady Jana Patočková a Barbara Mazáčová

Jiří Frejka: Divadlo je vesmír

Editor Ladislava Petišková, redakce Vlasta Gallerová, Adolf Scherl a Jana Patočková

– edice Světové divadlo

Editor řady Jana Patočková

Milan Lukeš: Mezi karnevalem a snem (Shakespearovské souvislosti)

Redaktor Jana Patočková

Peter Brook: Nitky času

Redaktor Kamila Černá

– edice Divadelní hry

Editor řady Jitka Sloupová

August Strindberg: Hry II

Redakce Zbyněk Černík a Jitka Sloupová

– edice Současná hra

Editor řady Kamila Černá

José Pliya: Maska Siky

Redaktor Kamila Černá

– edice New Czech Play

Editor řady Jitka Sloupová

Samuel Königgratz: I'm Still Alive with a Coatrack, a Cap, and a Signal Disc

Redaktor Jitka Sloupová

– mimo edice

Visegrad Drama II - Escape

Editor a redaktor české části Kamila Černá, redaktor anglického překladu Jitka Sloupová

– periodikum:

Czech Theatre č. 20

Šéfredaktor Marie Reslová

■ ROZPRACOVANÉ TITULY:

Sergej Machonin: Šance divadla

Redaktor Barbara Topolová

Jarmila Veltruská: Vybrané studie o středověkém divadle

(*prac. název*)

Redaktor Jana Patočková

Vsevolod Mejerchold: Vybrané stati

Redaktor Kamila Černá

Edward Gordon Craig: O divadelním umění

Redaktor Jana Patočková

Friedrich Dürrenmat: Hry

Redaktor Marie Reslová

B. M. Koltès: Hry

Redakce Václav Jamek a Jana Patočková

Průběžně probíhala lektorace a výběr textů pro jednotlivé edice a lektorace externích edičních návrhů. Kromě odborných redakčních prací provádějí redaktoři EO i jazykové korektury, veškerou administrativní agendu a technickou redakci každého vydávaného svazku.

■ DALŠÍ AKTIVITY:

- **Prezentace knihy José Pliyi Maska Siky** a beseda s autorem v rámci projektu Tvůrčí Afrika (Kamila Černá).
- **Prezentace knihy Milana Lukeše Mezi karnevalem a snem**, doprovázená představením divadla Buchty a loutky (Jana Patočková, Kamila Černá).
- **Prezentace obou svazků Strindbergových dramát** při příležitosti hostování Královského dramatického divadla ve Stockholmu, podíleli jsme se i na produkci hostování (Kamila Černá).
- Konzultační činnost pro zahraniční zájemce a diplomanty v oboru českého i světového divadla a dramatu.
- Všichni redaktoři edičního oddělení se autorsky podíleli na anglicky psaném časopisu **Theatre.cz Bulletin**, Marie Reslová byla redaktorkou jeho činoherní části.
- Zpracování edičního návrhu pro antologii českých dramát, která má vyjít v Mexiku (Marie Reslová, Kamila Černá).
- Výběr současných českých her pro scénické čtení v divadle v Antverpách, které měl režisovat Thomas Zielinski (Marie Reslová).
- Výběr českých her, které se zasílaly do soutěže evropských dramatiků Stückemarkt při Theatertreffen (Marie Reslová, Kamila Černá).
- Příspěvek "Poznámky ke Krejčovu čtení her A. P. Čechova - Krejčovo čechovovské theatrum mundi", pro konferenci Jak čteme ruské klasiky (Ústav slavistických a východoevropských studií FFUK, Katedra rusistiky PedFUK, Česká asociace rusistů a Slovanská knihovna při Národní knihovně ČR - 26. - 27. 11. 2004) (Jana Patočková).
- Příprava grantového projektu pro GAČR (Grantová agentura České republiky) "Umělecké divadlo Otomara Krejči v české divadelní kultuře 20. století" (Jana Patočková).
- Úvodní studie k publikaci Let's Play Czechs (Contemporary Czech Drama) (Marie Reslová).

4.8 ODDĚLENÍ DISTRIBUCE PUBLIKACÍ

Oddělení distribuce zajišťovalo prodej a expedici publikací DÚ v rámci obchodního styku s domácími i zahraničními distributory a knihkupci (včetně distribuce předplatného svazků edice *Současná hra* a periodika *Divadelní revue* a *Informační servis*).

■ DISTRIBUCE:

- hlavním distributorem knižní produkce byla firma Kosmas s.r.o., jejíž distribuční síť pokrývá celé území České republiky;
- hlavním prodejcem bylo knihkupectví PROSPERO, které nabízí kompletní knižní produkci DÚ;
- publikace bylo možno objednat telefonicky a emailem se zasláním na dobírku nebo po předchozí platbě fakturou;
- publikace bylo možno objednat (včetně platby on-line) i v internetovém obchodu www.kosmas.cz;

V roce 2004 dosáhly celkové tržby za publikace 798 tisíc, oddělení vyřídilo celkem 59 objednávek do zahraničí, prostřednictvím knihkupectví Prospero byly prodány knihy za 204 tisíc, dále bylo prodáno CD *Antologie české hudby* za 13 tisíc, do zahraničí bylo prodáno knih za 34 tisíc a za 29 tisíc DVD *PQ 03*, ostatní prodej, komisionní zboží a faktury činil celkem 516 tisíc.

Přehled prodeje publikací DÚ:

prodej knih v knihkup. Prospero	faktury do zahraničí		ostatní prodej, komisionní zboží, faktury		tržby celkem
	knihy	DVD PQ 03	knihy	<i>Antologie české hudby</i>	
204.538,- Kč	34.001,- Kč	29.061,- Kč	516.992,- Kč	13.755,- Kč	798.348,- Kč

■ PROPAGACE:

- v rámci své propagační činnosti oddělení pravidelně aktualizovalo nabídku knižní produkce na internetu, redakčně připravilo katalog *Knihy* a časopisy *Divadelního ústavu* a zajistilo inzerci novinek, zejm. v divadelních časopisech a rozeslalo pravidelné

informace o nových titulech dle emailového adresáře (např. knihkupců a knihoven v ČR, též v zahraničí);

- DÚ se společně s knihkupectvím PROSPERO prezentoval na Mezinárodním knižním veletrhu *Svět knihy* v Praze;

4.9 KNIHKUPECTVÍ PROSPERO

Specializované knihkupectví s odborně kvalifikovaným personálem a možností on-line nákupu nabízí v širokém spektru divadelní literatury a časopisy a publikace příbuzných oborů (film, hudba, estetika). Nesoustředí se pouze na prodej knih české provenience, ale poskytuje také výběr divadelní literatury slovenské i světové. Nedílnou součástí se rovněž od počátku stal prodej časopisů a antikvárních knih s divadelní tematikou. Je významným distributorem publikací Divadelního ústavu a dalších divadelních nakladatelství.

■ SLUŽBY VEŘEJNOSTI:

Prodejní doba: pondělí – pátek 11-18 hod.

Způsoby prodeje: knihkupectví zajišťuje všechny distanční formy prodeje v tuzemsku i do zahraničí – objednávky telefonicky, faxem, e-mailem či on-line; nákup je možný na fakturu nebo dobírku (pouze po ČR)

Knihy je možno objednat na webových stránkách www.divadlo.cz/prospero, kde se nachází aktuální nabídka cca 4500 titulů z produkce 500 nakladatelství. Díky anglické verzi svého on-line prodeje vyřizuje objednávky z celého světa.

PROSPERO prostřednictvím pravidelného zasílání e-mailových zpráv informuje své stálé zákazníky o novinkách na pultech knihkupectví.

PROSPERO nabízí svým zákazníkům rovněž antikvární knihy; jejich výkup knihkupectví realizuje buď za hotové nebo na tzv. kreditní kartičku.

Početnou, stále se zvyšující skupinu zákazníků tvoří lidé, objednávající si knihy on-line, prostřednictvím webových stránek knihkupectví.

■ AKTIVITY:

Knihkupectví prošlo v průběhu roku 2004 personálními změnami: novým vedoucím knihkupectví se stal Martin Švejda, novou zaměstnankyní Kateřina Čejková.

Již tradičně se PROSPERO spolu s Divadelním ústavem představilo na počátku května 2004 na pražském Výstavišti na veletrhu **Svět knihy** (6. – 9.5.)

Na podzim 2004 se Knihkupectví PROSPERO zúčastnilo loutkářských festivalů „**Bábkářská Bystrica**“ (10.9. – 15.9.) v Bánské Bystrici na Slovensku a „**Přelet nad loutkářským hnízdem**“ (5. – 7.11.) v Praze, kde nabízelo některé vybrané tituly.

■ PŘEHLED PRODEJE KNIH V KNIHKUPECTVÍ PROSPERO:

Faktury v ČR	243.118,- Kč
Faktury do zahraničí	11.119,- Kč
Publikace v prodejně a na dobírku	915.307,- Kč
Tržby celkem	169.544,- Kč
Publikací celkem	9.398 ks
Zákazník	4.127 osob

5 PŘÍLOHY

5.1 ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ

■ VÝNOSY, NÁKLADY:

V roce 2004 představovaly skutečné náklady ke dni 31.12. celkem částku 65 158 tis. Kč a skutečné výnosy celkem částku 65 481 tis. Kč. Z rozdílu mezi náklady a výnosy je patrné, že Divadelní ústav dosáhl za rok 2004 ziskový hospodářský výsledek ve výši 323 tis.Kč.

■ PODROBNĚJŠÍ PŘEHLED VÝNOSŮ A NÁKLADŮ DIVADELNÍHO ÚSTAVU KE DNI 31.12. 2004:

Ukazatel	Rozpočet po úpravách v tis.Kč	Skutečnost celkem vč. dotací od jiných poskytovatelů v tis.Kč
Výnosy celkem	63 410	65 481
v tom:		
vlastní výnosy	12 270	14 522
ostatní výnosy	2 500	2 477
zúčtování fondů	1 079	1 119
příspěvek na provoz od MK	47 561	47 363
z toho §3380 Věda a Výzkum	618	618
Náklady celkem	63 410	65 158
v tom:		
spotřeba materiálu a energie	3 256	4 030
služby	41 075	40 618
osobní náklady	15 575	16 332
daně a poplatky	1 883	1 493
odpisy	923	993
ostatní náklady	698	1 692
Hospodářský výsledek	0	323

Schválený rozpočet Divadelního ústavu pro rok 2004 ve výši 31.659.000,- Kč Ministerstvem kultury ČR pod čj.2955/2004-EO/4 byl v průběhu roku navýšen rozpočtovými úpravami na:

- realizaci České hudby 2004 ve výši .....11.000.000,- Kč
- úhradu uznaného podílu a úroku z uznaného podílu za období 1998 a 1999 podílovým spoluvlastníkům pp.Prášilovi a Lamačovi ve výši .....16.449.000,- Kč

- realizaci projektu Pepinieres pour jeunes artists ve výši .....500.000,- Kč
- Věda a Výzkum: Česká div.encyklopedie III/3a.Činoherní divadlo Česká div.encyklopedie III/2.Hudební divadlo Činnost německých div. společností v českých provinciích 19.století ve výši .....618.000,- Kč
- Národní kancelář programu Culture 2000 ve výši...1.035.000,- Kč
- zajištění Cen MK ČR za přínos v oblasti divadla, hudby, výtvarného umění a architektury ve výši .....500.000,- Kč
- zajištění projektu České divadlo v Latinské Americe ve výši .....185.000,- Kč
- zajištění ceremoniálu Cen MK ČR za přínos v oblasti divadla, hudby, výtvarného umění a architektury ve výši .....300.000,- Kč
- zajištění vydání publ. Činoherní klub 1965-2005 ve výši .....480.000,- Kč
- zajištění Konceptce účinnější podpory profes. umění ve výši.....300.000,- Kč
- na částečnou úhradu věcných nákladů v důsledku změn sazeb DPH ve výši .....112.000,- Kč
- navýšení platů zaměstnanců a odvodů na sociální a zdravotní pojištění a tvorbu FKSP – další platy v II.pol.2004 ve výši.....204.000,- Kč
- navýšení platů zaměstnanců a odvodů na sociální a zdravotní pojištění a tvorbu FKSP ve výši.....68.000,- Kč
- celkem .....31.751.000,- Kč**

Rozdíl mezi Rozpočtem po úpravách pro rok 2004 a Skutečností roku 2004 je ve výši 2.071.000,- Kč.

Z toho představují:

Výnosy Divadelního ústavu:

- různé výnosy (přefakturace služeb, z čerpání fondu FRM, za kurzové zisky).....795.214,- Kč
z dohadné položky Culture 2000 - 20%.....283.590,- Kč
celkem.....1.078.804,- Kč

Příspěvek od Evropské komise ve výši:

příspěvek pro potřeby realizace kanceláře

Culture 2000.....	750.912,- Kč
příspěvek na letenku pro Culture 2000.....	18.098,- Kč
celkem.....	769.010,- Kč

Příspěvek ze zahraničí ve výši:

na vydání her Strindberga	66.583,- Kč
na péči o rezidentku-Arkwright Road London.....	95.494,- Kč
na ubytování při zahran.propagaci čes.divadla	
New Dramatists	61.109,- Kč
celkem.....	223.186,- Kč

Celkem výnosy a příspěvky.....2 071 000,- Kč**■ ZAMĚSTNANOST A ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ:**

V Divadelním ústavu je přepočtený stav zaměstnanců po všech úpravách schváleného rozpočtu v průběhu roku 2004 ve výši 50 zaměstnanců.

■ ČERPÁNÍ MZDOVÝCH PROSTŘEDKŮ KE DNI 31.12.2004:

	<i>Limit</i> v Kč	<i>Skutečnost</i> v Kč	<i>Rozdíl</i> v Kč
Platy celkem	10 351 000	10 735 338	384 338
OON celkem	1 114 000	1 354 000	240 000
Platy + OON celkem	11 465 000	12 089 338	624 338

Rozdíl mezi limitem mzdových prostředků a mezi skutečností je vykázán čerpáním z mimorozpočtových zdrojů od Evropské unie ve výši 412 000,- Kč, od Grantové agentury ČR ve výši 180 000,- Kč a z Fondu odměn ve výši 32 338,- Kč. Ve finanční hodnotě na platy je zakalkulována částka ve výši 352 000,- Kč pro pracovníky, kteří vykonávají práce spojené s chodem kanceláře Culture 2000.

■ ZPRÁVA O OVĚŘENÍ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY A VÝSLEDKŮ HOSPODAŘENÍ:

Účetní závěrka zobrazuje věrně ve všech významných ohledech majetek, závazky a vlastní zdroje v Divadelním ústavu k 31.12.2004. Zobrazuje věrně i výsledek hospodaření a finanční situaci za účetní období od 1.1.2004 do 31.12.2004 v souladu se zákonem o účetnictví a příslušnými předpisy České republiky.

5.2 PŘEHLED VYSLANÝCH A PŘIJATÝCH OSOB DO A ZE ZAHRANIČÍ

■ VYSLÁNÍ:

V roce 2004 realizoval DÚ celkem 51 vyslání delegátů k pracovním cestám do zahraničí.

Jedná se o vyslání, která lze rozdělit na:

- a) pracovní cesty na zasedání výkonných výborů mezinárodních nevládních divadelních organizací (OISTAT, UNIMA), na světové kongresy těchto organizací (UNIMA, SIBMAS), odborných komisí těchto organizací (OISTAT, ITI, IETM - z titulu účasti zástupců ČR v těchto orgánech (5 vyslání);
- b) pracovní cesty za účelem přípravy konkrétních projektů nebo účasti na mezinárodních projektech a akcích (Česká sezóna v Latinské Americe 2005, projekty v rámci spolupráce zemí Visegrádu – příprava publikace Visegrád Drama 2, projekt New Dramatists - výměna, realizace výstav o českém divadle (Metaphor and Irony II v USA, Petr Lébl v Rusku aj.), příprava a realizace účasti ČR na divadelních Festivalech, propagace českého divadla v zahraničí aj.) – celkem 14 vyslání;
- c) pracovní cesty na mezinárodní semináře, symposia, konference pořádané odbornými institucemi, festivaly nebo národními středisky MNDO (pro naše účastníky s povinností vystoupit s referátem nebo diskuzním příspěvkem) – celkem 13 vyslání;
- d) pracovní cesty za účelem návštěvy divadelních festivalů a jejich odborných programů (pro vyslané delegáty s povinností publikovat zkušenosti z těchto přehlídek v tisku) - celkem 3 vyslání;
- e) pracovní cesty za účelem studijních pobytů za účelem jednání v partnerských institucích a bádání v archivech (Magyar Országos et Intézet v Budapešti, Divadelní ústav Bratislava, Institut Inskusstvoznania v Moskvě) – celkem 10 vyslání;
- f) pracovní cesty zástupců Culture 2000

Zahraníční cesty umožňují, aby se ČR (prostřednictvím svých zástupců) účastnila velkých mezinárodních projektů, např. projektu rezidenčních pobytů pro mladé umělce PÉPINIERES EUROPÉENNES POUR JEUNES ARTISTS, festival kandidátských zemí EÚ MERLIN v Budapešti, práce na vydání Encyklopedie světového loutkářství, projektu New Dramatists - výměny dramatiků mezi Divadlem Na zábradlí, Národním divadlem v Budapešti, Sterijinem pozorje z Nového Sadu a

organizací New Dramatists z New Yorku, spolupráce zemí Visegrádu atd.

Ze zahraničních cest přivezené materiály (knihy, publikace, ročenky, video záznamy představení, nové hry) jsou významným obohacením fondů knihovny, dokumentace a video-dokumentace a jsou zdrojem informací pro badatele i jedním z podkladů pro ediční činnost DÚ.

Delegáti kromě plnění konkrétních úkolů své cesty pomáhají získávat informace o možnostech zahraničních stáží a stipendií, o mezinárodních uměleckých soutěžích, o zajímavých inscenacích, o novinkách moderní světové dramatiky, informace o dalších zahraničních aktivitách a kontaktech pro české zájemce, propagují odborné divadelní publikace a díla českých dramatických autorů.

Vyslání delegátů jsou vždy vybaveni informačně-propagačními materiály a publikacemi o Divadelním ústavu a českém divadle, o významných osobnostech českého divadelnictví, o zajímavých inscenacích, o současných původních divadelních hrách, jejich autorech aj. (Czech Theatre, Newsletter, monografie významných scénografů, katalogy výstav připravovaných DÚ, publikace a DVD o PQ, Czech Directory aj.).

Zahraníční cesty tak umožňují naplňovat jeden z prioritních úkolů Divadelního ústavu, tj. snažit se v co nejširší míře prezentovat českou divadelní kulturu v zahraničí. Letošní zahraniční cesty zachovávaly kontinuitu stávajících kontaktů a dále tyto kontakty prohlubovaly, rozšiřovaly a navazovaly nové. Zkušenosti a odborné poznatky ze zahraničních cest jsou v podobě zpráv z cest evidovány v DÚ, vybrané informace jsou otiskovány v Infoservisu DÚ a na webových stránkách DÚ a jednotlivých národních středisek nevládních organizací (ITI, UNIMA, ASSITEJ, SIBMAS).

14.1.2004	Ondřej ČERNÝ	Slovensko, Bratislava - jednání v bratislavském DÚ (náš DÚ hradil cestu a stravné)
9.-12.1.2004	Stanislav DOUBRAVA	Francie, Charleville-Mezieres - účast na jednání exekutivy UNIMA (DÚ/UNIMA hradil cestu a stravné)
13.-16.1.2004	Sodja LOTKER	Maďarsko, Budapešť - účast na mezinárodním
14.-16.1.2004	Michal SELINGER	divadelním festivalu kandidátských zemí EU
	Halka TŘEŠŇÁKOVÁ	(DÚ hradil cestu, stravné)
	Ivan MEČL	
15.-17.1.2004	Vladimír HULEC	
14.-20.3.2004	Eva ICHOVÁ	Polsko, Warszawa – účast na workshopu ASSITEJ o metodách vzdělávání (DÚ/ASSITEJ hradil jízdenku)
17.-21.3.2004	Simona RYBÁKOVÁ	USA, Long Beach – účast na jednání exekutivy OISTAT (DÚ/OISTAT hradil letenku, vízum)
18.-22.3.2004	Martin SEDLÁČEK	Polsko, Warszawa – účast na konferenci ASSITEJ o metodách vzdělávání (DÚ/ASSITEJ hradil jízdenku)
30.3.-7.4.2004	Sodja LOTKER	Kolumbie, Bogota – účast na festivalu FITB (DÚ hradil letenku, vízum, ubytování, stravné)
22.-25.4.2004	Don NIXON	Maďarsko, Budapešť – konference IETM
	Eva ŽÁKOVÁ	(DÚ/IETM hradil cestu, ubytování, stravné)
30.4.-9.5.2004	Jitka SLOUPOVÁ	Velká Británie, Londýn – čtení, (DÚ hradil letenku, vstupenky, stravné)
18.-20.5.2004	Ondřej ČERNÝ	Velká Británie, Manchester – jednání kanceláří
18.-21.5.2004	Eva ŽÁKOVÁ	Culture 2000
21.-31.5.2004	Vlasta SMOLÁKOVÁ	Rusko, Omsk, Moskva - jednání (DÚ hradil vízum)
21.-27.5.2004	Věra VELEMANOVÁ	Rusko, Petrohrad – účast na světové konferenci FIRT (DÚ/FIRT hradil letenku a kongresový poplatek)
28.5.-7.6.2004	Jan BURIAN	Mexiko, Tamaulipas – účast na 30. Kongresu ITI (DÚ/ITI hradil letenky a stravné)
3.-5.6.2004	Eva ŽÁKOVÁ	Belgie, Brusel – jednání kanceláří Culture 2000
	Magdalena BIČÍKOVÁ	
5.-12.6.2004	Stanislav DOUBRAVA	Chorvatsko, Rijeka – účast na jednání exekutivy UNIMA a světového kongresu UNIMA (DÚ/UNIMA hradil stravné a cestu)
5.-12.6.2004	Nina MALÍKOVÁ	Chorvatsko, Rijeka – účast na kongresu
	Jaroslav BLECHA	UNIMA (DÚ/UNIMA hradil stravné, cestu, ubytování a účastnický poplatek)
8.-17.6.2004	Táňa LANGÁŠKOVÁ	Portugalsko, Lisabon - projekt Pèpinieres européennes pour jeunes artists (DÚ hradil stravné)
9.-14.6.2004	Kateřina ČEJKOVÁ	Německo, Kostnice – konference ASSITEJ (DÚ/ASSITEJ hradil cestu a stravné)
12.-17.6.2004	Eva ŽÁKOVÁ	Irsko, Dublin – jednání kanceláří Culture 2000
	Magdalena BIČÍKOVÁ	
1.-6.7.2004	Helena ALBERTOVÁ	Portugalsko, Almada – instalace výstavy J. Svobody v rámci festivalu v Almadě
22.-23.6.2005	Ondřej SVOBODA	Slovensko, Bratislava – jednání v DÚ v rámci
	Zuzana JINDROVÁ	přímé spolupráce obou institucí (DÚ hradil
	Vladimír HAJŠMAN	cestu a stravné)

25.-28.6.2004	Táňa LANGÁŠKOVÁ	Itálie, Turín - účast na festivalu (DÚ hradil cestu a stravné)
9.8.-5.9.2004	Sodja LOTKER	Mexico, Mexico City – jednání o projektu (DÚ hradil stravné na 5 dní)
5.12.9.2004	Helena HANTÁKOVÁ	Španělsko, Barcelona – účast na Kongresu SIBMAS (DÚ/SIBMAS hradil cestu, ubytování, stravné a účastnický poplatek)
9.-18.9.2004	Nina MALÍKOVÁ	Kanada, Jonquiere – přednáška v rámci loutk. festivalu (pro DÚ bez nákladů)
20.9.-2.10.2004	Jiří HILMERA	Rakousko, Vídeň - grant
24.-29.9.2004	Ondřej SVOBODA	Slovensko, Nitra – festival Divadelná Nitra (DÚ hradil cestu a stravné)
28.9.-4.10.2004	Kamila ČERNÁ	Litva, Vilnius – festival (DÚ hradil letenku a stravné)
28.9.-4.10.2004	Vlasta SMOLÁKOVÁ	Rusko, Moskva – jednání, výstava (DÚ hradil stravné)
29.9.-5.10.2004	Simona RYBÁKOVÁ	Taiwan, Taipei – jednání architektonické komise a boardu OISTAT (DÚ/OISTAT hradil část. letenek a víza)
6.-10.10.2004	Eva ŽÁKOVÁ	Nizozemí, Amsterdam – jednání zástupců kanceláři Culture 2000
7.-10.10.2004	Jitka LUDVOVÁ	Rakousko, Vídeň – účast na konferenci ke 100. výročí úmrtí Eduarda Hanslicka (DÚ hradil cestovné)
7.-13.10.2004	Ondřej ČERNÝ	Brazílie, Rio de Janeiro – výstava a přednáška o projektu
7.-18.10.2004	Táňa LANGÁŠKOVÁ	České divadlo v Latinské Americe
3.-9.11.2004	Petr MATÁSEK Barbara TŮMOVÁ	Turecko, Istanbul – jednání edukační komise OISTAT (DÚ/OISTAT hradil letenku P.Matáska, DÚ/PQ hradil letenku, stravné a ubytování B. Tůmové)
19.-23.11.2004	Kamila ČERNÁ	Lotyšsko, Riga – účast na festivalu (DÚ hradil stravné)
26.-28.11.2004	Lenka DOHNALOVÁ	Itálie, Janov – jednání a konference (DÚ/Česká hudba hradil letenku a stravné)
3.-8.12.2004	Vlasta SMOLÁKOVÁ	Rusko, Moskva – výstava (pro DÚ bez nákladů)
9.12. 2004	Ondřej SVOBODA Kateřina KNAPPOVÁ	Rakousko, Vídeň – návštěva Divadelního muzea (DÚ hradil cestu a stravné)
18.-22.12.2004	Eva HERRMANNOVÁ	Německo, Mnichov – jednání hudebně dramatického komitétu ITI (DÚ/ITI hradil jízdenku)

■ PŘIJETÍ:

Přími hosté - na základě dohod (s finančními náklady pro DÚ) – celkem 14 osob

- k účasti na mezinárodním symposiu „Theme is theme“ (DÚ hradil ubytování, honorář za přednášku - Ulrike MELZWIG, Eva KIEFER, Arnd WESSEMAN, Res BOSSHART z Německa)
- k přednáškám v rámci projektu výměny dramatiků NEW DRAMATISTS (DÚ hradil ubytování a vstupenky do divadel Ruth MARGRAFF-USA, Anne PALOMO-USA)
- k účasti na oslavě 75. výročí založení UNIMA (DÚ/UNIMA hradil ubytování, stravné, vstupenky do divadel - Margareta NICULESCU-Francie, Miguel ARRECHE-Španělsko)

- k jednáním o připravované Sezóně českého divadla v Latinské Americe (DÚ hradil ubytování, stravné a vstupenky do divadel - Beatrice JUNQUEIRA-Brazílie, Graciella CASABE-Argentina, Felipe GAMBA-Argentina)

– k pracovním-studijním pobytům v průběhu roku:

- Arnold ARONSON z USA – jednání o přípravě PQ 2007 (DÚ hradil ubytování)
- Larisa Pavlovna SOLNCEVA z Ruska – bádání v archivech a účast na festivalu Divadlo v Plzni – v rámci přímé spolupráce mezi Divadelním ústavem a Uměno- vědným ústavem Moskva (DÚ hradil ubytování, stravné, vstupenky do divadel)

- Patrice PAVIS z Francie – pracovní pobyt v rámci Dnů současného francouzského dramatu a divadla (účast na „pozdní snídani v DÚ a na besedě „Divadlo na papíře – překládání a vydávání současného dramatu“, DÚ hradil ubytování)

Nepřímí hosté – bez finančních nákladů pro DÚ:

Divadelní ústav v roce 2004 navštívilo **103** zahraničních odborníků (účastníci dílny Giepa Haghoorta: Srdce PQ jako model produkčního systému mezinárodního symposia, účastníci mezinárodního symposia „Theme is theme“, účastníci mezinárodního symposia při Loutkářské Chrudimi „Odkaz zakladatelů českého profesionálního loutkového divadla dnešku“, účastníci mezinárodního festivalu Divadlo 2004 v Plzni, účastníci přehlídky inspirativních loutkářských představení „Přelet nad loutkářským hnízdem“ a návštěvníci doporučení národními organizacemi mezinárodních nevládních organizací).

Všem byl poskytnut základní informační servis, kontakty, asistence při výběru a zajištění divadelních vstupenek atd.

5.3 PŘEHLED VYDANÝCH PUBLIKACÍ

■ EDICE SVĚTOVÉ DIVADLO

Milan Lukeš: Mezi karnevalem a snem (Shakespeareovské souvislosti)

Soubor esejů, které vznikaly - s výjimkou několika starších, podstatně přepracovaných - většinou během 90. let, kdy byly publikovány zejména v časopise Svět a divadlo. Titul napovídá základní interpretační klíč, s nímž se podle Lukešova názoru divadlo naší doby přibližuje k Shakespeareovi (karnevalový princip, objevně kdysi aktualizovaný Bachtinem, a sen v interpretaci jungovské). Dlouholetá kritická zkušenost spolu s hlubokou znalostí Shakespeara - který je už tak dlouho a zdá se, že nevyčerpatelně, „současníkem“ stále nového publika - umožňuje autorovi pohled na současné divadlo skrze dílo, na němž se proměny divadla minulého století i poslední doby projeví s mimořádnou názorností.

368 stran, brožované, cena 250 Kč, ISBN 80-7008-158-9

Peter Brook: Nitky času

Přeložila Jitka Sloupová

Klíčová osobnost poválečného světového divadla, režisér Peter Brook, vzpomíná ve svých pamětech na události, které určovaly jeho uměleckou dráhu - od šťastného dětství v rodině ruských emigrantů, přes dobrodružné divadelní i filmařské začátky ve válečném Londýně, ohromující rané úspěchy na poli operní i shakespearovské režie, až k experimentům, k nimž ho v šedesátých a sedmdesátých letech přivedla jeho neumdlévající touha dobrat se nejhlubších kořenů divadla. V knize nechybí vzpomínky na setkání (ale i tvůrčí střety) s velkými osobnostmi poválečného evropského divadla (např. S. Dalím, L. Olivierem, G. Jacksonovou, J. Moreauovou). Nejcenější na Brookově autoportrétu je však sám pokus o záznam vlastní vnitřní cesty hledajícího umělce.

235 stran, brožované, cena 250 Kč, ISBN 80-7008-170-8

■ EDICE ČESKÉ DIVADLO - ESEJE, KRITIKY, ANALÝZY

Jiří Frejka: Divadlo je vesmír

Editor: Ladislava Petišková

Výbor z divadelních textů režiséra Jiřího Frejky z let 1923-52 postihuje jeho vklad do teoretického myšlení a tvůrčího programu mezi-

válečné avantgardy a zrcadlí situaci umělce i divadla v době okupační a komunistické nesvobody. Součástí publikace je kompletní soupis Frejkova díla, ediční poznámky a životopisná studie.

736 stran, vázané, cena 370 Kč, ISBN 80-7008-163-5

■ EDICE DIVADELNÍ HRY

August Strindberg: Hry II

Přeložili Zbyněk Černík, František Fröhlich, Azita Haidarová a Dagmar Hartlová.

Druhý svazek výboru ze Strindbergova díla je zaměřen na dramatičtvo pozdní, expresionistické období. Svazek obsahuje vesměs zcela nové překlady her *Do Damašku I, II, Tanec smrti I, II, Velikonoce, Hra snů, Holanďan, Bouřka, Spáleniště, Sonáta přišer, Toten-Insel, Pelikán*. Doslov *Strindbergova post-infernální dramatická tvorba* napsal přímo pro toto české vydání švédský spisovatel a znalec dramatikova díla Hans-Göran Ekman.

576 stran, vázané, cena 320 Kč, ISBN 80-7008-159-7

■ EDICE SOUČASNÁ HRA

José Pliya: Maska Siky

Přeložili Matylda a Michal Lázňovských

Hořkou komedii beninského autora můžeme číst jako frašku, absurdní drama, existenciální detektivku, magický rituál nebo vše zmíněné najednou. Jorubská maska plačící dívky způsobí zásadní zvrat v setkání tří starých přátel a stejně jako v dalších Pliyových hrách je potom minulost konfrontována s přítomností, skutečnost se sny, paměť s realitou. Maska Siky je třetí africké drama, které vyšlo v edici *Současná hra* – opět u příležitosti divadelního festivalu *Tvůrčí Afrika*.

38 stran, brožované, cena 80 Kč, ISBN 80-7008-162-7

■ EDICE NEW CZECH PLAY

Iva Volánková: Minach

Překlad do angličtiny Alex Zucker

Volná řada tří aktovek, „bernhardovský“ nedoslovených, existenciálně laděných sond do intimity lidských vztahů. *Minach* tvoří monologický dialog *Sestry s mlčícím Bratrem* a rozhovor s milencem

Ludvíkem. *Panna nebo orel?* je opět asymetrickým dialogem Ženy a mlčícího Muže upoutaného na křeslo, variací tematu první aktovky: neschopnosti změnit bolestný, téměř sadomasochistický opatrovatelsko-sexuální vztah. *Budoucnost mého Já* je dialogem smrtelně nemocné Ženy 1 a její placené ošetřovatelky Ženy 2. Setkává se tu na jedné straně úzkost z končícího života a na druhé perspektiva, že za peníze vydělané službou nemocné začne jiný život – bilance s nadějí do budoucnosti. Vztah „obchodní“ se vztahem a stavem „lidským“.

68 stran, brožované, cena 159 Kč, ISBN 80-7008-160-0

Samuel Königgratz: I'm Still Alive with a Coatrack, a Cap, and a Signal Disc

Překlad do angličtiny Alex Zucker

Autor (vlastním jménem René Levínský) ve hře svébytně navazuje na nejlepší české tradice něžného i absurdního humoru, jaký nacházíme v prózách Bohumila Hrabala, hrách Václava Havla či filmech Miloše Formana. Středem jeho zájmu je osazenstvo jednoho zapadlého východočeského nádraží. Text s nenápadnou hravostí a humorem reflektuje věci vážné, je vtipný, zábavný a má zvláštní hořký tón, vyvěrající z dokonalého líčení banalit všedního života.

54 stran, brožované, cena 159 Kč, ISBN 80-7008-173-2

■ **MIMO EDICE**

František Langer: Bez opony

Patnáctý svazek Spisů Františka Langerera obsahuje dramatické texty, které nikdy nebyly inscenovány a nedočkaly se ani knižního vydání. Jedná se o scény, hry a jejich fragmenty uveřejněné časopisecky (*Zvony, Tři a jedna, Hodiny, Zvířátka a lidé*, úryvek ze ztracené hry s pohádkovými motivy *Kamenná sláva*) či nalezené v autorově rukopisné pozůstalosti (první Langerův dramatický pokus, psychologizující aktovka *Cizí svět*, fraška *Zklamaný milenec*, fragment společenské konverzační hry s milostným motivem [*Bez názvu*], hra o neuchopitelnosti kategorií dobra a zla *Na Zavadilce*, dialogy zpracovávající téma úskalí úředně přiděleného štěstí *Nádraží a Starobinec*). Rozmarná hudební veselohra *Dnes premiéra* o pragmatické lupičce Mery, pojímající zlodějství jako moderní výdělečný podnik, byla v osmi exemplářích rozmnožena Dilií pro agentážní účely v zahraničí.

329 stran, vázané, cena 190 Kč, ISBN 80-7008-169-3

VISEGRAD DRAMA 2 – ESCAPE

Překlad z češtiny do angličtiny Robert Russel

Druhý svazek visehradských dramát je výsledkem spolupráce divadelních ústavů čtyř zemí – Maďarska, Slovenska, České republiky a Polska. Za podpory Mezinárodního visehradského fondu svazek vydal Divadelní ústav v Maďarsku. Postupně by měly vyjít celkem čtyři svazky, obsahující 16 textů dramát všech čtyř zemí v anglickém překladu. Tematicky zaměřený soubor divadelních her pod názvem Escape (Únik) přináší čtyři dramata z první poloviny dvacátého století: Arnošt Dvořák a Ladislav Klíma: Matěj Poctivý, Jerzy Szaniawski: Mořeplavec, Áron Tamási: Zpěvavý pták a Július Barč-Ivan: Dvaja.

334 stran, vázané, cena 290 Kč, ISBN 963 2172043

LET'S PLAY CZECHS/Contemporary Czech drama 1989 – 2004

Katalog českých autorů a prezentace jejich tvorby za posledních 15 let v anglické verzi. Slouží jednak k prezentaci českého dramatu v zahraničí, jednak jako nabídkový katalog agentur AURA-PONT a DILIA. Katalog, jehož úvodník seznamuje se současnými trendy v české dramatice, obsahuje biografie 29 žijících českých dramatiků s kompletním soupisem jejich prací a krátkými synopsy jejich nejzajímavějších divadelních her. Kompletní verze publikace je k dispozici ke stažení v PDF formátu

56 stran, brožované, zdarma, ISBN 80-7008-166-X

Antologie české hudby

Kompletní pětidílná zvuková historie české hudby připravená ve spolupráci s Hudebním informačním střediskem. Na dramaturgii a textu obsažného česko-anglického bukletu s bohatou obrazovou dokumentací se podílel tým odborníků na daná období. Antologie je první soubornou prací tohoto typu zabývající se klasickou hudbou a autentickým folklórem od raných dějin našich zemí do současnosti. na daná témata. Redaktor J. Bajgar.

CD, cena 690,- Kč (25 EUR), DU 001-2,

■ **PERIODIKA**

Divadlo v ČR 2002-2003

Základem publikace je přehled premiér činoherních, operních, operetních, muzikálových, baletních, tanečních, loutkových i alternativních divadel. Dále ročenka přináší kapitoly zaměřené na divadelní festivaly a divadelní ceny, soupis divadelní literatury a divadelních periodik vycházejících v České republice, soupis absolventů

českých divadelních škol a kapitoly věnované zahraničnímu divadlu v České republice. Ročenka je doplněna jmenným a názvovým rejstříkem.

1024 stran, šitá vazba, cena 220 Kč, ISBN 80-7008-165-1

Czech Theatre 20

Časopis Czech Theatre, vycházející od roku 1991, nyní 1x ročně, přináší každoročně informace o stavu českého divadla, událostech uplynulé sezóny, uměleckých trendech i výrazných osobnostech současného českého divadla. 20. číslo tohoto časopisu v materiálu nazvaném Ostravská divadla: fenomén industriální aglomerace (autoři Jiří Štefanides, Taťána Lazorčáková a Jan Roubal) mapuje a rekapituluje situaci v ostravských divadlech, jejichž několikaletá snaha prosadit se umělecky v kontextu českých scén byla letos završena prokazatelnými úspěchy v anketě divadelních kritiků, na jejímž základě se udělují ceny Alfréda Radoka, a získáním několika ocenění. Portrét režiséra a dramatika Jiřího Pokorného Ďábelský anděl českého divadla (Jitka Sloupová) představuje vyhraněnou, kontroverzní práci jednoho z nejzajímavějších českých divadelníků a především jeho zaměření na současnou českou i evropskou dramatickou tvorbu. Článek Silence is sexy (Marie Reslová) sleduje několik posledních inscenací režiséra Jana Nebeského, které většinou vznikly ve spolupráci s dramatikem Egonem Tobiášem. Titul Molière očima mladé generace výstižně charakterizuje téma článku Jany Patočkové, který se věnuje dvěma výjimečným inscenacím tohoto francouzského klasika: Lakomec (režie Michal Dočekal) v pražském ND a Tartuffe (režie Martin Čičvák) v Činoherním klubu. Divadlo v Dlouhé, jeho povodňovou story i poslední inscenace představuje článek Divadlo v Dlouhé nad vodou (Kamila Černá). Práci dvou úspěšných loutkových scén – Divadla Minor a souboru Buchty a loutky – přibližují texty Lucie Kolouchové: Křehké věci velkých rozměrů a osvědčené loutkové menu Buchet a loutek.

71 stran, cena 150,- Kč, ISSN 0862-9380

Divadelní revue

Divadelní revue je vědecký teatrologický čtvrtletník vycházející od roku 1989. Byl založen skupinou divadelních historiků, teoretiků a kritiků střední generace při Kabinetu českého divadla AV ČR a od roku 1994 vychází při Divadelním ústavu. Formou studií, analýz a esejů se věnuje dějinám divadelní kultury na našem teritoriu (tedy nejen divadla v českém jazyce), a to v celé její historické a žánrové

rozloze, od raného středověku po dnešek. Dále se průběžně věnuje teoretickým a encyklopedickým projektům (Encyklopedie českého divadla, Základní pojmy divadla aj.), pravidelné kritické reflexi české i zahraniční teatrologické literatury a dokumentaci vývoje divadla na našem území (dosud nevydané dramatické texty, cenzurní záznamy, korespondence, soupisy děl apod.).

120 stran, cena 65,- Kč, ISSN 0862-5409

Informační servis (6 čísel tiskem, 4 elektronicky)

Vychází od roku 1998, 10x ročně. Obsahuje aktuální informace o dění v českých divadlech, data premiér českých a slovenských divadel, zprávy ze zahraničního divadelního života, programy festivalů, nabídky akcí, workshopů, grantů a studijních pobytů u nás i v zahraničí, zprávy o novinkách z divadelní literatury, informace o současné zahraniční dramatičce a nových překladech.

48 stran, cena 40,- Kč, ISSN 1211-9660

5.4 TVŮRČÍ REZIDENČNÍ POBYTY

Z pověření odboru umění a knihoven Ministerstva kultury České republiky se Divadelní ústav v roce 2004 stal koordinátorem nového projektu tvůrčích rezidenčních pobytů, vycházející z aktuální potřeby mezinárodní komunikace a výměny českých tvůrců, činných v nejrůznějších uměleckých oborech.

Projekt bilaterálních tvůrčích rezidencí, jenž byl Divadelním ústavem prostřednictvím koordinátorky Taťjany Langáškové v roce 2004 realizován, není limitován věkovou hranicí. Pro loňský rok byly dojednány tři výměnné rezidenční pobyty, jichž se celkem zúčastnilo 5 českých umělců (rezidence v Londýně, Lisabonu, Racconigi a Turíně) a tři zahraniční umělci (rezidence v Praze a Českém Krumlově). Zahraničními partnery Divadelního ústavu byli: za Portugalsko organizace Clube Portugues de Artes e Ideias v Lisabonu; za Velkou Británii Arts Council, galerie Delfina a organizace Camden Arts Centre v Londýně a za Itálii organizace BIG Torino. V České republice Divadelní ústav úzce spolupracoval s pražskými organizacemi tranzit, galerie Display, Národní muzeum a Linhartova nadace a s Egon Schiele Arts Center v Českém Krumlově.

Ve všech případech hradila česká strana ubytování/ateliér a stipendium pro zahraničního umělce, zahraniční partner zajistil totéž pro českého umělce, v případě londýnského pobytu hradila partnerská organizace i letenku a náklady na materiál.

□ LONDÝN - PRAHA

Na základě rozhodnutí výběrové komise Camden Arts Centre získal tříměsíční tvůrčí pobyt v ateliéru Delfina v Londýně (1.7. - 30.9. 2004) český výtvarník Tomáš Vaněk. Recipročně (1.9. - 18.12.2004) v Praze žila a tvořila norská umělkyně se sídlem v Londýně Eline McGeorge, vybraná českou komisí složenou z nezávislých odborníků (Pavla Petrová, Dušan Brozman, Tomáš Vaněk, Tomáš Svoboda, David Kulhánek).

□ LISABON – ČESKÝ KRUMLOV

Dvuměsíční rezidence operního režiséra Jiřího Heřmana a měsíční pobyt skladatele Michala Nejtka a zpěváka Jiřího Hájka v portugalském rezidenčním centru Lugar Comum v Barcareně proběhl v době 15.6. - 15.8. 2004 jako příprava (velmi úspěšného) inscenačního projektu Lamenti/Scénický madrigal pro pět hlasů a sedm hudebních nástrojů (premiéra 5.11. 2004 v rámci Pražského divadelního festivalu německého jazyka). Partnerská organizace Clube Portugues de Artes e Ideias

v Lisabonu, jež si tento projekt vybrala z nabídky Divadelního ústavu, chce ve spolupráci s Jiřím Heřmanem pokračovat i v dalších letech.

V Egon Schiele Arts Centre v Českém Krumlově a v Praze působila v červenci a srpnu mladá portugalská fotografka Mariana Viegas, delegovaná portugalským partnerem.

□ TURÍN – PRAHA

Česká republika prostřednictvím Divadelního ústavu se ve spolupráci s Národním muzeem v Praze zúčastnila evropského projektu GEMINE MUSE 2004 / Mladí umělci v evropských muzeích, který probíhal od listopadu 2004 do ledna 2005. Umělkyně Elisa Sighicelli (1968) a Marzia Migliora (1972), vybrané italským partnerem, vytvořily videoanimaci Pitfall, která byla dva měsíce (2.12. 2004 - 31.1. 2005) vystavena v zoologickém oddělení Národního muzea v Praze. Mladá pražská výtvarnice Isabela Grosseová (1976), delegovaná Divadelním ústavem, byla autorkou současné intervence do historické sbírky muzea zámku Racconigi (vemisáž 27.11. 2004) poblíž Turína.

Pilotní projekt rezidenčních pobytů v roce 2004 na základě bilaterálních dohod se zahraničními partnery proběhl velmi úspěšně, i když byl po organizační stránce náročnější, než se předpokládalo. Prokázal, jak významnou roli hraje možnost tvůrčího pobytu v zahraničí nejen pro umělce samého, ale i pro celou místní uměleckou obec. Vedle nových impulsů a ideálního zázemí pro vlastní tvůrčí práci jednotlivých umělců vznikla v loňském roce i řada významných kontaktů, které budou mít nepochybně dopad na českou uměleckou komunitu a její zařazení do mezinárodního kontextu. Je velmi potěšitelné, že zásluhou účelové dotace Ministerstva kultury může být program tvůrčích rezidenčních pobytů v roce 2005 rozšířen o spolupráci s novými partnery.

5.5 PRAŽSKÉ QUADRIENNALE

Divadelní ústav byl v roce 2004 ministrem kultury znovu pověřen realizací 11. ročníku mezinárodní výstavy scénografie a divadelní architektury Pražské Quadriennale 2007. Ředitel Divadelního ústavu a PQ poté jmenoval nový realizační tým. V obnoveném složení začala pracovat Rada PQ, která se v roce 2004 sešla třikrát.

Termín konání PQ 07 byl stanoven na 14.-24.6.2007 a místem bude opět Průmyslový palác na pražském Výstavišti. Tým během roku pracoval zejména na novém statutu, který byl v prosinci 2004 schválen Radou PQ, a koncepci PQ 07, která bude dopracována na začátku roku 2005. Generálním komisařem PQ 07 jmenoval ministr kultury na návrh Rady PQ amerického teatrologa a pedagoga Arnolda Aronsona. Sekretariát PQ v jednotlivých zemích vyhledával a kontaktoval nové možné národní kurátory a instituce a připravoval zvací materiály, které budou rozeslány počátkem roku 2005. Připravovala se také základní programová struktura, první architektonické plány, sestaven byl harmonogram příprav a rozpočet pro roky 2005-2007. S Mezinárodní organizací scénografů, divadelních architektů a techniků (OISTAT) byla zahájena spolupráce na projektu SCENOFEST, který bude znovu součástí Studentské sekce.

Vizuální podobu PQ 07 vytvoří výtvarník Krištof Kintera, který navrhl nové logo a začal pracovat na nových prezentačních materiálech. Spolu s týmem začal také připravovat stánek PQ pro světovou výstavu scénického, kostýmního, zvukového a světelného designu World Stage Design Toronto 2005, kde také generální komisař spolu s ředitelem PQ bude v rámci světového kongresu OISTATu a konference USITT prezentovat novou koncepci PQ 2007.

V roce 2004 byla také vytvořena nová podoba internetových stránek PQ www.pq.cz, které obsahují všechny základní informace o PQ a jeho jednotlivých ročnících, publikacích PQ, archiv PQ 03 a aktuální informace z příprav PQ 07. Návštěvníci se mohou na stránkách přihlásit do mailingové databáze PQ, která byla vytvořena během PQ 03 a jejíž členové (cca 3000 e-mailových adres) jsou několikrát ročně informováni o aktuálních novinkách.

Kromě zahájení příprav PQ 2007 byla dokončena dokumentace minulého 10. ročníku PQ 2003 a to ve formě anglického DVD, které katalogovými texty, videosekvencemi a fotografiemi prezentuje jednotlivé sekce a národní expozice, ale i doprovodné akce, workshopy, výstavy a představení. Součástí DVD je také hodinový

dokument České televize o PQ 03. DVD bude kromě prodeje využito zejména k prezentaci a propagaci PQ zahraničí, obdrželi jej například všichni čeští velvyslanci na svém pravidelném setkání v ČR.

Fotografická výstava dokumentující speciální projekt PQ 2003 Srdce PQ se konala v rámci USITT konference a Stage Expo v Long Beach v USA, dále byla vystavena v Brazílii, Venezuele a Maďarsku.

5.6 ČESKÝ DIVADELNÍ PODZIM - 2 V SANKT PETĚRBURGU

Navázal na podzimní část České divadelní sezóny Sankt Petěrburgu, která se konala v roce 2003. Uskutečnil se ve spolupráci a pod záštitou Generálního konzulátu ČR v Petěrburgu. DÚ, zastoupený Vlastou Smolákovou, vystupoval jako obsahový garant a hlavní koordinátor projektu.

Oficiální program byl rozvržen do 3 dnů a lokalit:

- 29.9. – **Petěrburgská státní universita - přednáška a beseda** se studenty a pedagogy bohemistiky na téma: **Tvorba režiséra Petra Lébla v kontextu českého divadla** (V.Smoláková).
- 30.9. – **Muzeum F.M. Dostojevského – vernisáž výstavy Petr Lébl: „Nejsem výtvarník...“, doplněná videoprojekcí a výkladem** (V.Smoláková); výstavu uvedla ředitelka muzea, která vyjádřila radost, že se jedná již o čtvrtou výstavu DÚ a GK ČR (postupně Dostojevskij, Čechov, Gogol na české scéně), která je zde prezentována.
- 1.10. – **Generální konzulát ČR** – setkání s představiteli ruských divadel a festivalů na **téma: Mezinárodní divadelní festivaly v ČR**, principy jejich pořádání a účast ruských souborů (V. Smoláková), prezentace festivalu Divadlo Plzeň (T. Froyda, tajemník festivalu) s následnou neformální rozpravou a pohoštěním.

V dalších dnech - v rámci Mezinárodního divadelního festivalu Baltijskij dom, který těsně následoval, se uskutečnila řada dalších setkání s ruskými i zahraničními divadelníky: kvitovali zejm. výstavu *Petr Lébl: „Nejsem výtvarník...“*, kterou v Muzeu Dostojevského samostatně navštívili a měli zájem o kompletní videozáznamy Léblových inscenací Čechova. Zajímal se rovněž o české divadelní festivaly, zejm. o festival DIVADLO v Plzni a možnost účasti na nich.

Celý programový blok byl ze strany GK výborně připraven jak po stránce organizační, tak po stránce propagace: v kulturním přehledu *Teatralnyj Petěrburg* byla v předstihu publikována zevrubná informace o výstavě v Muzeu Dostojevského (vč. reprodukce plakátu), tamtéž byl následně zveřejněn i rozsáhlý rozhovor s V.Smolákovou a T.Froydou o různých aspektech současného českého divadla (festivaly, repertoár, P.Lébl ad.).

GK ČR i zástupci ruských institucí (jmenovitě ředitelka Muzea F.M. Dostojevského N.T. Ašimbajeva a profesorka SPGU Žakova) projeví upřímný zájem v dosavadní spolupráci s DÚ pokračovat.

5.7 SVĚTOVÝ DEN DIVADLA PRO DĚTI A MLÁDEŽ

20. březen 2004 byl již počtvrté Světovým dnem divadla pro děti a mládež. ASSITEJ jím znovu připomnělo právo dětí a mládeže na volný čas, na umělecké a kulturní obohacení - zejména prostřednictvím divadla.

Světový den divadla pro děti a mládež je iniciativou Mezinárodní asociace divadla pro děti a mládež ASSITEJ International. Se svou sítí národních organizací, spojující tisíce divadel a jednotlivců v 76 zemích světa, podněcuje ASSITEJ tvůrce divadla pro děti a mládež k úsilí o co nejvyšší uměleckou kvalitu tvorby.

Autorem oficiálního svolání k letošnímu Světovému dni divadla pro děti a mládež byl známý brazilský divadelník Augusto Boal. Zamyšlení nad postavením divadla pro děti a mládež v kulturní politice států a nad rozvíjením estetické výchovy prostřednictvím divadla poslal dr. Wolfgang Schneider, prezident ASSITEJ Int.

Světový den divadla pro děti a mládež byl znovu po celém světě slaven a připomínán speciálními akcemi: festivaly, přehlídkami, slavnostmi, mimořádnými představeními, semináři, konferencemi, workshopy, aj. Česká republika rozhodně nezůstala pozadu. Na základě výzvy Divadelního ústavu/Českého střediska ASSITEJ se oslav Světového dne divadla pro děti a mládež 2004 v ČR zúčastnilo celkem 82 souborů, které v 19 městech ČR odehrály dohromady 109 představení. Speciálními akcemi na počest Světového dne divadla pro děti a mládež se k oslavě připojilo např. KZ Valašské Meziříčí (dětská výtvarná soutěž "Prosím, nakresli pohádku"), KC Zahradka Praha 4, CVČ Lužánky Brno, Vyšší odborná škola herecká Praha (zábavné odpoledne s pohádkami, soutěžemi a karnevaelem), Městské divadlo Český Krumlov, Městské kulturní středisko Havířov spolu s Divadlem "Kruh".

Divadelní ústav/České středisko ASSITEJ za spolupřátelství Hlavního města Prahy, Sdružením pro tvorbu dramatiky a Klubem Mlejn uspořádal již 4. ročník Přehlídky ke Světovému dni divadla pro děti a mládež, která proběhla ve dnech 18. - 21. 3. 2004 v Praze. V jejím rámci bylo odehráno 15 představení (Naivní divadlo Liberec, Divadlo Alfa Plzeň, Divadlo Bořivoj Praha, Střípek Plzeň, Divadlo Rokoko, Katedra Dramatická výchova DAMU, ZUŠ Na Střežině Hradec Králové, Divadlo Drak Hradec Králové, Divadlo Dagmar Karlovy Vary, Dětský divadelní soubor Koukej! LDO ZUŠ Klecany, pobočka Odolena Voda, Eva Ichová a Monika Moravčíková - DAMU Praha).

Výbor střediska - u příležitosti Světového dne divadla pro děti a mládež - udělil již potřetí Cenu ASSITEJ za mimořádný přínos divadlu pro děti a mládež. Její držitelkou se stala lektorka, dramaturgyně a herečka Iva Peřinová - za soustavnou autorskou činnost v divadle pro děti, která potěší diváka jakéhokoli věku. Cena byla Ivě Peřinové předána při zahájení přehlídky.

Dárky pro dětské návštěvníky přehlídky laskavě poskytla společnost Tesco Stores ČR a.s.

5.8 ZPRÁVY O ČINNOSTI ČESKÝCH STŘEDISEK MEZINÁRODNÍCH NEVLÁDNÍCH DIVADELNÍCH ORGANIZACÍ

5.8.1 ITI / IIT

International Theatre Institute /

Institut International du Théâtre

(České centrum ITI - Mezinárodní divadelní ústav)

Rada českého centra ITI pracovala první půlrok ve složení: předsedkyně Táňa Fischerová a místopředsedové Nina Vangeli (nezávislí) a Jan Burian (Asociace profesionálních divadel ČR), členové Jan Teplý (Herecká asociace), Stanislav Doubrava (České středisko UNIMA-Mezinárodní unie loutkářů), Zdeněk Prokeš (Taneční sdružení ČR), Radmila Hrdinová (Jednota hudebního divadla), Barbara Tůmová (DAMU), Barbara Topolová (Sdružení českých divadelních kritiků-české středisko AICT), Simona Rybáková (Česká organizace scénografů, divadelních architektů a techniků), Ladislava Petišková (Teatrologická společnost), Vladimír Hulec (České středisko ASSITEJ-mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež), Jarmila Svobodová (České středisko SIBMAS-mezinárodní společnost divadelních knihoven, muzeí a archivů), David Drozd (JAMU), Ondřej Černý (Divadelní ústav, výkonný ředitel českého centra ITI). Posléze – v souvislosti s přípravou a schválením nového Statutu českého centra, byly kooptovány jako zástupkyně nezávislé sféry Y. Kreuzmannová a M. Smolíková, a přizván ke spolupráci reprezentant českého střediska FIRT/Mezinárodní federace pro divadelní výzkum. Z funkce viceprezidentky rezignovala N. Vangeli. Rada se v průběhu roku 2004 sešla na šesti řádných pracovních zasedáních.

Činnost českého centra lze rozčlenit na vnitřní, domácí a zahraniční. Na domácím poli se české centrum snažilo etablovat jakožto vrcholný zastřešující orgán divadelní obce v ČR a podílet se na řešení, či alespoň formulování zásadních problémů české divadelní kultury současnosti. V rámci naplnění tohoto cíle se Rada českého centra v minulém roce, jakožto poradní orgán ředitele DÚ, vyjadřovala k práci DÚ, zejména na poli promotion českého divadla, ve spolupráci s odborným týmem DÚ a odbory k novele Zákona práce, ad. Reprezentanti Rady českého střediska se nadále angažovali v problému financování divadel (1, resp. 3 procenta

HDP na kulturu, Zákon o veřejné podpoře umění, grantová politika), účastnili jednání s radním I. Němcem, členem Rady zastupitelstva Magistrátu HMP, podepsali Petici 4 body pro kulturu a schválili analytické materiály, připravené DÚ pro tyto účely, jakož i koncepci dalších příprav (srovnávací studie, konference o vícezdrojovém financování apod.). Členka Rady, místopředsedkyně N. Vangeli, působila jako delegátka ITI v porotě Cen MK za přínos v oblasti divadla. Podstatné bylo rozvíjení spolupráce s Radou uměleckých obcí (RUO) a společná participace na jejich projektech.

Jako každý rok české centrum rovněž připravilo oslavy Mezinárodního dne divadla – zajistilo literární překlad Provolání, jehož autorkou byla egyptská dramatička Fathia El Assal, a rozeslalo je do všech českých divadel, jakož i tisku, aby s ním 27.3. byli seznámeni návštěvníci divadel, čtenáři denního tisku apod. V Českém rozhlasu opět proběhl tento den tematizovaný divadelně, v mnoha českých divadlech následovaly loňské inspirace a uspořádaly pro své diváky „den otevřených dveří“, často komponovaný jako program, spojený s prohlídkou zákulisí divadla. Významně byl tentokrát tento divadelnický svátek zmíněn, včetně úryvku z Poselství, při udílení cen Thálie v ND. Generálnímu sekretariátu byly poté zaslány veškeré ohlasy a dokumentace této události. Rovněž Mezinárodní den tance 29. dubna, resp. Provolání australského choreografa Stephena Page, byl avizován tisku a specializovaným divadlům. V rámci spolupráce ITI a UNESCO se České centrum podílelo též na oslavě Světového dne mateřského jazyka, a to tradičně jeho anoncí, i na mezinárodních stránkách obou organizací uplatněním českých překladů Provolání.

České středisko poskytlo záštitu mezinárodnímu festivalu divadelních škol Setkání/Encounter, pořádanému JAMU Brno. V rámci spolupráce obou středisek se dr. E. Herrmannová zúčastnila zasedání Hudebního komitétu ITI a především na pozvání německého centra jakožto organizátora akce, tamního Workshopu hudebně-dramatických děl. 30. světového Kongresu ITI, který se konal v Tampico, státě Tamaulipas, Mexiko na přelomu května-června se zúčastnil jako náš jediný delegát viceprezident centra J. Burian. Pro Kongres byly připraveny četné materiály (o činnosti centra, přehled bibliografie knih a tisku, vč. ukázek pro výstavku,

divadelní plakáty apod.). Byl připraven článek pro další ročník publikace ITI World of Theatre a pokračovala práce na aktualizaci korigování kontaktů na webových stránkách ITI, resp. World Theatre Directory. Byly připraveny materiály pro Kongres (o činnosti centra, přehled bibliografie knih a tisku, divadelní plakáty apod.), jakož i domácích stránek střediska, na nichž, jakož i na stránkách serveru divadlo.cz a bulletinu Informační servis DÚ, české ITI zveřejňovalo zejména aktuální výzvy a informace o konkurencích, stážích, festivalech, hostování - resp. možnostech spolupráce a výměny apod. Sekretariát předával a zprostředkoval informace a kontakty o aktivitách partnerských středisek, vystavoval legitimace a prodlužoval jejich platnost českým divadelníkům, cestujícím do zahraničí, partnerským střediskům v zahraničí dopisem avizoval jejich příjezd a žádal o pomoc se zajištěním odborného programu, jakož i vstupu na představení. Středisko poskytovalo ústní i písemné informačně-konzultační služby partnerským střediskům, jakož i jednotlivcům obracejícím se jménem ITI, žadatelům o kontakty a informace, ale i rešerše apod., rovněž zajistilo obvyklý servis zahraničním návštěvníkům (základní informace, kontakty, výběr, resp. doporučení programu a případné zajištění vstupu na představení, materiály, dojednání schůzek, atd.).

5.8.2 FIRT / IFRT

**Federation Internationale pour la Recherche Theatrale /
International Federation for Theatre Research**

(Mezinárodní federace pro divadelní výzkum)

Konferenci a kongresů federace se jako jeho člen účastní Kabinet českého divadla DÚ, který se soustavně podílí zejména na činnosti scénografické sekce. Na konferenci Režisér v divadelním světě konané v Sankt Petěrburgu (Rusko 21.- 27. 5. 2004) byla vyslána Věra Velemanová, která vystoupila s referátem *The Director Petr Lébl and Designer William Nowák: Two Men in One*.

5.8.3 OISTAT / IOSTAT

**Organisation Internationale des Scénographe, Techniciens et Architectes de Théâtre/
International Organization of Scenographers, Theatre Architects and Technicians**

(Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků)

Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků byla založena v roce 1969 v Praze. České středisko bylo zaregistrováno po vzniku samostatné České republiky. Cílem a posláním OISTAT a jeho českého střediska je podpora a rozvoj scénografie, divadelní architektury, teorie a praxe všech, divadelních technik, jež mají umělecký charakter; rozšiřování progresivních poznatků a metod, jakož i mezinárodní spolupráce a kontaktů. České středisko se soustřeďuje hlavně na konzultační, informační a koordinační roli v daných oborech.

Výbor sdružení pracoval ve složení: Pavel Bednář, Pavel Dantovský, Jaroslav Havlík, Jiří Král, Petr Matásek, Věroslav Pardyl, Jana Preková, Simona Rybáková (předsedkyně), Tomáš Žižka.

Pro jednání Scénografické komise a konferenci USITTu připravila Simona Rybáková společně s Leonem Braunerem (USA) mezinárodní program, v jehož rámci se uskutečnily dvě prezentace "Jak jsem se stal designérem/výtvarníkem" a "Od začátku do konce-proces vzniku". S. Rybáková zde měla dvě samostatné prezentace – o tvůrčím procesu přípravy kostýmů k inscenaci "Smrt Klinghofera" a na téma "Kostým v pohybu" o kostýmech z vybraných inscenací, které se mění nebo přetváří na scéně.

Na jaře 2004 byly zprovozněny webové stránky střediska www.divadlo.cz/cosdat, které kromě poskytování informací o činnosti střediska i celé organizace fungují také jako informační server z příslušných oborů z domova i zahraničí.

Středisko za finanční podpory MK ČR koordinovalo českou účast na Mezinárodní výstavě scénického, kostýmního, světelného a zvukového designu World Stage Design v Torontu 2005. Do digitální výstavy se přihlásilo 9 umělců s 16 projekty, z nichž do hlavní Galerijní části mezinárodní odborná porota vybrala devět projektů pěti umělců a to v konkurenci 900 přihlášených projektů více než pěti set umělců z celého světa. Poté zahájilo středisko přípravu na organizaci účasti těchto projektů, které vyvrcholí na začátku roku 2005.

Středisko pokračovalo v přípravách k obnovení tradice Scénografických salonů. Výstava, do níž se do konce roku 2004 přihlásilo na 70 umělců, se spolu s doprovodným diskuzním programem uskutečnil 1.9.- 15.10.2005 v Lobkovickém paláci na Pražském hradě a to ve spolupráci ČOSDATu, DÚ a Národního muzea.

Členové výboru se v rámci práce svých komisí zapojili do zahájených příprav na Scenofest pro PQ 2007.

Středisko realizovalo zahraniční cesty delegátů na zasedání jednotlivých komisí:

Pavel Dautovský	Belgie, Antverpy - jednání Technologické komise OISTATu (OISTAT hradil letenku)
Petr Matásek	Turecko, Istanbul a Izmir – jednání Edukační komise (OISTAT hradil letenku)
Simona Rybáková	Finsko, Helsinky – účast na jednání Exekutivy OISTATu (OISTAT hradil letenku); USA, Long Beach - jednání Scénografické komise OISTATu a účast na konferenci USITT (OISTAT hradil letenku); Taiwan, Yilan County – jednání Governing Boardu OISTATu (OISTAT hradil letenku)

5.8.4 AICT / IATC

**Association Internationale des Critiques de Théâtre /
International Association of Theatre Critics**

(Mezinárodní asociace divadelních kritiků SČDK /Sdružení českých divadelních kritiků)

Výbor českého střediska AICT/IATC – Sdružení českých divadelních kritiků pracoval ve složení: B. Topolová (předsedkyně), J. Patočková, K. Černá-Patková, R. Hrdinová, J. Machalická, J. Sloupová, J. Kerbr, P. Christov a D. Drozd. Výbor se během roku sešel na třech řádných zasedáních a zabýval zejména odbornými aktivitami spolku, z nichž k nejvýznamnějším patřilo uspořádání tří diskuzí:

- ve spolupráci s Teatrogickou společností a Divadelním ústavem besedu u příležitosti životního jubilea J. Balvína,
- u příležitosti Mezinárodního dne divadla diskuzi, resp. kulatý stůl na téma: „Ceny pro divadlo-málo nebo moc?“
- v červnu v rámci Dnů současného francouzského divadla „Divadlo chycené za slovo“ nejprve pozdní snídani s prof. Pat-

ricem Pavisem u příležitosti vydání jeho Divadelního slovníku Divadelním ústavem a posléze (ve spolupráci s DAMU) besedu Divadlo na papíře - překládání a vydávání současného dramatu, již se zúčastnili francouzští hosté (mj. Sabine Bossan z Entre Actes, Fr. Berreur, řed. Nakladatelství Solitaires Intempestifs), jakož i čeští vydavatelé, překladatelé, studenti ad.

Dále dopisy na MK a Magistrát s výzvou o zachování podpory (financování) odborných divadelních periodik, komentář, resp. odborné stanovisko k magistrátní diskuzi Stát – město - kultura. Sdružení podalo rovněž svou nominaci na Cenu MK. Členka výboru K. Černá se zúčastnila festivalu – přehlídky nejlepších inscenací, uvedené pro zahraniční kritiky mj., Sirens v litevském Vilniusu.

V rámci festivalu Divadlo/Theatre 04 v Plzni se představitelé českého střediska setkali nejen s četnými kolegy z odborného tisku zahraničního, ale rovněž s prezidentem mezinárodní asociace Ianem Herbertem, a informovali ho o současném českém divadle, dramatu, nové knižní produkci DÚ a dalších aktivitách, jakož s ním projednali plány na budoucí činnost českého střediska v rámci mezinárodní asociace. Sekretariát českého střediska, resp. sdružení, v průběhu roku vyřizoval zejména výměnu, resp. obnovování členských legitimací formou známky (přelepky), výběr členských poplatků, přijetí nových členů, evidenci (stávající počet členů Sdružení je 56).

5.8.5 ASSITEJ

Association Internationale du Theatre pour l'Enfance et la Jeunesse International /

**Association of Theatre for Children and Young People
(Mezinárodní asociace divadel pro děti a mládež)**

Výbor Českého střediska ASSITEJ pracoval ve složení: Luděk Horký, Markéta Hoskovcová, Vladimír Hulec (předseda), Zuzana Jindrová, Anna Lošťáková, Zoja Mikotová, Saša Rychecký. Během roku se sešel k 6 společným schůzím.

Zahraničním návštěvníkům střediska byly poskytnuty informace o souborech, inscenacích, festivalech dle jejich žádostí a zájmu a byly jim zajištěny vstupenky do divadel. Členové střediska byli průběžně informováni o konaných zahraničních přehlídkách, seminářích, konferencích a workshopech. Středisko, pokud o to bylo požádáno zahraničními partnery, doporučovalo soubory, jed-

notlivá představení nebo odborníky k možné účasti na zahraničních akcích (festivalech, seminářích, workshopech).

Pod vedením výboru středisko průběžně pracovalo na mapování kvalitní práce v oblasti divadla pro děti a mládež a informování o ní, na vytvoření databáze kvalitních divadelních textů pro děti a mládež. Průběžně doplňovalo a aktualizovalo českou i anglickou mutaci webových stránek.

Dne 20.3.2004 se středisko se již počtvrté zúčastnilo oslav Světového dne divadla pro děti a mládež (viz příloha 5.6). Ten byl znovu po celém světě připomínán speciálními akcemi: festivaly, přehlídkami, slavnostmi, mimořádnými přestaveními, semináři, konferencemi, workshopy. U příležitosti Světového dne divadla pro děti a mládež byla již potřetí udělena Výborem střediska Cena ASSITEJ.

K pracovní cestě do zahraničí byly vyslány 3 osoby:

Eva ICHOVÁ a Martin SEDLÁČEK (Katedra výchovné dramatiky DAMU)

Warszawa (Polsko) – účast na workshopu ASSITEJ o metodách vzdělávání

Kateřina ČEJKOV – (redaktorka časopisu Loutkáře a manažerka festivalu Přelet nad loutkářským hnízdem)

Kostnice (Německo) - účast na konferenci ASSITEJ

5.8.6 UNIMA

International Puppeteers Union / Union International de la Marionnette (Mezinárodní loutkářská unie)

Předsednictvo Českého střediska UNIMA pracovalo ve složení: Jaroslav Blecha (Moravské zemské muzeum Brno), Josef Brůček (soubor Tatrmani SPŠK Bechyně), Stanislav Doubrava (ředitel Naivního divadla Liberec), Alice Dubská (Kabinet pro studium českého divadla), Alena Exnarová (ředitelka Muzea loutkářských kultur Chrudim), Jan Kostroun (Národní Muzeum), Nina Malíková (odpovědná redaktorka časopisu Loutkář a předsedkyně výboru), Jan Novák (Říše loutek), Zdeněk Pecháček (ředitel Divadla Minor). Výbor se v průběhu roku sešel k 5 schůzím.

Středisko v lednu 2004 zajistilo vyslání člena výkonného výboru UNIMA Stanislava Doubravy na zasedání exekutivy ve francouzském Charleville-Mezieres (9.-12.1.2004). Zasedání mělo

za úkol přijmout několik důležitých rozhodnutí, týkajících se připravovaného Kongresem UNIMA v Chorvatsku.

Na základě výzvy generálního sekretariátu UNIMA naše středisko již podruhé iniciovalo oslavu Dne loutkového divadla (21.3.). V Muzeu loutkářských kultur v Chrudimi proběhl k této příležitosti Den otevřených dveří, v Divadle Minor - na počest Světového dne loutkářství – uspořádali 1. Loutkářský ples.

Ve středu 19. května 2004 proběhla v divadélku Říše loutek oslava 75. narozenin UNIMA. Akce se konala ve spolupráci Umělecké scény ŘÍŠE LOUTEK a Českého střediska UNIMA. Záštitu nad ní převzal starosta Městské části Praha 1 Vladimír Vihan, který také v úvodu slavnosti - spolu s primátorem hlavního města Prahy MUDr. Pavlem Bémem - společnost pozdravil a poděkoval loutkářům za jejich práci. Po neformálním zahájení následoval komponovaný pořad *Zrodila se UNIMA*, - montáž dobových dokumentů, písní, výstupů a filmových záběrů inspirovaných Sjezdem loutkářských pracovníků v Praze v roce 1929 v podání členů souboru Říše loutek. Jako hosté večera vystoupili zástupci Divadla Spejbla a Hurvínka a uvedena byla i tzv. "stolovka" *Jak chodil Kuba za Markytou* členky Naivního divadla Liberec Zuzany Schmidové. V předsálí divadla byla možnost prohlédnout si výstavu k založení UNIMA. Vzácnými hosty UNIMA při této slavnostní příležitosti byli generální sekretář pan Miguel Arreche ze Španělska a prezidentka UNIMA paní Margareta Niculescu z Francie.

Středisko zajistilo účast na Kongresu UNIMA v Chorvatsku (5. - 12. 6. 2004). Byli jimi zvoleni členové představenstva české UNIMA – Stanislav Doubrava, Nina Malíková a Jaroslav Blecha. Při volbách do nejvyšších orgánů organizace zaznamenalo České středisko UNIMA velký úspěch, když náš zástupce v exekutivě Stanislav Doubrava byl zvolen viceprezidentem UNIMA a nadále zůstal předsedou Komise pro mezinárodní festivaly. Prezidentem UNIMA byl zvolen Massimo Schuster z Francie, generálním sekretářem byl opět zvolen Španěl Miguel Arreche, sídlo organizace zůstává v Charleville Mézeries. Příští Kongres UNIMA se bude konat v květnu roku 2008 v Perthu v západní části Austrálie.

Mezinárodního loutkářského festivalu v Rijece se z České republiky zúčastnilo liberecké Naivní divadlo s inscenací Shakespeareovy Bouře, která získala výrazný obdiv především od přítomných kanadských a maďarských divadelníků.

Na konci června se uskutečnilo v Muzeu loutkářských kultur v Chrudimi Sympozium o díle a osobnosti znamenitého českého loutkového tvůrce, kritika, teoretika, organizátora a pedagoga dr. Jana Malíka, který se po druhé světové válce - kromě vlastní umělecké tvorby - významně podílel na založení loutkářské katedry DAMU, na založení sítě profesionálních loutkových divadel a na obnově činnosti UNIMA. Sympozia se zúčastnili Malíkovi pamětníci a žáci z Čech, Slovenska, Slovinska, Maďarska, Švédska a Polska (např. Prof. Henryk Jurkowski, Doc. Alice Dubská, Dr. Vladimír Predmerský, Géza Balogh, Ivica Ozábalová, Mojce Kreft aj.). Hosté shlédli představení Mička Flíčka kladenského Divadla Lampion a v Divadle Karla Pippicha v Chrudimi si prohlédli výstavu, která zahrnovala několik aspektů Malíkovy tvorby v amatérském i profesionálním loutkovém divadle, jeho činnost organizátorskou (působení v mezinárodní loutkářské organizaci UNIMA, jejímž byl v letech 1933-1972 generálním sekretářem a posléze čestným prezidentem) i sběratelskou (Malíkova sbírka se stala základem fondu Muzea loutkářských kultur, které bylo otevřeno Malíkovou péčí v roce 1972). Na realizaci sympozia se spolu s Českým střediskem UNIMA podílelo Sdružení pro vydávání časopisu Loutkář, Muzeum loutkářských kultur, město Chrudim, Pardubický kraj a International Visegrad Fund.

Středisko se rovněž spolupodílelo na přípravě 14. ročníku Přeletu na loutkářským hnízdem (5.-7.11.2004).

Středisko zorganizovalo pravidelnou každoroční Valnou hromadu UNIMA, kde seznámilo členy s činností střediska v roce 2004, provedlo výlepné známky do členských legitimací a předalo informační materiály z generálního sekretariátu. Valná hromada v souladu se statutem střediska zvolila nový výbor ve složení: Marek Bečka (Buchty a loutky), Jaroslav Blecha (Moravské zemské muzeum Brno), Stanislav Doubrava (ředitel Naivního divadla Liberec), Alice Dubská (Kabinet pro studium českého divadla), PhDr. Jan Dvořák (Festival Mozart Open), Alena Exnarová (ředitelka Muzea loutkářských kultur Chrudim), Jan Kostroun (Národní Muzeum), Nina Malíková (odpovědná redaktorka časopisu Loutkář a předsedkyně výboru), Jan Novák (Říše loutek), Zdeněk Pecháček (ředitel Divadla Minor). Přizvaným členem výboru se stal Štěpán Filčík z ARTAMA. Výrazným bodem programu valné hromady byla tentokrát i diskuze "Vzájemné prolínání současného českého profesionálního a amatérského loutkového divadla" moderovaná Z.A.Tichým.

Výbor znovu zorganizoval anketu odborníků o Cenu UNIMA Erik. Letošním držitelem ceny se stal soubor Buchty a loutky s představením Rocky IX. Slavnostní předání ceny proběhlo v rámci Přeletu nad loutkářským hnízdem.

O aktualitách z generálního sekretariátu UNIMA a zajímavostech z českého centra informovalo středisko pravidelně na stránkách časopisu Loutkář. Průběžně byly doplňovány a aktualizovány česká i anglická verze webových stránek Českého střediska UNIMA (www.divadlo.cz/UNIMA).

Při osobních návštěvách zahraničních loutkářů nebo na základě písemných dotazů poskytovalo středisko informace o historii i současnosti českého amatérského a profesionálního loutkářství, informace o možnostech studia na Katedře alternativního a loutkového divadla AMU, doporučovalo program a zajišťovalo vstupenky do divadel případně kontakty na tvůrce.

5.8.7 SIBMAS

International Society of Libraries and Museums for the Performing Arts /

Societe Internationale des Bibliothèques-Musees des Arts du Spectacle

(Mezinárodní společnost knihoven a muzeí divadelního umění)

V roce 2004 proběhly 2 pravidelné schůzky národního střediska SIBMAS (29. 4. 2004 a 14. 10.- 2004). Setkání se pravidelně zúčastnila více jak polovina zástupců jednotlivých členských institucí a z každého zasedání je vypracován podrobný zápis. Novým členem národní organizace se stala knihovna NIPOS Praha zastupovaná PhDr. Marií Smolovou.

Na první schůzce v knihovně Divadelního ústavu byli členové národního střediska SIBMAS seznámeni s plánovaným omezením ve službách knihkupectví Prospero v oblasti objednávání a nakupování zahraniční literatury. Služba, která byla plně využívána všemi členy národního střediska, kteří řeší otázku akvizice odborné zahraniční literatury. Národní středisko SIBMAS se obrátilo na vedení Divadelního ústavu, které přehodnotilo své stanovisko a našlo cesty pro zachování rozsahu služeb knihkupectví Prospero.

V březnu 2004 byla do druhého kola grantového řízení na MŠMT ČR podaná žádost na finanční zajištění projektu: Získání licence na oborovou databázi International Index to the Performing

Arts Full Text na roky 2004-2008. Předpokládané konsorcium pro využívání databáze by tvořily knihovny DAMU, AJMU, Divadelního ústavu a Národní knihovna. Všechny instituce sdružené v národní organizaci SIBMAS by pak byly místem propagace dané báze dat. Projekt byl hodnocen kladně, ale vzhledem k nedostatku finančních prostředků nebyl na MŠMT ČR přijat.

25. kongres mezinárodní organizace SIBMAS se konal od 6. do 10. 9. 2004 v Museu de les Arts Escéniques v Barceloně. Tematem kongresu bylo: „From Document to User: The Roles and Responsibilities of Specialised Centres for Performing Arts. V rámci jubilejního 30. mezinárodního kongresu proběhlo zasedání valné hromady organizace. V následujících volbách byla prezidentkou pro nadcházející funkční období zvolena Clare Hudson z Velké Británie. Dále byl zvoleni 2 vice-presidenti, generální sekretář a nový pokladník, 4 členové exekutivy (jedním z nich se stala PhDr. Helena Hantáková, zástupce národního střediska SIBMAS) a 7 členů rady organizace SIBMAS.

Po ukončení valné hromady následovalo zasedání exekutivy SIBMAS. Exekutiva schválila návrh Ulrike Dembski na uspořádání 26. mezinárodního kongresu ve Vídni. Pořadatelem se stává Kunsthistorische Museum a kongres proběhne ve dnech 28. 8. – 1. 9. 2006. Podrobná cestovní zpráva je k dispozici v knihovně Divadelního ústavu.

Druhá schůzka národního střediska SIBMAS se konala v Divadelním oddělení Městské knihovny v Praze. Po zasedání navštívili účastníci setkání studovny a čítárny Městské knihovny, průvodkyní jim byla Marie Valtrová. S činností hudebního oddělení MK Praha je podrobně seznámila vedoucí oddělení Jana Navrátilová.

Prezidentka SIBMAS Jarmila Svobodová pravidelně zastupovala organizaci na setkáních ITI.

5.8.8 CIM / IMC

(Mezinárodní hudební rada)

Česká sekce IMC - Česká hudební rada (dále ČHR) je jednou ze 77 národních sekcí oborové nevládní organizace kategorie A Mezinárodní hudební rady při UNESCO. Je zároveň členem Evropské hudební rady jako regionální skupiny IMC. ČHR v současnosti sdružuje 42 kolektivních členů s nadregionální významem (Asociaci festivalů v ČR, Asociaci ředitelů symfonických orchestrů, Českou hudební společnost, Sdružení autorů a interpre-

tů, Český rozhlas, Muzeum české hudby ad.), členy individuální (především současné a minulé členy presidia a sekretariátu) a čestné členy: A. L. Barber (USA), J. Bělohávek, P. Eben, K. Husa (ZSA), I. Poledňák a M. Turnovský.

Presidium pracovalo v r. 2004 ve složení: Prof. F. Maxián (předseda), PhDr. J. Bajgarová, CSc., a PhDr. M. Hallová (místopředsedkyně), Mgr. J. Javůrek, Prof. M. Kopelent, L. Malý, A. Matzner, Prof. ing. I. Medek, PhD., PhDr. M. Pudlák, CSc., J. Šmolík a MgA. B. Zoubek. V kontrolní komisi pracovali PhDr. O. Janáčková a E. Ocisková. Tajemnicí České hudební rady je PhDr. L. Dohnalová, Ph.D.

V grémiích je ČHR zastoupena v *České komisi pro UNESCO* (L. Dohnalová), v *Programu státní podpory symfonických orchestrů a pěveckých sborů* (L. Dohnalová) a v Pracovní komisi programu *Česká hudba 2004* (M. Hallová), kde koordinátorkou programu byla L. Dohnalová.

V r. 2004 proběhly dvě společné schůze presidia, a to 12. 3. a 7. 5., další jednání probíhala per rollam nebo v menších pracovních skupinách.

Sekretariát České hudební rady zpracoval *Statistiku českého hudebního života* pro Neue Zeitschrift für Musik (ve spolupráci s MŠMT a Hudebním informačním střediskem), zadal monitoring tisku příspěvkových organizací MK ČR (P. Zapletal, O. Janáčková) a seznam výročí 2005 (M. Sobotka, A. Opekar).

Hlavním tematem roku byl program *Česká hudba 2004* a jeho propagace v rámci sítě EMC a IMC. Ve spolupráci s Janáčkovým májem a Katedrou Hudební výchovy PF Ostravské university byl vydán sborník mezinárodní konference Janáčkiána: *Česká hudba 2004: Osobnosti, instituce, umělecké a hudebně-pedagogické aktivity*, sekretariát připravoval v rámci Roku české hudby brožuru o českých orchestrech *Czech Orchestras* v angličtině (bude vydána 2005).

Na schůzích byla dále projednávána témata: Koncepce Internetových stránek, odstoupení M. Hallové z funkce vedoucí Českého muzea hudby (z podnětu členů ČHR) a situace v Českém muzeu hudby, dořešení pozůstalosti L. Fišera, příprava valné hromady, revize stanov, plánu činnosti pro r. 2005 (témata: Improvizace v hudební výuce, Zdroje a koncepce podpory soudobé hudby, Ochranné autorské organizace, Informatika).

Na státní cenu MK ČR za hudbu byl za ČHR navržen (a komisí MK ČR oceněn) klavírista I. Moravec (druhým návrhem ČHR byl skladatel S. Havelka).

V r. 2004 byly předány Ceny ČHR za r. 2003, 8. 1. v Ostravě na koncertě věnovaném české hudbě muzikologovi dr. Ivanu Stolaříkovi „za celoživotní přínos pro rozvoj hudební kultury v moravskoslezském kraji v oblasti badatelské, organizátorské a publikační“, 16. 1. na koncertě Pražské komorní filharmonie v Praze skladateli Jaroslavu Krčkovvi „za umění stylizace a interpretace lidové písně a tance především v souborech Musica bohemica a Chorea bohemica“, 27.1. anglickému badateli Johnu Tyrellovi „za badatelskou práci a propagaci české hudby v zahraničí“ a klavíristovi Ivanu Moravcovi na Mezinárodním hudebním festivalu Český Krumlov 26.8. „za celoživotní uměleckou práci“. Laureátem Ceny České hudební rady v r. 2004 se stal šéfdirigent České filharmonie Zdeněk Mácal, a to „za celoživotní uměleckou práci a propagaci české hudby v zahraničí“.

V listopadu a prosinci se konal v Praze pod záštitou ČHR další ročník mezinárodní soutěže elektro-akustické hudby Musica nova 2004.

Do zahraničí byl vyslán 1 zástupce:

22. - 24. 4. 2004 prof. Ing. Ivo Medek, PhD., člen presidia a děkan JAMU

Zasedání exekutivy Evropské hudební rady

Mezinárodní konference *Improvizace v hudbě* (aktivní příspěvek

Improvizace v soudobé klasické hudbě)

pro DÚ bez nákladů

5.9 ZPRÁVA ČESKÉ KANCELÁŘE CULTURE 2000

■ POSTAVENÍ ČESKÉ KANCELÁŘE CULTURE 2000

Česká kancelář Culture 2000 byla zřízena rozhodnutím Ministerstva kultury ČR v Divadelním ústavu k 1. 1. 2001.

■ MEDIALIZACE PROGRAMU CULTURE 2000

Hlavním úkolem kanceláře je rozšiřovat informace mezi odbornou, ale i širokou veřejností. V roce 2004 byly zajištěny v rámci PR tyto aktivity:

K hlavní výzvě na rok 2005 (a – bylo-li to možné vzhledem k uzávěrkám – i k dalším výzvám v rámci programu Culture 2000 či dalších programech Evropské komise) vyšly inzeráty v odborných periodících. K hlavní Výzvě byly dále vytvořeny 2 tiskové zprávy – stručná a podrobná. Ty byly rozeslány na cca 300 novinářských adres, po síti českých a moravských knihoven (prostřednictvím databáze Národní knihovny), na server České archivní společnosti, na adresu Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a po síti Arts-info. Otiskly ji nebo z nich ve svých člancích vyšly v Mladé frontě dnes a na i-dnes (článek „Pomocná ruka české kultuře“ 22.7.2004), v Lidových novinách, ve Veřejné správě, v elektronickém časopise IKAROS (časopis o informační společnosti). Informována byla rovněž Místní kultura a Svaz překladatelů (oba časopisy články uveřejňují ve svých zářijových bulletiních). V týdnu vydání Výzvy odvěsil informaci zprávu také Čro 1 – Radiožurnál a Čro 2 – Praha, zprávu vydala rovněž ČTK. Zprávu pověsily na svých webech také některé krajské úřady (např. kraj Vysočina).

■ WEBOVÉ STRÁNKY

Pro šíření informací slouží webové stránky www.culture2000.cz, kde jsou pravidelně aktualizovány informace o programu – především s ohledem na aktuální výběrové řízení programu. V průběhu roku byla aktualizována i část stránek zabývající se přehledem grantových možností pro oblast kultury, související s další náplní činnosti kanceláře - monitorováním dalších finančních zdrojů na podporu kulturních projektů. Ve stejné sekci v pod menu Programy EU – byla aktualizována stránka věnující se informacím o strukturálních fondech a jejich možnosti využití pro kulturní projekty v České republice.

■ ZASÍLÁNÍ AKTUALIT

Na základě nabídky pro zasílání aktuálních informací, který je umístěn na internetových stránkách a na základě telefonických a osobních jednání, byl vytvořen adresář zájemců – především zástupců nejrůznějších kulturních organizací a zástupců krajských a městských kulturních odborů - pro zasílání aktuálních informací e-mailovou poštou. K 31. 12. 2004 databáze obsahovala 724 adres. Na tyto adresy jsou průběžně zasílány informace nejen o programu Culture 2000 (výzvy, nabídky spolupráce apod.), ale i jiných programech EU, grantových možnostech pro oblast kultury apod. V průběhu roku 2004 bylo zpracováno a rozesláno 18 čísel těchto newsletterů – aktualit.

■ VYTVÁŘENÍ DATABÁZÍ

Pro účely šíření informací a přehledu o kulturních organizacích v celé ČR jsou postupně doplňovány adresáře a využívány existující adresáře z oblastí: hudba, literatura, performing arts, výtvarné umění, fotografie, historie, vědecká a odborná pracoviště, festivaly, veřejná správa a samospráva - městské a místní úřady, regionální rozvojové agentury, regionální evropská informační střediska, umělecké a odborné školy.

Přehled o kulturních aktivitách a vytváření databází slouží i pro vyhledání vhodného partnera na základě zahraniční nabídky mezinárodních projektů.

■ VYDÁNÍ PUBLIKACE PROGRAM EVROPSKÉ UNIE CULTURE 2000 – PROJEKTY S ČESKOU ÚČASTÍ

Česká kancelář pracovala v průběhu roku na přípravě publikace, která byla vydána v prosinci 2004. Publikace byla vytištěna nákladem 2 500 výtisků v částečně dvoujazyčném (česko – anglickém) znění. Publikace může posloužit jako užitečný zdroj inspirace a návod pro organizace, které se chtějí ucházet o finanční podporu Evropské unie.

Obsah publikace:

- Kulturní politika EU a historie programu Culture 2000
- Program Culture 2000
- Česká kancelář programu Culture 2000
- Program Culture 2000 – Udělené granty

- Udělené granty 2001 - Podpořené projekty s českou účastí
- Udělené granty 2002 - Podpořené projekty s českou účastí
- Udělené granty 2003 - Podpořené projekty s českou účastí
- Seznam národních kancelářů programu Culture 2000
- Další programy EU podporující oblast kultury

■ SPOLUPRÁCE S KANCELÁŘEMI DALŠÍCH EVROPSKÝCH PROGRAMŮ APOD.

I nadále pokračuje komunikace a vzájemná informovanost s kanceláři dalších evropských programů, které je možné využít pro oblast kultury (Socrates, Leonardo, Youth, 6. rámcový program, Media Plus). V průběhu roku 2004 pokračovala i spolupráce s Informačním centrem EU, v jejímž rámci byl uspořádán i jeden seminář. Kontakty jsou udržovány i s dalšími kanceláři, které mají ve své gesci podporu kulturních projektů – Nadace rozvoje občanské společnosti, Magistrát hl.m. Prahy, Česko-německý fond budoucnosti, Informační centrum nadací, Česká komise pro UNESCO, Správa českých center, Eurodesk, Fórum dárců a další. Spolupráce pokračuje i s informačními portály, které šíří informace o výzvěch programu Culture2000 a dalších programech EU, které se ke kultuře vztahují.

■ VÝZVY K PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ NA ROK 2005

V roce 2004 vyšlo celkem osm výzev v rámci programu Culture 2000 i dalších programů EU týkajících se kultury, které byly Českou kanceláři zveřejněny a distribuovány:

Culture 2000 - Hlavní výzva – 6.7. 2004

Culture 2000 - Laboratoře kulturního dědictví – 9.7.2004

Culture 2000 - Akce 3 - výzva 2005 – spolupráce EU – Japonsko – říjen 2004

Culture 2000 - Přípravné akce kulturní spolupráce 2005 – 6.7.2004

GŘ pro vzdělání a kulturu - Akce na zachování a připomenutí hlavních památných míst a archivů spojených s deportacemi – 29.7.2004

Cílem nového programu je podpora činností na zachování a připomenutí hlavních památných míst a archivů spojených s deportacemi, které jsou symbolizovány památníky postavenými na původních místech koncentračních táborů a jiných místech masového utrpení a vyhlazování civilních obyvatel; a na zachování vzpomínky na

oběti těchto míst. Projekty jsou omezeny na dobu 2. světové války (tj. nevztahuje se na události komunistické či jiné zvláště).

Direktorát vnějších vztahů - Spolupráce EU - Japonsko 2005 – srpen 2004

Cena EU pro kulturní dědictví - Ocenění Evropy Nostry 2004 – srpen 2004

EuropeAid - Kulturní spolupráce EU a rozvojových zemí 2005 – prosinec 2004

■ KONZULTACE ŽADATELŮM

V průběhu celého roku kancelář vyřídila množství dotazů týkajících se podpory nejruznějších kulturních projektů. Kancelář poskytuje informace o možnosti jejich zařazení do výběrového řízení v rámci programu Culture 2000 nebo dalších programů EU či žadatele nasměruje na využití jiných programů a grantů – viz monitorování dalších finančních zdrojů. Konzultace patří mezi prvořadě úkoly kanceláře vzhledem k náročnosti přípravy projektu po obsahové i formální stránce - formulář žádosti obsahuje mnoho nejasností, které je nezbytné konzultovat.

■ SEMINÁŘE

V souvislosti s propagací a přípravou eventuálních žadatelů o grant v rámci výzvy na rok 2005 programu Culture 2000 bylo uspořádáno 5 seminářů.

BRNO - 30. března 2004 se uskutečnila přednáška ve spolupráci s Regionálním evropským informačním střediskem v Brně

PRAHA - 27. května 2004 se uskutečnil seminář pořádaný Sekcí pro kulturní dědictví České kanceláře Culture 2000

TŘEBÍČ - 28. května 2004 se uskutečnil seminář, jehož pořadatelem bylo Muzeum Vysočiny Třebíč ve spolupráci s odborem kultury a památkové péče Krajského úřadu kraje Vysočina a Českou kanceláří CULTURE 2000. Seminář proběhl v Třebíči v rámci 9. ročníku Veletrhu muzeí ČR.

PRAHA – 22. června 2004 se uskutečnil seminář k programu Culture 2000 pořádaný Českou kanceláří programu Culture 2000.

HRADEC KRÁLOVÉ – 16. 11. 2004 se uskutečnil seminář k programu Culture 2000 ve spolupráci s Regionálním evropským informačním střediskem v Hradci Králové a Ústavem filosofie, politických a společenských věd PdF UHK.

■ VÝSLEDKY VÝZVY NA ROK 2004 – ÚČAST ČESKÝCH SUBJEKTŮ

Na konci prosince 2004 byly zveřejněny výsledky výzvy k podání žádostí na rok 2004. Tisková zpráva České kanceláře o výsledcích výzvy 2004 a účasti českých subjektů bude vydána v únoru 2004.

V roce 2004 bylo vybráno a podpořeno 209 jednoletých projektů částkou 18, 5 miliónů eur a 24 víceletých projektů částkou 13,5 miliónů eur. Projekty pokrývají všechny umělecké oblasti, nicméně oblast kulturního dědictví představovala v roce 2004 prioritu, takže z celkového počtu 233 podpořených projektů bylo 113 projektů věnováno právě této oblasti.

Do Bruselu bylo celkově zasláno 679 žádostí. Procento úspěšnosti žádostí je 34%.

■ PROJEKTY S ČESKOU ÚČASTÍ VYBRANÉ V ROCE 2004 PROGRAMEM EU CULTURE 2000

23 českých organizací se podílí celkově na 23 projektech. V 10 případech v rolích hlavních organizátorů a ve 13 případech v rolích spoluorganizátorů.

Celkem bylo z ČR podáno 24 žádostí (žádosti podávají pouze vedoucí projektů). Z toho bylo 10 podpořených; 3 zamítnuté a 1 žádost byla diskvalifikována. Úspěšnost českých žadatelů pro rok 2004 činí 42 %.

Popisy úspěšných projektů byly zveřejněny na www.culture2000.cz.

Česká republika byla také velmi úspěšná v rámci výzvy na rok 2004 věnované zachování a připomenutí hlavních památných míst a archivů spojených s deportacemi. V rámci výzvy 2004 tohoto nového programu bylo podáno celkem 89 žádostí, přičemž z nových členských států byla nejaktivnější právě Česká republika (pět projektů). Celkem bylo vybráno 27 projektů – z pěti českých uspěly hned tři:

Nadace Terezín (s projektem Ghetto Terezín)

Židovské společenství Olomouc (s pamětní deskou 1520 olomouckým židům zabitym v koncentračních táborech)

Památník Lidice (s novou stálou expozicí v Muzeu Památníku Lidice)

■ PODPORA ÚSPĚŠNÝCH PROJEKTŮ

Ministerstvo kultury České vypsalo „grantové řízení na podporu českých právnických osob, které budou "organizátory" nebo "spoluorganizátory" projektů podpořených Evropskou komisí v rámci programu Culture 2000 v roce 2004“.

■ SPOLUPRÁCE S NÁRODNÍM PAMÁTKOVÝM ÚSTAVEM

Činnost Sekce pro kulturní dědictví České kanceláře programu Culture 2000

V průběhu roku 2004 pokračovala průběžná spolupráce se Sekcí pro kulturní dědictví programu Culture 2000 sídlící v Národním památkovém ústavu. Spolupráce spočívá především ve vzájemné výměně informací a konzultací. Zástupkyně České kanceláře i Sekce pro kulturní dědictví se společně účastnily téměř všech seminářů uspořádaných v roce 2004.

■ ÚČAST NA FORMÁLNÍCH A NEFORMÁLNÍCH SETKÁNÍCH PROGRAMU CULTURE 2000

Zaměstnanci České kanceláře se 4. 6. 2004 účastnili oficiálního setkání národních kanceláří Culture 2000 ze zástupci Evropské komise. Během setkání byli představitelé národních kanceláří seznámeni s výzvou na rok 2005, s procesem výběrového řízení, s novým programem EK pro kulturní spolupráci (Deportace) a vyslechli si přednášku o rozpočtu projektů.

Dále se zaměstnanci České kanceláře se účastnili v průběhu roku 2004 dalších dvou setkání představitelů sítě Cultural Contact Points.

V červnu 2004 (14. – 16. 6. 2004) se uskutečnilo neformální setkání národních kanceláří zemí, které mají přístup k programu Culture 2000 v Dublinu během irského předsednictví EU a v říjnu (6. – 9. 10.) 2004 se uskutečnilo setkání národních kanceláří programu Culture 2000 v nizozemském Rotterdamu. Reprezentanti kanceláří se během rotterdamského setkání účastnili konference věnované otázce mobility s názvem „Artists on the Move“.

■ DALŠÍ ZAHRANIČNÍ CESTY

Účast na plenárním zasedání IETM ve dnech 22. – 25. 4. 2004 v Budapešti

Vedoucí České kanceláře se v rámci zasedání IETM účastnila pracovního semináře na téma program Culture 2000 a jeho využití pro spolupráci v oblasti divadla.

Účast na konferenci s tématem kulturní výměny při příležitosti rozšíření EU s názvem May Fair v Manchesteru 19. 5. 2004

Euclid – anglická organizace, která je zároveň sídlem národní kanceláře Culture 2000 uspořádala konferenci pro anglické kulturní pracovníky a umělce, na kterou byli pozváni zástupci kulturních oborů s přistupujícími zeměmi EU.

Za ČR byli ve spolupráci s Českou kanceláří Culture 2000 vysláni k prezentaci jednotlivých oborů tři experti: za oblast literatury – Jarmila Emmerová; za oblast divadla – Ondřej Černý; za oblast výtvarného umění – T. Pospiszyl; za oblast kulturního dědictví – Jiří T. Kotalík.

V rámci konference byli prezentovány jednotlivé obory ze všech 10 přistupujících zemí a předány kontakty na důležité zastřešující organizace.

Účast na mezinárodní konferenci South and East: Cultural Points of View 16–17.4. 2004 v Barceloně

Vedoucí České kanceláře přijala pozvání pořadatelské mezinárodní organizace Interarts k vystoupení na konferenci zabývající se situací kulturní politiky v zemích jižní a středovýchodní Evropy. V rámci jedné ze čtyř sekcí věnované

tématu „Veřejný kulturní sektor v jižní a středovýchodní Evropě v momentě rozšíření EU - současné debaty“ byl přednesen příspěvek věnovaný v současné době diskutovaným okruhům kulturní politiky v České republice.

■ KULTURNÍ POLITIKA EU – STRUKTURÁLNÍ FONDY EU

Kancelář se v průběhu roku 2004 zabývala i kulturní politikou EU v širším záběru.

Kancelář sledovala postup při implementaci strukturálních fondů v ČR a aktualizovala shrnující materiál s odkazy na informační

portály, týkající se realizace SF v ČR, i příklady možností čerpání SF na kulturní projekty jako samostatnou kapitolu na svých internetových stránkách.

Zástupci kanceláře se účastnili školení a konferencí věnovaných tématu SF v ČR pořádaných Ministerstvem pro místní rozvoj, Magistrátem hl. města Prahy a agenturou IREAS.

Kancelář sledovala a připomínkovala přípravu a projednávání návrhu nového programu „Culture 2007“, který bude navazovat na dosavadní program Culture 2000.

■ SLEDOVÁNÍ KULTURNÍ POLITIKY ČR

Aby bylo možné porovnávat (předávat informace především zahraničním zájemcům) kulturní politiku EU s kulturní politikou ČR je i pro kancelář důležité sledovat dění v kulturní politice ČR. Pracovníci České kanceláře se účastnili následujících akcí:

- *Panelová diskuze: Možnosti, meze a budoucnost Visegrádské spolupráce* - 16. ledna 2004 – Informační centrum Evropské unie
- *Oborové setkání Ochrana nemovitých kulturních památek*
Pořadatel: Fórum dárců - 7. 2004 – Praha
- *Oborové setkání zástupců dárců z oblasti kultury*
Pořadatel: Fórum dárců - 21.10. 2004 – Praha
- *Symposium pořádané Obcí spisovatelů, radou uměleckých obcí, MK ČR, Magistrátem hl. m. Prahy: Kultura v médiích* - 11. listopadu 2004 – Nostický palác – Praha
- *Mezinárodní pracovní seminář Sociální a kulturní rozmanitost ve střední a východní Evropě pořádané* Multikulturním centrem Praha - 1. a 2. října 2004.

■ RADA ČESKÉ KANCELÁŘE PROGRAMU CULTURE 2000

K zajištění nezávislosti a dodržení demokratických principů provozu kanceláře byla ke konci roku 2002 ustanovena Rada České kanceláře programu Culture 2000. V roce 2004 se uskutečnila tři setkání této Rady (leden, duben, září 2004).

5.10 ZPRÁVA ČESKÉ POBOČKY KYLIÁNOVY VIDEOTÉKY

Kyliánova videotéka poskytuje informace o studiu u nás i v zahraničí, o konkurzech do souborů i do chystaných jednorázových projektů, kontakty na naše i zahraniční festivaly apod.

■ CELOROČNÍ AKTIVITY:

Nadace je každé úterý a čtvrtek od 9:00 do 16:30 otevřena veřejnosti. V tuto dobu je přístupná:

- videotéka a další fondy (knihy, časopisy, programy atd.)
- informace o osobě a díle Jiřího Kyliána, o divadlech, souborech a choreografech v Nizozemí a v jiných státech světa. Kontakty na naše a zahraniční školy, festivaly, soubory a podobně.

Nadace se zabývá také poradenskou činností. (Jak napsat různé profesní žádosti, co je třeba doložit, chce-li se člověk dostat na zahraniční stáž, na jaký festival přihlásit svou choreografii, pomoc badatelům, kteří píšou různé diplomové práce a pod.). Informace a poradenskou činnost se nadace snaží zajistit během celého týdne i po telefonu, nebo e-mailu. Kromě toho v tyto dny probíhá správa fondů – vyplňování údajů do počítače, digitalizace fondů. V letošním roce přibýlo 276 záznamů na videokazetách 3 CD-Romy a 23 záznamů na DVD. I nadále se videotéka snažila doplnit o práce současných českých tvůrců. Pro mimopražské zájemce je mnohdy složité využít služeb Nadace v místě jejího sídla, zejména jde-li o větší skupinu. Nadace jim tedy vychází vstříc tak, že zástupce nadace jezdí za nimi. Promítání kazet je striktně omezeno pro studijní účely a je vždy nekomerční.

Zástupce Kyliánovy nadace, Elvíra Němečková, je také členem rady organizace NIPOS ARTAMA, která zastřešuje amatérské aktivity v oblasti umění v ČR, a pracuje zejména pro taneční odbor. Jednou z nejdůležitějších akcí, které ARTAMA organizuje v tomto oboru, jsou regionální a národní přehlídky skupin scénického tance (dospělých i dětí), kterých se zástupce Nadace účastní většinou jako porotce.

■ SEMINÁŘE A PROJEKCE ZA ROK 2004:

- 13.1. 2004 Seminář pro taneční pedagogy – Praha
- 20.3. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Praha – dětská
- 26.-27.3. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Wansdorf – dětská

- 29.3. 2004 Regionální přehlídka scén. tance Vsetín – dětská
- 3.4. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Šumperk – dětská, dospělí
- 7.4. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Červený Kostelec – dětská
- 14.4. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Horní Slavkov – dětská
- 17.4. 2004 Regionální přehlídka scén.tance České Budějovice – dětská, dospělí
- 23.-25.4. 2004 Regionální přehlídka scén.tance + semináře Žďár nad Sázavou – dětská, dospělí
- 30.4. 2004 Seminář Duncan centrum Praha
- 15.5. 2004 Seminář Brno
- 21.5. 2004 Seminář Duncan centrum Praha
- 22.5. 2004 Regionální přehlídka scén.tance Ústí nad Labem – dospělí
- 29.5-1.6. 2004 Celostátní přehlídka dětských skupin scénického tance (to nejlepší z republiky za poslední rok) Kutná Hora + semináře
- 8.6. 2004 Seminář Brno
- 11.-17.6. 2004 Celostátní přehlídka dětského divadla a celostátní dílna dětských recitátorů Turnov
- 2.7. 2004 Seminář Brno
- 13.9. 2004 Seminář Brno
- 22.9. 2004 Seminář pro taneční pedagogy – Praha
- 26. - 31.10. 2004 Celostátní přehlídka souborů scénického tance – dospělí (to nejlepší z republiky za poslední rok) Jablonec nad Nisou + semináře
- 13.11.2004 Seminář Brno
- 20.12. 2004 Seminář pro taneční pedagogy – Praha
- 16.12. 2004 Seminář První soukromá taneční konzervatoř

5.11 KALENDÁRIUM

AKCE A PROJEKTY DÚ A S ÚČASTÍ DÚ

LEDEN

14. 1.

Výstava „Československý divadelní dialog 1993 – 2003“

Výstava, dokumentující spolupráci českých a slovenských divadelních tvůrců v uplynulé dekádě.

České centrum v Bratislavě, Slovensko

15. – 18. 1.

Prezentace českého experimentálního divadla a Srdce PQ

Prezentace v rámci projektu **bEUgro – dny evropské kultury** (mezinárodní divadelní festival kandidátských zemí EU).

Divadlo Merlin, Budapešť, Maďarsko

15. – 16. 1.

Giep Haghoort: Srdce PQ jako model produkčního systému - seminář

Odborný seminář profesora G. Haghoorta z katedry kulturního managementu z univerzity v Utrechtu.

Divadelní ústav, Praha

17. – 19. 1.

New Dramatists

Zahájení Projektu mezinárodní výměny dramatiků umožňující rezidenční pobyty mladých dramatických autorů. Na iniciační schůzce se v Divadle Na zábradlí sešli ředitel organizace New Dramatists z New Yorku Todd London, ředitelka divadla DAH z Bělehradu Dijana Milosevic a umělecký ředitel Maďarského národního divadla Upor László.

Divadlo Na zábradlí, Praha

29. 1.

Setkání s Josefem Balvínem

Beseda o divadelní, překladatelské a kritické práci Josefa Balvína, která se konala u příležitosti jeho životního jubilea. Uváděla Jana Machalická.

Ve spolupráci se Sdružením českých divadelních kritiků a Teatrologickou společností

Divadelní ústav, Praha

30. 1.

Pozdní snídaně s argentinským dramatikem Rafelem Spregelburdem

Setkání s argentinským dramatikem Rafelem Spregelburdem, který referoval o aktuálním argentinském divadle v přednášce **Katastrofické divadlo: vykloubená realita**. Toto setkání tvořilo epilog ke scénickému čtení jeho hry **Argentinský okamžik** v překladu Martiny Černé

Divadelní ústav, Praha

ÚNOR

26. 2.

Prezentace antologie moderní české dramatiky v ruštině „Pora ETO zmeniť“ (Je na čase, aby se TO změnilo) a vernisáž výstavy.

Prezentace antologie moderní české dramatiky, kterou nakladatelství Baltiskije sezóny vydalo ve spolupráci s Divadelním ústavem na podzim r. 2003, proběhla za účasti některých autorů publikovaných her – Ladislava Smočka (Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho), Pavla Landovského (Hodinový hoteliér), Arnošta Goldflama (Písek), Lenky Lagronové (Antilopa), Petra Zelenky (Příběhy obyčejného šílenství) a Egona Tobiáše (Je na čase, aby se TO změnilo!).

Divadelní ústav, Praha

BŘEZEN

12. – 20. 3.

Všichni jsme Afričani

III. ročník festivalu afrických divadelních setkání v rámci Dnů Frankofonie. Divadelní ústav jako tradiční spolupořadatel vydal při této příležitosti knihu beninského dramatika **José Pliyi – Maska Siky** v překladu Michala Lázňovského.

Praha, Hradec Králové, Liberec

17. - 20. 3.

Prezentace Srdce PQ ve fotografii, DVD a filmu na konferenci OISTAT

Výstava fotografií z projektu Srdce PQ spolu s jeho DVD prezentací v rámci 44. výroční konference a Stage Expo USITT, amerického centra OISTATu. Při této příležitosti zasedala Scénografická komise OISTATu, které se za české středisko OISTATu zúčastnila kostýmní výtvarnice a členka Executive Committee OISTATu Simona Rybáková. Na program konferencí bylo také zhodnocení americké účasti na PQ 03, nového projektu PQ 03 Scenofest a setkání na téma „PQ 03: Trendy ve světové scénografii“.

Long Beach, Kalifornie, USA

18. – 21. 3.

Přehlídka ke Světovému dni divadla pro děti a mládež

Čtvrtý ročník přehlídky divadla pro děti a mládež pořádané mezinárodní nevládní organizací Unima.

Divadlo v Celetné, Klub Mlejn, Divadlo Rokoko, Národní galerie - Praha

DUBEN

1.4.

Křest knihy Milana Lukeše: Mezi karnevalem a snem

V rámci slavnostního křtu knihy, kterou vydal Divadelní ústav v edici Světové divadlo proběhla česká premiéra hry v podání souboru Buchty a loutky.

Divadlo v Celetné – Praha

17. 4.

Výstava „Československý divadelní dialog 1993 – 2003“

Výstava, dokumentující spolupráci českých a slovenských divadelních tvůrců v uplynulé dekádě.

Západočeské divadlo v Chebu

28.4.

Ceny pro divadlo: málo nebo moc? - beseda

Beseda za účasti organizátorů hlavních divadelních cen. Moderovala Radmila Hrdinová. Ve spolupráci se Sdružením českých divadelních kritiků.

Divadelní ústav, Praha

KVĚTEN

3.5.

Výstava Divadelní fotografie / Viktor Kronbauer – Praha

Vernisáž fotografické výstavy pořádané Divadelním ústavem ve spolupráci s Městským divadlem v Mostě. Uváděl Vít Vencel.

Městské divadlo v Mostě

6. – 9.5.

Účast na mezinárodním veletrhu SVĚT KNIHY

Tradiční prezentace knižní produkce Divadelního ústavu a knižní nabídky jeho knihkupectví PROSPERO.

Výstaviště Praha - Holešovice

7.5.

Prezentace knihy Jaroslava Krejčího Divadelní jarmara Alfréda Radoka a Jana Grossmana na mezinárodním veletrhu Svět knihy

Prezentace publikace, která získala titul fotografická publikace roku a druhé místo v soutěži o Nejkrásnější knihu roku 2003. V úvodu prezentace spojené s autogramiádou promluvil kromě autora Jaroslava Krejčího, editor knihy a ředitel Divadelního ústavu Ondřej Černý a Martin Stropnický, ředitel Divadla na Vinohradech.

Tiskové středisko veletrhu Svět knihy, Průmyslový palác, Výstaviště-Holešovice

22. – 24.5.

Téma je téma - symposium, dílna, konference při festivalu 4+4 dny v pohybu

Symposium pořádané v rámci mezinárodního divadelního festivalu Čtyři + čtyři dny

v pohybu v rámci projektu **Stage in Motion**. Během tří denního symposia se setkali umělečtí ředitelé divadelních festivalů a další důležití divadelní organizátoři z České republiky a zahraničí, aby diskutovali o otázkách a problémech dramaturgie současných divadelních festivalů.

Ve spolupráci organizací Čtyři dny o.s., Divadelní ústav Praha a Svět a divadlo.

Stromovka, Praha

ČERVEN

2.6.

Pozdní snídane s Patricem Pavisem

Setkání s francouzským teatrologem u příležitosti českého vydání jeho Divadelního slovníku vydaného Divadelním ústavem v roce 2003. Setkání proběhlo za účasti překladatelky slovníku Daniely Jobertové a editorky českého vydání Jany Patočkové. Snídane se uskutečnila v rámci Dnů současného francouzského dramatu a divadla – Divadlo chycené za slovo.

Divadelní ústav, Praha

2.6.

Divadlo na papíře – překládání a vydávání současného dramatu – beseda

Beseda o šíření současné dramatické tvorby se uskutečnila v rámci Dnů současného francouzského dramatu a divadla – Divadlo chycené za slovo za účasti francouzských hostů: Francoisem Berreurem, ředitelem nakladatelství Solitaires Intempestifs a Sabine Bossan za Entr'Actes – SACD. Besedu moderoval Petr Christov.

Divadelní ústav, Praha

30.6.

Uzávěrka přihlášek k české účasti na World Stage Design 2005 v Torontu

V rámci podpory organizačního zajištění české účasti na mezinárodní výstavě scénického, kostýmního, světelného a zvukového designu World Stage Design 2005 (WSD) (12.-19.3. 2005) v kanadském Torontu. WSD je součástí světového kongresu Mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků (OISTAT), jež je také jejím hlavním pořadatelem.

ČOSDAT (Česká organizace scénografů, divadelních architektů a techniků) jako české středisko hlavního organizátora ve spolupráci s Divadelním ústavem zajišťovala distribuci materiálů a přihlášek, asistenci při komunikaci s organizátory WSD (např. při vyplňování a odesílání přihlášek) a finanční podporu při digitalizaci přihlášených děl a jejich odeslání do Kanady.

ČERVENEC

5. – 18. 7.

Výstava Josef Svoboda – kouzelník jevištního prostoru

Výstava reprezentující průřez českého scénografa J. Svobody od jeho prvních prací pro Operu 5.května po poslední výpravu k Verdiho *Síle osudu*.

Almada, Portugalsko

SRPEN

23.8. – 17.9.

Výstava Metaphor and Irony II

Putovní výstava prezentující tvorbu arch. Františka Trösterera a současných českých scénografů, bezprostředních posluchačů F. Trösterera na pražské AMU a nejmladší české scénografické generace, kterou tito posluchači vychovali.

Bowling Green State University's Fine Arts Center Gallery, Ohio, USA

ZÁŘÍ

13.9.

Tisková konference Divadelního ústavu

Divadelní ústav, Praha

14.9. – 1.10.

Výstava Čechov v Čechách

Výstava ke 100. výročí úmrtí A. P. Čechova zaměřena na „živý odkaz“, tedy na inscenace z období 2. pol. 20. století. Pořádáno ve spolupráci s mezinárodním festivalem Divadlo a Studijní a vědeckou knihovnou Plzeňského kraje.

Galerie Evropského domu, Plzeň

22. – 24.9.

Konference „Jeden jazyk naše heslo bud’ – Divadlo národního obrození a jeho souvislosti“

Konference se zúčastnily se svými referáty odborné pracovnice DÚ PhDr. Alena Jakubcová a PhDr. Eva Šormová. Kromě teatrologů (prof. František Černý, doc. Jan Císař, doc. Jan Hynar, doc. Alice Dubská) na konferenci vystoupila také řada historiků, literárních vědců a lingvistů. Pořádala Studijní a vědecká knihovna v Plzni ve spolupráci s Divadelním ústavem.

Radnice u Rokycan

27.9. – 24.10.

Výstava Metaphor and Irony II

Pokračování reprezentativní výstavy současné české scénografie.

University of Toledo's Studio Theatre Gallery, Ohio, USA

29. 9. – 1.10.

Český divadelní podzim 2 v Petrohradu

Projekt zahrnoval besedu se studenty bohemistiky na katedře slovanské filologie Sankt Peterburské státní univerzity na téma „*Současné české divadlo*“, výstavu Petr Lébl, „*Nejsem výtvarník...*“ v Muzeu F.M. Dostojevského a kulatý stůl o českých, ruských a evropských mezinárodních divadelních festivalech, o vzájemné účasti a zkušenostech.

Sankt Peterburg, Rusko

ŘÍJEN

Interplay – projekt rezidenčních pobytů dramatiků

V rámci tohoto projektu, se realizují výměnné pobyty amerických dramatiků a dramatiků ze tří východoevropských zemí – České republiky, Maďarska a Slovinska. Divadelní ústav je spoluorganizátorem tohoto mezinárodního projektu. Dalšími partnery jsou **New Dramatists** (New York, USA), **Divadlo Na zábradlí** (ČR); **Divadlo DAH** (Srbsko) a **Národní divadlo Budapešť**.

Divadlo Na zábradlí, Praha

LISTOPAD

8.11. – 17.12.

Výstava Metaphor and Irony II

Pokračování reprezentativní výstavy současné české scénografie.

Ohio State University's Hopkins Hall Gallery, Columbus, USA

10.11.

Prezentace druhého svazku her Augusta Strindberga – Hry II.

Prezentace druhého svazku Strindbergových dramát, který vydal Divadelní ústav, proběhla v rámci slavnostního večera na scéně Divadla Na zábradlí, kde bylo uvedeno volné zpracování Strindbergových her *Paralysie Générale!* v podání Švédského královského divadla. Akce se konala v rámci projektu Severský podzim.

Divadlo Na zábradlí, Praha

24.11.

Výstava Čechov v Čechách

Výstava ke 100. výročí úmrtí A. P. Čechova. Pořádáno ve spolupráci s mezinárodním festivalem Divadlo a Národní knihovnou ČR.

Národní knihovna ČR, Klementinum

29. 11.

Symposium ke stému výročí narození prof. arch. Františka Trösterera

Symposium konané u příležitosti stého výročí narození Národního umělce prof. arch. Františka Trösterera narozeného 20. 12. 1904. Symposium uspořádala *Společnost Františka Trösterera* ve spolupráci s Divadelním ústavem a Národním muzeem.

Národní muzeum, Praha

6 KONTAKTNÍ SPOJENÍ

ZAMĚSTNANCI (K 1.4. 2005)

oddělení	jméno	linka	e-mail	přímá linka	fax
ústředna					
recepce	Nečasová Jaroslava	165	recepce@divadlo.cz		
ředitel:	Černý Ondřej	154	ondrej.cerny@divadlo.cz	222 315 966	224 811 452
zástupce ředitele	Svoboda Ondřej	164, 148	ondrej.svoboda@divadlo.cz		
sekretariát:				222 315 966	224 811 452
asistentka ředitele	Plchová Olga	138	olga.plchova@divadlo.cz	222 315 966	
sekretářka	Burgrová Zorka	201	zorka.burgrova@divadlo.cz		
ředitelství:					
produkce	Knappová Kateřina	102	katerina.knappova@divadlo.cz		
PR	Návratová Jana	103	jana.navratova@divadlo.cz		
analytik	Nekolný Bohumil	193	bohumil.nekolny@divadlo.cz		
sekretariát PQ 03	Pařízková Daniela	102	daniela.parizkova@divadlo.cz		224 810 278
Ročenka	Venci Vít	150	vit.venci@divadlo.cz		
MALÝ SÁL		182			
dokumentačně informační oddělení:					
vedoucí	Jindrová Zuzana	139	zuzana.jindrova@divadlo.cz		
	Čepcová Lucie	197	lucie.cepcova@divadlo.cz		
	Frelová Iva	151	iva.frelova@divadlo.cz		
Videotéka	Landovská Andrea	123, 157	andrea.landovska@divadlo.cz		
	Rezková Jana	180	jana.rezkova@divadlo.cz		
	Šanda Michal	148	michal.sanda@divadlo.cz		
	Večeřová Alena	150	alena.vecerova@divadlo.cz		
web DÚ	Vokatý Pavel	107	pavel.vokaty@divadlo.cz		
scénografie	Zdeňková Marie	146	marie.zdenkova@divadlo.cz		
	Žahourková Eva	172	eva.zahourkova@divadlo.cz		
studovna		159	dokdu@divadlo.cz		224 809 200
Kyliánova nadace:					
	Němečková Elvíra	123, 157	elvira.nemeckova@divadlo.cz		
knihovna:					
vedoucí	Hantáková Helena	167	helena.hantakova@divadlo.cz		
zástupce vedoucího	Součková Alena	121	alena.souckova@divadlo.cz		
audiofond	Černý Milan	149, 161	milan.cerny@divadlo.cz		
	Misárková Jarmila	126, 127	jarmila.misarkova@divadlo.cz		
	Svobodová Jarmila	141	jarmila.svobodova@divadlo.cz		
	Šperllová Marie	144	marie.sperllova@divadlo.cz		
	Štěpánková Radmila	126, 127	radmila.stepankova@divadlo.cz		
katalogy, evid. čtenářů		126/127	knihdu@divadlo.cz		
studovna časopisů		144			
půjčovna		129/161			
bibliografie a databázové centrum:			bibliidu@divadlo.cz		
vedoucí	Hajšman Vladimír	184, 187, 150	vladimir.hajsman@divadlo.cz		
	Dlouhá Jana	187	jana.dlouha@divadlo.cz		

	Mikulka Vladimír	187, 184, 150	vladimir.mikulka@divadlo.cz		
	Tobolková Markéta	153, 150	marketa.tobolkova@divadlo.cz		
	Vašek Roman	153, 150	roman.vasek@divadlo.cz		
oddělení mezinárodních vztahů/česká střediska MNDO			foreigndpt@czech-theatre.cz	224 812 754	224 810 278
výstavy	Albertová Helena	181, 137	helena.albertova@divadlo.cz	222 315 931	
	Kulhánková Alena	189, 132	alena.kulhankova@divadlo.cz	224 812 754	224 810 278
mezinárodní projekty	Langášková Tátjana	112	project@divadlo.cz		
Scenis-Aréna	Lotker Sodja	176	sodja.zupanc@divadlo.cz		224 811 452
	Nixon Don	169	don.nixon@divadlo.cz		
	Potůčková Mirka	132, 189	mirka.potuckova@divadlo.cz	224 812 754	224 810 278
	Smoláková Vlasta	166	vlasta.smolakova@divadlo.cz		
Česká hudba 2004, Česká hudební rada					
vedoucí projektu	Dohnalová Lenka	195	lenka.dohnalova@divadlo.cz		224 811 452
tajemník	Vlha Petr	195	petr.vlha@divadlo.cz		
kabinet pro studium českého divadla			kabdu@divadlo.cz		
vedoucí	Šormová Eva	177, 133	eva.sormova@divadlo.cz		
	Holeňová Jana	117, 113	jana.holenova@divadlo.cz		
	Jacková Magdalena	117, 113	magdalena.jackova@divadlo.cz		
	Jakubcová Alena	117, 113	alena.jakubcova@divadlo.cz		
	Kuklová Michaela				
	Ludvová Jitka	113	jitka.ludvova@divadlo.cz		
Divadelní revue:	Otčenášek Štěpán	177, 133	divadelni.revue@divadlo.cz		
	Topolová Barbara	177, 133	barbara.topolova@divadlo.cz		
	Velemanová Věra	177, 133	vera.velemanova@divadlo.cz		
ediční oddělení			editio@divadlo.cz		
vedoucí	Černá Kamila	170, 124	kamila.cerna@divadlo.cz		
	Černík Zbyněk	170, 124	zbanek.cernik@divadlo.cz		
	Patočková Jana	170, 124	jana.patockova@divadlo.cz		
	Reslová Marie	170, 124	marie.reslova@divadlo.cz		
Culture 2000				222 326 121	224 809 140
vedoucí	Žáková Eva	134	eva.zakova@divadlo.cz		
	Debnár Viktor	119	viktor.debnar@divadlo.cz		
	Tichá Tereza	118	tereza.ticha@divadlo.cz		
ekonomické oddělení			pendu@divadlo.cz	222 326 121	224 809 140
vedoucí	Martínková Alena	147	alena.martinkova@divadlo.cz	222 326 121	224 809 140
	Heimeová Dana	140	dana.heimeova@divadlo.cz		224 809 140
	Hojková Jana	136	jana.hojkova@divadlo.cz		224 809 140
pokladna	Majzlíková Marta	128	marta.majzlikova@divadlo.cz		
provozní oddělení					224 809 140
vedoucí	Štojdil Jiří	135	jiri.stojdl@divadlo.cz		
	Krupička Miroslav	135			
knihkupectví PROSPERO			prospero@divadlo.cz		
vedoucí	Švejda Martin	156	martin.svejda@divadlo.cz		224 809 156
	Tolarová Jarmila	192	jarmila.tolarova@divadlo.cz		
distribuce knih DÚ			books@divadlo.cz		
	Kmochová Marie	137, 145	sklad marie.kmochova@divadlo.cz	222 315 931	

DIVADELNÍ ÚSTAV VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2004

Editor: Ondřej Černý

Redaktor: Olga Plchová

Vydal Divadelní ústav, Celetná 17, 110 00 Praha 1

Tel.: 224 809 111, fax: 224 811 452

E-mail: info@divadlo.cz

[http: www.divadelni-ustav.cz](http://www.divadelni-ustav.cz)

Obálka: Egon Tobiaš

Sazba: Olga Plchová

Fotografie: archiv

Tisk: Tiskárna WOW

Náklad: 250 výtisků

Praha 2005-06-22

ISBN: 80-7008-181-3

Neprodejné